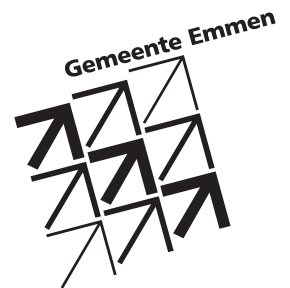

Handelingen van de raad der gemeente Emmen

jaar	bijlagenr.	categorie/agendanr.
2009	RA09.0071	A 3

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad der gemeente Emmen, gehouden op donderdag
28 mei 2009 te 18.00 uur in de raadzaal

Voorzitter: de heer C. Bijl
Waarnemend voorzitter: de heer J.H. Wittendorp
Griffier: de heer H.D. Werkman

Aanwezig bij de aanvang 32 leden, te weten de heren B.R. Arends, A Boer en H. Boers, mevrouw Y.J. Boxem-Klein, de heren D.J. Douwstra, J. Dijkgraaf, T. Eerenstein, F. Ensink, T.H. Gerth, A.J. Goudriaan, W.W.W. Halm, B.J. Hoekstra en G.J. Horstman, de dames T. Houwing-Haisma en Z.S. Huising-Oldengarm, de heren H. Huttinga en H. de Jonge, de dames Logtenberg-de Wolde, en M.J. Meulenbelt, de heren W.L.H. Moinat, L. Oosting, L.T. Pekelsma en T.D. Reitsma, mevrouw S. Rougoor-Mahalbasic, de heren A.W.J. Schoo, P.D. Spreeuwers, J.H.G. Sulmann, J.H. Thole, R. van der Weide, B.D. Wilms en J.H. Wittendorp en mevrouw J. Zinnemers-Warmolts.

Later ter vergadering 3 leden, te weten de heren J. Engberts, H.J. Hulsegge en H. Smit.

Afwezig 4 leden, te weten mevrouw A.G. Louwes-Linnemann, de heren W.O. Meijer, R.R. Ripassa en J.H. de Wildt.

Tevens aanwezig: de wethouders G. Evenhuis, J. Holman, H.G. Jumelet, J. Kuper, A.J. Sleeking en mevrouw M.H. Thalens-Kolker, alsmede de heer A.J. Mewe, gemeentesecretaris.

A1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet de raadsleden, de leden van het college, de aanwezigen op de publieke tribune en de luisteraars naar Radio Emmen van harte welkom. Hij stelt vast dat het ongebruikelijke aanvangstijdstip (18.00 uur) te maken heeft met de omvang van de agenda.

Er zijn berichten van verhindering van mevrouw Louwes wegens ziekte, de heer Meijer wegens bezoek aan de Eerste Kamer, de heer Ripassa en de heer De Wildt, de beide laatsten eveneens wegens ziekte. De heer De Wildt is in de afgelopen week gedotterd, is inmiddels weer thuis, groet eenieder en bedankt langs deze weg iedereen voor de reacties in de afgelopen week. De heer De Wildt heeft er weer zin in, moet van zijn omgeving nog even rust houden, maar heeft er overigens het volste vertrouwen in na de zomervakantie weer volop in de running te kunnen gaan.

Later ter vergadering zullen de heren Engberts,

Hulsegge en Smit komen.

Spreker meldt voorts dat er in de loop van de avond door de heer Horstman gebak zal worden gepresenteerd vanwege het feit te zijn benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Hij hoopt oprecht dat de heer Horstman ook zelf kan genieten van het gebak, want deze is net onder het mes geweest voor het laten verwijderen van diens verstandskiezen. Gelukkig mankeert de vervanger van de heer De Wildt, de heer Wittendorp, niets, want sprekers nek is een beetje stijf!

Vervolgens meldt hij dat de tafels van de raadsleden een brief is neergelegd over Essent. Wethouder Kuper zal daarover later in de vergadering nog een mededeling doen.

Ten slotte wordt de vaststelling van de agenda aan de orde gesteld.

De heer Schoo wil graag een ordevoorstel doen.

In de raadsvergadering van februari is over de parkeergarage Willinkplein duidelijk gesteld

dat deze wordt afgebouwd tegen een vast bedrag, dus dat de kosten niet hoger zouden uitkomen. De voorzitter van de PvdA-fractie, de heer Arends, heeft toen uitgelegd waarom dit zo zou zijn, namelijk dat het gaat om een *turn key*-projectopdracht. Onlangs werd echter bekend dat de parkeerkelder toch € 700.000,- duurder uitvalt.

Spreker stelt voor dat de heer Arends aan het einde van deze vergadering nog eens aan het college uitlegt wat de bedoeling is van het afgesproken *turn key*-project. In februari was de heer Arends hierover zeer duidelijk, maar blijkbaar heeft het college het toen niet begrepen. De heer Arends kennende, kan spreker zich niet voorstellen dat deze niet tot een toelichting bereid is.

De voorzitter merkt op dat het niet gaat om wat de heer Arends wil, maar wat de vergadering wil.

Het voorstel van orde houdt in: toevoeging aan de agenda van de parkeerkelder Willinkplein. Vindt de raad dit een goed idee? Overigens zal over dit onderwerp straks in het vragenhalfuurtje een vraag worden gesteld door de BGE-fractie. Dat zou ook een gelegenheid kunnen zijn om het nog even over deze parkeerkelder te hebben.

De heer Eerenstein zal het ordevoorstel niet steunen. Een onderwerp als dit kan veel beter in de commissie aan de orde worden gesteld; dan kan iedereen hierover meediscussiëren.

De heer Wilms laat weten dat de CDA-fractie er precies hetzelfde over denkt.

De heer Dijkgraaf zegt dat dit ook voor hem geldt.

De heer Moinat deelt mee dat de SP-fractie er net zo over denkt.

De heer Douwstra sluit zich hierbij eveneens aan.

De heer Eerenstein vraagt zich af of de heer Arends ook in de commissievergadering aanwezig zal zijn, want is wel benieuwd naar diens uitleg.

De heer Arends zou best kunnen uitleggen wat een *turn key*-project is en vindt het jammer dat het ordevoorstel wordt afgewezen. Niettemin denkt hij dat het goed is dat de heer Schoo eerst eens bij het college informeert naar de reden van de verhoging. Wellicht is deze daar-

na nog geïnteresseerd in sprekers uitleg, maar hij kan zich dat haast niet voorstellen, want denkt dat het college eloquent en efficiënt een uitleg zal kunnen geven.

De voorzitter merkt op dat de heer Eerenstein de heer Arends ook eens in de VVD-fractie zou kunnen uitnodigen.

De heer Eerenstein denkt dat dit op dit moment te gevoelig ligt!

De voorzitter geeft de heer Schoo mee dat het waarschijnlijk een commissieverhaal gaat worden!

Voorts vermeldt hij dat het college de agenda-punten B1 en B2 als één punt aan de orde wil stellen, aangezien het om ongeveer dezelfde zaken gaat. Wel zal er afzonderlijk over worden besloten.

De raad stelt hierna de opgestelde agenda vast.

A2. Vragenhalfuur

Vissterfte in de vijver aan de Asserbrink.

De heer Van der Weide brengt naar voren dat BGE onlangs is benaderd door burgers met de melding van een meer dan normale vissterfte in de vijver aan de Asserbrink in Bargeres. Onlangs is hier zeer fors gesnoeid en gekapt. Navraag in dit huis heeft de fractie geleerd dat de stobben zijn ingesmeerd met Roundup, een giftig bestrijdingsmiddel waarvan bomen wegrotten, maar ook dodelijk is voor andere levende organismen in het water, onder andere vissen. Waarom is bij de vijver aan de Asserbrink van dit middel gebruik gemaakt en is dit standaardbeleid?

(De heer Hulsegge komt ter vergadering)

Wethouder Holman antwoordt dat het erop lijkt dat de reden is gelegen in een overstort die heeft plaatsgevonden. De vijver is een overstortvijver en er zijn enige fikse buiten geweest. Dat heeft er waarschijnlijk voor gezorgd dat er te weinig zuurstof in het water zat. Het is niet ongebruikelijk dat dan een aantal vissen het niet redt.

Wat de Roundup betreft: dit is een toegestaan middel dat te koop is bij onder andere tuincentra. Het middel is niet giftig, want als dat het geval zou zijn, zou het niet zijn toegestaan. Het is, denkt spreker, door bijna iedereen hier weleens gebruikt. Het wordt op stobben toegepast vanwege de rode kleurstof die er doorheen

gaat, opdat men kan zien welke stobben men al gehad heeft, zodoende voorkomend dat er te veel van het bestrijdingsmiddel wordt toegepast. De bedoeling van het middel is de stobben uit zichzelf te laten afsterven.

De heer Moinat meent dat Roundup in de vorm waarin het verkrijgbaar was al een paar jaar geleden is verboden. Tuincentra en bouwmarkten hebben het toen uit de schappen moeten halen. Volgens hem is het daarna niet meer op de markt teruggekomen.

Wethouder Holman merkt op dat er een nieuwe vorm van Roundup is die men tegenwoordig overal kan kopen. Roundup in deze vorm wordt ook door de gemeente gebruikt. Andere Roundup mogen gemeenten niet gebruiken.

De heer Van der Weide heeft niet de bedoeling gehad het middel Roundup als oorzaak van de vissterfte aan te wijzen. Hij heeft alleen willen aangeven dat het middel ter plaatse gebruikt is. De vraag is of het gebruik ervan gevaarlijker is als er water in de buurt is, in dit geval de vijver, dan als bestrijdingsmiddel bij planten. Is het standaardbeleid op deze manier stobben weg te halen?

Wethouder Holman antwoordt dat het standaardbeleid is het middel te gebruiken op die plekken waar men de stobben niet kan wegschrappen. Daar zal het op deze manier moeten worden gedaan.

Parkeergarage Willinkplein

De heer Van der Weide memoreert dat de raad onlangs kennis heeft gekregen van het collegebesluit over een extra financiële kostenpost van ruim zeven ton voor de parkeergarage. In februari is vastgesteld dat dit een *turn key*-project zou zijn, doch nu wordt de raad geconfronteerd met zeven ton aan extra kosten. Was dit in februari niet te voorzien? Als dat toen was gemeld, had de raad er nog iets van kunnen vinden.

In de brief van wethouder Holman staat een aantal wensen: een hoogwaardige uitstraling van de opgangen, uitbreidingsmogelijkheden en een betere inrichting van het plein. Kan het college uitleggen wat de noodzaak is van deze aanpassingen? Zijn het wellicht alleen luxe aanpassingen? En waarom is hierover in februari niets gemeld? Kan de raad nog meer van deze verrassingen van het college verwachten? Waarom wordt er € 525.000,- gefinancierd uit

het voorbereidingskrediet voor Atalanta en wat zijn de gevolgen voor dit krediet?

Wethouder Holman deelt mee dat, nadat duidelijk werd dat er geen torenflat komt, de vraag naar voren is gekomen hoe met dit plein zou moeten worden omgegaan. Zonder de torenflat zijn er allerlei nieuwe mogelijkheden in dit gebied. Het college heeft derhalve gezegd: bekijk eens wat er straks met de aankleding van het plein kan gebeuren en wat er eventueel aan de zuidkant van het plein als afbouw zou kunnen komen! Op tekeningen is te zien dat daar een gebouw is gesitueerd, maar hoe dat wordt, is nog niet precies bekend. Er mag evenwel van worden uitgegaan dat een gedeelte van dit gebouw over de parkeerkelder komt, wat inhoudt dat er een verzwaring moet worden aangebracht. Het betekent ook dat de ingang, die was gesitueerd aan de Hondsrugweg, naar de andere kant moet worden verplaatst, teneinde te voorkomen dat de bouw op dit terrein zou worden belemmerd. Vooropgesteld zij dat het bedrag van € 14,75 miljoen voldoende was om datgene te bouwen wat op papier stond; daarover dus geen misverstand. Nu is het mogelijk aanpassingen aan te brengen die in feite niet zozeer met de bouw van de parkeergarage te maken hebben als wel met de inrichting van het gebied erboven. Het college heeft daaromtrent gezegd dat het wellicht raadzaam is de traverse in het geheel een betere functie te geven, welnu: dat kan heel goed door de opgang die eerst was gesitueerd onder het geplande flatgebouw, naar de andere kant te verplaatsen en dan zodanig dat men zowel op de begane grond als op de traverse de parkeerkelder kan verlaten. Het gevolg is wel dat er meer kosten moeten worden gemaakt. Die hebben betrekking op een andere aankleding van het plein. Deze vormen dus in principe geen onderdeel van de parkeerkelder zelf, want deze kelder kan worden gerealiseerd voor het eerder genoemde bedrag. De meerkosten zouden kunnen worden toegerekend aan het Atalanta-project en dat heeft het college ook gedaan. Overigens is er voor het gehele Atalanta-project nog geen voorziening; het enige geld dat op dit moment wél voorhanden is, is het voorbereidingskrediet. Daar wordt het grootste deel uit gehaald. Op het moment waarop daadwerkelijk met de bouw van de tunnel en het plein wordt begonnen, kan dit weer worden verrekend. Daarom is deze keuze gemaakt.

De heer Van der Weide informeert of hij het goed samenvat als hij zegt dat de aanpassingen niet noodzakelijk zijn, maar dat het college ze

graag wil. Zo ja, heeft het college overwogen de raad hierbij te betrekken, opdat de raad diens gevoelens kenbaar kon maken? De aankleding van het plein vergt immers een raadsbesluit.

Wethouder Holman zegt dat dit inderdaad is overwogen. Heel sec bezien, had het college een krediet aan de raad moeten vragen, maar dit zou een vertraging betekend hebben van zeker acht tot tien weken. Dat heeft het college zich niet willen aandoen, gelet op de druk die al op dit project ligt en de wens de bouw zo snel mogelijk tot een einde te brengen. Men is nu gelukkig weer bezig en naar het er nu op lijkt, zal men waarschijnlijk in één vaart kunnen doorgaan. Met een lacune van een week of acht zou het college zich niet bepaald populair hebben gemaakt. Zoals reeds gezegd, vindt later weer compensatie plaats als het totale krediet beschikbaar is.

De heer Van der Weide vraagt of het mogelijk is dit onderwerp voor de volgende commissievergadering op de agenda te plaatsen.

De voorzitter antwoordt dat dit aan het presidium is. Als er een gemotiveerd verzoek wordt gedaan, is het presidium doorgaans graag bereid dat te honoreren.

Hij wil nog het woord aan wethouder Sleeking geven, omdat er in dezen sprake is van de ruimtelijke invulling nu de torenflat van d'Haan niet doorgaat. Daarover zal vanuit het college ook met de raad moeten worden gecommuniceerd.

Wethouder Sleeking merkt op dat dit op zich klopt, maar op dit moment niet te kunnen overzien op welk moment het college zover is dat definitievere inrichtingstekeningen voor het plein aan de raad kunnen worden gepresenteerd. Hij verwacht thans niet dat dit vóór de zomervakantie het geval zal zijn. In elk geval zal serieus worden bezien wanneer niet alleen de raad, maar ook alle andere betrokkenen kunnen worden geïnformeerd.

De voorzitter stelt zich voor dat dit wel kan in september. De volgende commissievergadering is in juni en die is hiervoor niet echt te halen. September zou op z'n minst een tussenstand kunnen worden gegeven. Stemt de heer Van der Weide hiermee in?

De heer Van der Weide antwoordt bevestigend.

Onterechte bomenkap op de oude begraafplaats in Emmen-centrum

De heer Van der Weide constateert dat twee van de gekapte bomen op de oude begraafplaats vergunningplichtig waren. Hoe heeft de gemeente geconstateerd dat dit zo was? In de brief die de raad op 14 mei heeft ontvangen, wordt gesteld dat er maatregelen worden genomen om illegale kap tegen te gaan. Tijdens het interpellatiedebat in de vorige raadsvergadering gaf de wethouder aan dat er geen aanscherping van controle- of andere maatregelen worden getroffen om onterechte kap te voorkomen, maar in de brief worden deze wél aangekondigd. Vanwaar deze ommezwaai?

Wethouder Holman bevestigt dat melding is gemaakt van onterechte kap. Op zich heeft het gestelde in de brief niets met een ommezwaai te maken, want als er onterechte kap wordt gemeld, zal het college daarop reageren. Dat is in dit geval eveneens gedaan. Gebleken is dat er geen opdracht was verstrekt voor het kappen van een tweetal bomen met een zodanig omvang dat een vergunning verplicht was. Het college heeft dan ook gemeend maatregelen te moeten nemen om te voorkomen dat er nieuwe vragen komen over het kappen van bomen. In de brief is toegelicht waarom het college deze *move* heeft gemaakt. Spreker denkt dat de raad dit ook zeker van het college verwachtte.

De heer Van der Weide wil nog graag horen hoe is geconstateerd dat het om vergunningplichtige bomen ging. Waren alleen de stobben nog over of stond de helft van de bomen er nog? Hij is benieuwd hoe is opgemeten.

Wethouder Holman deelt mee dat op het moment waarop er gekapt werd daarvan melding is gemaakt. Binnen een half uur waren de controleurs aanwezig, zodat zowel de stam als de boom zelf kon worden gemeten.

Vandalisme en vernielingen

De heer Schoo brengt naar voren dat de laatste tijd bij de DOP verschillende berichten binnenkomen over vernielingen en vandalisme. Hierover een aantal vragen. Is het het college bekend dat in de weekeinden veel ruiten vanabri's in de gemeente worden vernield en dat graffiti te vinden is op veel plaatsen waar deze niet hoort? En constateert het college dat de vernielingen de laatste tijd toenemen? Kan het college bij benadering aangeven welke kosten gemoeid zijn met her-

stel van de schade? Worden er maatregelen genomen om de kosten op de daders te verhalen?

Wethouder Holman zegt dat het college hetzelfde heeft geconstateerd. Vandalisme en vernielingen zijn uitermate vervelend.

Over deabri's is te zeggen dat deze niet door de gemeente worden geëxploiteerd, maar door de firma Hillenaar. Dat houdt in dat het college geen zicht heeft op de kosten van herstel. Als er vernielingen plaatsvinden, is het aan genoemd bedrijf te zorgen voor herstel. De vernielingen zijn voor dit bedrijf natuurlijk ook heel vervelend is. Navraag heeft geleerd dat er inderdaad wat meer vernield wordt dan in het verleden. Bezien zal worden wat daaraan vanuit het Emmense kan worden gedaan, want je kunt wel zeggen: het zijn onzeabri's niet!, maar dit wil nog niet zeggen dat de gemeente helemaal niets aan de vernielingen hoeft te doen. Hoe dan ook, wat de kosten zijn, zal bij de firma Hillenaar moeten worden nagevraagd. De schade door graffiti is niet echt veel groter dan in het verleden, zo is hier geconstateerd. Er is een ploeg die graffiti verwijdert en binnen de dienst beleid wordt er controle uitgeoefend. Op dit moment is men bezig om bruggen en gemeentelijke gebouwen van graffiti te ontdoen. Natuurlijk ontdoet de gemeente geen gebouwen van derden van graffiti; zij zullen daarmee zelf aan de slag moeten. Hoe dan ook, telkens wanneer er ergens enige graffiti wordt aangetroffen, zal het verwijderen daarvan gauw zo'n € 350,- per keer kosten. Geprobeerd wordt zoveel mogelijk te achterhalen wie de schuldige is. Als die kan worden gevonden, wordt daar ook de rekening neergelegd.

De heer Schoo informeert of er ook geen inzicht is in de schade aan gemeentelijke eigendommen. Te denken is aan lantaarnpalen, straatnaamborden en dergelijke. Is er op dit moment geen kostenverhoging voor herstel van schade aan de eigendommen van de gemeente?

Wethouder Holman antwoordt dat op dit moment niet echt in beeld is of er sprake is van kostenverhoging. Als dat wél zo is, zal hij dit zeker melden.

Gratis parkeren voor gehandicapten

De heer Schoo brengt naar voren dat er op initiatief van de PvdA in de Tweede Kamer een meerderheid lijkt te komen voor gratis parkeren voor gehandicapten in Nederland. De

afgelopen jaren heeft de DOP-fractie meermaals gepleit voor gratis parkeren voor gehandicapten in Emmen, maar helaas was daar tot nu toe geen draagvlak voor. Is het college nu bereid vooruitlopend op het besluit van de Tweede Kamer gratis parkeren op korte termijn in de gemeente Emmen in te voeren?

Wethouder Holman is ervan op de hoogte dat er gisteravond een stemming in de Tweede Kamer heeft plaatsgevonden over een wetsvoorstel ter zake, maar kent de uitslag niet. Als dit is aangenomen, zal dit ook nog door de Eerste Kamer moeten. Het is dus nog niet voor 100% zeker dat dit doorgaat. Het college heeft in elk geval nog niet besloten daarop alvast te anticiperen. De argumentatie is niet anders dan die welke iedere keer is aangegeven, namelijk dat vrij parkeren voor gehandicapten in Emmen nog niet aan de orde is. Als er een wet komt, zal die keurig worden uitgevoerd. Spreker is overigens wel heel benieuwd welke compensatie daarvoor door het rijk zal worden gegeven, want gratis bestaat volgens hem niet.

De heer Schoo beaamt dat een maatregel als bedoeld inderdaad niet gratis is. Immers, een parkeerkaart kost dik € 70,-. Hij wacht de wetgeving even af, maar verwacht eigenlijk dat het college straks bij de Kadernota en de begroting enige ruimte wordt ingebouwd om de doelgroep vrij te stellen. Hij twijfelt echter en denkt dat hij dan toch met een motie zal moeten komen.

Legalisering van illegale bewoning

De heer Douwstra is benieuwd naar de stand van zaken met betrekking tot de legalisering van de illegale bewoning aan de Pottendijk.

Wethouder Sleeking zegt daar op dit moment nog geen eindbeeld van te kunnen geven. Ook is nog niet bekend hoe het totale 'Pottendijkgebeuren' er precies uit komt te zien. De geluidsproblematiek ter plaatse is de grootste *bottleneck* voor het al dan niet kunnen legaliseren. Hij verwacht dat de adviezen hierover kort naar de zomervakantie op zijn tafel terechtkomen. Dan zal het college een standpunt innemen.

Toekomstige positie van het gebouw van het Hondsrug College in Schoonebeek

De heer Ensink constateert dat dit gebouw met ingang van de zomer wordt gesloten. Volgens de regels gaat het dan naar de gemeente

over. Heeft het college zich al beraden over de nieuwe situatie en ook over de situatie in de tussenliggende periode, dit met het oog op het voorkomen van vandalisme?

Wethouder Thalens-Kolker merkt op dat het het Hondsrug College helaas niet is gelukt het aantal leerlingen binnen te halen dat nodig is om de locatie in stand te houden. Deze zal dan ook worden gesloten. Per 1 augustus wordt het gebouw overgedragen aan de gemeente. Een nieuwe bestemming is op dit moment nog niet gevonden. Zoals bekend, wordt er in de notitie 'Accommodaties Geaccommodeerd' van uitgegaan dat een dergelijke situatie wordt bekeken in relatie tot andere accommodaties in de omgeving. Ook is bekend dat er in Schoonebeek nog een aantal andere zaken in beeld is. Wat de tijdelijke situatie betreft: op korte termijn is niet aan te geven of het gebouw bezet zou kunnen worden door een of andere organisatie, wat betekent dat er nauwlettend op moet worden toegezien dat vandalisme geen kans krijgt.

De heer Ensink heeft de zorg van de CDA-fractie uitgesproken en begrepen dat het college zich over de situatie beraadt.

Het vragenhalfuur wordt hierna gesloten.

A3a. Notulen raadsvergadering van 26 maart 2009, voortgezet op 7 april 2009
[Stuknr. RA09.0063]

A3b. Notulen raadsvergadering van 23 april 2009
[Stuknr. RA09.0060]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden de onder de nrs. A3a en A3b vermelde notulen overeenkomstig het ontwerp vastgesteld.

A4. Vaststelling bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan buitengebied gemeente Schoonebeek (bouwbedrijf Stripper)' + bijlage RIS.3640
[Stuknr. RA09.0038]

De heer Dijkgraaf wenst de aantekening dat de GroenLinks-fractie tegen dit voorstel is. Zij acht dit een aantasting van het buitengebied en vindt dat dit soort bedrijven thuishoort op een bedrijventerrein.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. A4 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat het lid van de GroenLinks-fractie geacht wenst te worden tegen te hebben gestemd.

A5. Verantwoording fractievergoedingen 2007
[Stuknr. RA09.0047]

A6. Vaststelling richtlijnen voor het milieueffectrapport 'Dierenpark/theater' + bijlagen RIS.3644 en RIS.3645
[Stuknr. RA09.0048]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de onder de nrs. A5 en A6 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

A7. Verordening langdurigheidstoelage 2009
[Stuknr. RA09.0049]

De heer Schoo laat weten dat de DOP-fractie tegen deze verordening is. Zij zou graag hebben gezien dat de norm voor het in aanmerking komen voor deze toeslag geen vijf jaar zou zijn, maar drie jaar. Ook zou zij de norm graag op 125% gesteld willen zien, in plaats van op 100%.

De heer Dijkgraaf deelt mee dat de GroenLinks-fractie ook tegen dit voorstel is. Zij betreurt het dat de adviezen van de cliëntenraad en de FNV niet zijn opgevolgd. Dit voorstel vindt zij te minimaal.

De heer Moinat wenst vastgelegd te zien dat de SP-fractie eveneens tegen dit voorstel is. Zij is het eens met het advies van de cliëntenraad. Het college heeft er voor gekozen dit niet op te volgen, maar volgens de fractie was het een goed onderbouwd advies waarin zij zich volledig kon vinden.

De heer Boer vermeldt dat de PvdA-fractie voor is. Naar aanleiding van een vraag in de commissie kwam deze week telefonisch het bericht van een ambtenaar dat de wethouder hierover vanavond iets zou zeggen. Dat wacht spreker op dit moment af.

Wethouder Evenhuis stelt vast dat het hier gaat om een notitie over leenbijstand. Daarmee gaat de gemeente genuanceerd om. Onderzocht

wordt welke effecten een en ander heeft op schulden van mensen die in de bijstand zitten, dit in relatie tot schuldhulp. Hierover zal nog een notitie aan de raad worden verstrekt.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. A7 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van DOP, GroenLinks en SP geacht wensen te worden tegen te hebben gestemd.

A8. Voorbereidingskrediet aanbesteding en ontwerproute Theater/Wereld van de Ontmoeting + bijlage RIS.3651 [Stuknr. RA09.0050]

De heer Schoo zegt dat de DOP-fractie op dit moment tegen dit voorstel is. Zij betreurt het dat er geen advies ligt van een externe deskundige, zoals de raad noodzakelijk achtte in december 2008. Ook zijn de bezwaren die de fractie had helaas nog niet weggenomen.

De heer Douwstra deelt mee dat de BGE-fractie ook tegen is, dit vanwege het feit dat de risico's niet in beeld gebracht zijn en dat er nog geen advies van een externe adviseur kon worden gewonnen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. A8 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van DOP en BGE geacht wensen te worden tegen te hebben gestemd.

A9. Krediet voorbereidingsfase Atalanta 2009 + bijlage RIS.3665 [Stuknr. RA09.0051]

De heer Schoo verwijst naar zijn stemverklaring bij agendapunt A8.

De heer Douwstra verwijst naar zijn stemverklaring bij agendapunt A8.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. A9 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van DOP en BGE geacht wensen te worden tegen te hebben gestemd.

De voorzitter wil nu, zoals eerder aangekondigd, de voorstellen onder de nrs. B1a. t/m B1e. en B2a. t/m B2c. gelijktijdig aan de orde

stellen.

De heer Pekelsma neemt aan dat het de bedoeling is B1 en B2 apart te behandelen.

De voorzitter vindt dit prima, maar zag in zijn draaiboek staan dat beide punten in één keer zouden worden behandeld. Bij de vaststelling van de agenda heeft de raad daarmee ook ingestemd. Hij zal het desgewenst toch anders doen en stelt de volgende agendapunten aan de orde.

B1a. Vaststelling bestemmingsplan 'Nieuw-Amsterdam/Veenoord, bedrijventerrein De Tweeling' + bijlagen RIS.3667 en RIS.3668 [Stuknr. RA09.0039]

B1b. Vaststelling exploitatieplan 'Nieuw-Amsterdam/Veenoord, bedrijventerrein De Tweeling' + bijlage RIS.3669 [Stuknr. RA09.0040]

B1c. Grondexploitatie bedrijventerrein De Tweeling + bijlagen RIS.3641, RIS.3670, RIS.3671, RIS.3672 en brief 09.038966 [Stuknr. RA09.0041]

B1d. Vaststelling beeldkwaliteitsplan bedrijventerrein De Tweeling + bijlage RIS.3673 [Stuknr. RA09.0042]

B1e. Vaststelling bestemmingsplan geluidszone bedrijventerrein De Tweeling gemeente Emmen en gemeente Coevorden + bijlagen RIS.3674 en RIS.3675 [Stuknr. RA09.0043]

De heer Pekelsma brengt naar voren dat aan de vaststelling van het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein De Tweeling' in Nieuw-Amsterdam/Veenoord een lang voortraject vooraf is gegaan. Doel van dit bestemmingsplan is te komen tot herstructurering en uitbreiding van het bedrijventerrein De Tweeling aan de oost- en westzijde van de Boerdijk. Als de jongste voorspellingen over het opleven van de economie na de crisis uitkomen, kan dit bedrijventerrein een van de gebieden zijn waar zich nieuwe bedrijven kunnen vestigen. Daarnaast zijn er nog steeds plaatselijke bedrijven die zich graag op dit industrieterrein willen vestigen of een uitbreiding willen realiseren. In de commissievergadering zijn vrijwel alle vragen en opmerkingen van de CDA-fractie

door het college van een bevredigende reactie voorzien.

De fractie is er in het algemeen over verheugd dat het lange voortraject nu kan worden afgesloten, maar is dit een redelijke verwachting? Tegen dit plan is een tamelijk groot aantal bezwaren ingediend, bezwaren van bedrijven, van omwonenden en van het Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap. Aan een aantal van die bezwaren, met name aan de bewoners van de Trekkenweg en aan diegenen die zich zorgen maken over de inpassing van het Joodse kerkhof aan de Boerdijk, is redelijk tegemoetgekomen. Waar op dit moment nog steeds geen regelingen voor zijn getroffen, zijn de verwerkingen van woningen en gronden van de bewoners aan de Boerdijk, een onderwerp waarvoor in de commissie al ruimschoots aandacht is gevraagd. De bezwaren van deze bewoners richten zich niet direct tegen het bestemmingsplan als zodanig, maar wel tegen de financiële afwikkeling. De CDA-fractie zou graag zien dat de aankoop van woningen en gronden op tijd en rechtvaardig wordt afgewikkeld. Inmiddels heeft de fractie geïnformeerd naar de stand van zaken betreffende de afspraken die naar haar mening snel moesten worden gemaakt om vertraging in de uitvoering te voorkomen, waardoor vestiging of uitbreiding van bedrijven zou worden vertraagd of zelfs tot uitstel zou kunnen leiden. De fractie hoopt dan ook dat in de gesprekken met de individuele bewoners, waarvoor inmiddels concrete afspraken zijn gemaakt, in alle redelijkheid tot overeenstemming kan worden gekomen. Immers, er liggen verschillende aanvragen van bedrijven die voor werkgelegenheid kunnen zorgen.

Ook de provincie is positief over deze uitbreiding. De CDA-fractie en ook de erkende overlegpartner Nieuw-Amsterdam/Veenoord hopen dat de vaststelling van dit bestemmingsplan 'Bedrijventerrein De Tweeling' leidt tot nog meer bedrijvigheid en daarmee tot meer werkgelegenheid en dat de schop die de wethouder aan Plaatselijk Belang heeft aangeboden in september werkelijk de grond in kan.

De fractie kan zich al met al vinden in de vaststelling van dit bestemmingsplan, alsmede in de deelvoorstellen inzake het exploitatieplan, de grondexploitatie, het beeldkwaliteitsplan en het facetbestemmingsplan geluidszone 'Bedrijventerrein De Tweeling'.

De heer Huttinga laat weten te citeren uit andermans werk: de heer Engberts, thans nog niet ter vergadering, heeft hem keurig diens aantekeningen toegestuurd. Lang leve de mo-

derne communicatie!

De ChristenUnie-fractie is er positief over dat er in het gebied Nieuw-Amsterdam/Veenoord nieuwe vestigingsmogelijkheden voor bedrijven komen en dat het bestaande gebied gerevitaliseerd wordt. Dat is hard nodig!

Wat de ingediende zienswijzen betreft: de fractie kan zich op zich vinden in de beantwoording, maar zij vindt het wel belangrijk dat er sprake is van recht, redelijkheid en billijkheid. Dit heeft vooral haar aandacht omdat betrokkenen nu te maken hebben met nieuwe regelgeving. Men zou kunnen zeggen dat tijdens het spel de regels zijn veranderd. Dit vraagt om extra zorgvuldigheid.

Ten aanzien van de exploitatierekening heeft de fractie zorgen. Er is een minimale reserve en er zijn door de huidige economische omstandigheden ook veel onzekerheden. Brengen derden hun gronden wel in exploitatie? En hoeveel vertraging ontstaat er eventueel in de uitgifte van kavels? Is het in het kader van hetgeen de accountant in diens rapport van bevindingen ten aanzien van de begroting opmerkt niet verstandig het exploitatieplan nog eens goed tegen het licht te houden en nadrukkelijk rekening te houden met de huidige economische situatie?

De ChristenUnie kan zich vinden in de ontwerpbesluiten betreffende het beeldkwaliteitsplan en het facetbestemmingsplan geluidszone bedrijventerrein De Tweeling.

De heer Dijkgraaf deelt mee dat de GroenLinks-fractie het betreurt dat het college insteekt op uitbreiding van het bedrijventerrein. Wat haar betreft, was herstructurering in eerste aanleg voldoende geweest. Zij zegt het vaak: uitgegaan moet worden van kwaliteitsbevordering, niet van steeds meer en meer. In de zienswijze van de Milieufederatie staat goed verwoord waarom de gemeente niet nog meer bedrijventerreinen moet toestaan, zoals:

- het is niet noodzakelijk het bedrijventerrein verder uit te breiden;
- ook het bedrijventerrein aan de A37 staat nog voor een groot deel leeg;
- er zijn nog volop hectares bedrijventerrein elders in de gemeente die nog leegstaan;
- uitbreiding van het onderhavige bedrijventerrein staat haaks op de Structuurvisie 2020 en de bevolkingsgroei, waardoor de beroepsbevolking zal krimpen en er een groot overschot aan bedrijventerrein zal ontstaan.

Kortom: het plan in deze vorm past met het oog op de toekomst niet bij het streven naar

een duurzaam Emmen. De GroenLinks-fractie zal dan ook tegen deze voorstellen stemmen.

De heer Eerenstein zegt dat de VVD-fractie het een goede zaak vindt dat er na een heel lange voorbereiding < ook de voormalige gemeenten Sleen en Emmen waren al bezig om nieuwe ontwikkelingen op dit industrieterrein mogelijk te maken > iets goeds uit de bus is gekomen. Dat het niet gemakkelijk is gegaan, moge duidelijk zijn, en dat de moeilijkheden nog niet zijn overwonnen eveneens. Het college moet immers nog in onderhandeling met de huiseigenaren. De fractie vraagt zich af of het college daar niet te optimistisch over doet. In grote lijnen gaat de fractie akkoord met hetgeen nu voorligt. Misschien was het beter geweest als een splitsing was aangebracht tussen het oostelijk en het westelijk deel; dan was de uitgifte van gronden wellicht iets gemakkelijker geweest.

De vraag is ook of de gemeente op deze manier wel een concurrerend terrein krijgt. Afgaande op de prijs die moet worden betaald per m², zou dit best weleens lastig kunnen zijn. Het viel de VVD-fractie ook op dat een van de indieners van de zienswijzen zich de vraag stelde of de economische uitvoerbaarheid van het plan voldoende is gewaarborgd. Die vraag legt de fractie hier nu ook graag neer.

De VVD-fractie is zeer gecharmeerd van de woorden die de heer Huttinga zo-even uitsprak, namelijk recht, redelijkheid en billijkheid.

Ten aanzien van de inpassing van het Joods kerkhof complimenteert de fractie het college met het feit dat het daarmee omgaat zoals het doet.

Voor de westkant van de gemeente en met name voor Nieuw-Amsterdam/Veenoord is het goed dat ter plaatse enige revitalisering plaatsvindt en dat er ook nieuwe uitleggebieden worden komen. Zo mooi waren die vloeivelden in het verleden ook niet!

De heer De Jonge constateert dat de voorstellen betreffende het bedrijventerrein De Tweeling in de commissie al uitvoerig zijn besproken. Hij is niet van plan de commissiebespreking hier over te doen; dat is volgens hem zonde van de tijd.

De PvdA-fractie verheugt het dat er na een periode van 12 jaar een nieuw bestemmingsplan ligt. Op de in de commissie gestelde vragen heeft zij bevredigende antwoorden gekregen. Door het college is toen ook aangegeven dat er met de ondernemers, de private partijen en de bewoners veel overleg plaatsvindt en dat

na de vaststelling van het plan het overleg verdergaat.

De PvdA-fractie is ook blij met het beeldkwaliteitsplan. Dit moet er voor zorgen dat het bedrijventerrein als zichtlocatie hét visitekaartje van Emmen wordt. Het college heeft voorts gezegd dat het de bedoeling is dat hetgeen vanaf de hoofdstructuur in het zicht ligt een bepaalde architectonische uitstraling krijgt en dat de gebouwen langs de hoofdwegen representatief moeten zijn. Dat daartussen welstandsvrij kan worden gebouwd, lijkt de fractie op zich een goed plan.

De heer Halm geeft aan dat er naar de mening van de BGE-fractie op het moment van behandeling in de commissie niet voldoende informatie voorhanden was om een goed besluit te kunnen nemen. De fractie heeft uitvoerig uitleg gekregen van de projectleider op het gemeentehuis. Hiervoor bij dezen nogmaals dank richting de projectleider.

Met de ontwikkeling van dit gebied is men al jaren bezig. Door de nieuwe WRO is het mogelijk het nu eindelijk voor elkaar te krijgen dat het bestemmingsplan dat voorligt wordt goedgekeurd.

De BGE-fractie maakt zich wel zorgen over de ontwikkelingen als gevolg van de kredietcrisis en de leegstand op andere bouwlocaties. Hoe is de concurrentiepositie van dit terrein?

Aangeven welke wijzigingen er in dit bestemmingsplan zijn ten opzichte van het eerdere bestemmingsplan was niet mogelijk. De wethouder noemde als voorbeeld dat er bij het bestemmingsplan Buitengebied 77 oude bestemmingsplannen worden vervangen en dat het gevraagde veel te veel werk zou zijn. Echter, bij navraag bleek dat niet alle plannen met enorme wijzigingen te maken krijgen. De BGE-fractie begrijpt dat het bij het bestemmingsplan Buitengebied een zeer intensieve opgave is, maar de fractie wil het college toch verzoeken waar mogelijk bij herzieningen en dergelijke de verschillen op een rij te zetten in een raadsbesluit.

Verder blijft de fractie het een heel vreemde zaak vinden dat als een bestemmingsplan is vastgesteld, het direct weer mogelijk is hiervan af te wijken, omdat er dan weer een belangenafweging kan plaatsvinden. Welstandsvrij is natuurlijk een goede zaak.

De BGE-fractie kan instemmen met de stukken die te maken hebben met de vaststelling van het bestemmingsplan 'Nieuw-Amsterdam/Veenoord, bedrijventerrein De Tweeling'.

Wethouder Sleeking stelt vast dat de raad

over het algemeen tevreden is met het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan. Op de opmerkingen die zijn gemaakt over het exploitatieplan, zal wethouder Evenhuis ingaan.

In reactie op de opmerkingen die zijn gemaakt in de richting van wijzigingen in een bestemmingsplan en ontheffing en vrijstelling heeft spreker in de commissie gezegd dat het voor het college geen begaanbare weg is om bij het aanbieden van een nieuw bestemmingsplan alle wijzigingen ten opzichte van oude bestemmingsplannen op een rij te zetten. Dit is ook zinloze arbeid, want het gaat om de vraag hoe de raad het toekomstige beleid vorm wil geven. Dat is de kern van het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan.

De opmerking over het tegelijkertijd weer ontheffingsmogelijkheden of, zoals de heer Halm het noemde, belangafwegingen inbouwen, roept de reactie op dat, als je probeert zo helder mogelijk aan te geven wat je als gemeentelijke overheid verwacht ten aanzien van ontwikkelingen in de komende tien jaren, het altijd verstandig is op punten die je van belang vindt ontheffings- of vrijstellingsmogelijkheden in een bestemmingsplan op te nemen. Dat is uiteindelijk de basis waarop het college afwijken van het bestemmingsplan al dan niet baseert. Mocht een fractie vinden dat dit in het algemeen niet moet gebeuren, dan staat het haar uiteraard vrij een amendement in te dienen om een vrijstellings- of ontheffingsmogelijkheid weer uit het plan te halen.

Wethouder Evenhuis beaamt dat het een lang proces is geweest, maar moet erbij aantekenen dat dit vooral het gevolg was van de oude regelgeving. Deze leidde niet tot een oplossing. Tot een jaar geleden moest eenvoudig worden geconstateerd dat het tot Sint Juttemis zou kunnen duren voordat er een plan zou liggen. Vanaf 1 mei 2008 is het college gaan anticiperen op de nieuwe wet, wat ertoe heeft geleid dat elke maandagmorgen een aantal zaken rond dit onderwerp werd besproken. Dit is ook uitgebreid gebeurd met mensen die op een of andere wijze betrokken zijn bij dit gebied, i.c. mensen aan de Trekkenweg en de Boerdijk, langs de plassen en de vloeivelden die enige geuren veroorzaakten. Wat dit betreft, is er een hele verbetering opgetreden.

Het plan zoals het er nu ligt, vindt spreker een goed plan. De ontwikkelaars is gevraagd of zij hiermee doorgaan en een van de grotere is dit serieus van plan. Het is van belang een goed fundament te hebben. Er is nog steeds een aantal belangstellenden dat op deze zeer cou-

rante plek, een zichtlocatie langs de A37, iets wil. De locatie is ook zeker concurrerend. Het is tevens belangrijk naar 2020 te kijken. Hij heeft al eens eerder een discussie met de heer Dijkgraaf gehad over lege bedrijventerreinen en heeft hem daarin uitgelegd waarom deze kavels er uitnodigend bij liggen. Verleden jaar zijn ongeveer 18 ha op de bedrijventerreinen verkocht. Op dit moment staat de teller op vijf à zes, dus vergelijkenderwijs is er minder terugval dan werd gedacht.

De crisis is pas slechts vier maanden oud. Op de vraag of het, gezien de accountantsverklaring, niet verstandig is het exploitatieplan nog eens goed tegen het licht te houden, moet spreker zeggen het daarvoor nog te vroeg te vinden, maar dat in de loop van het jaar zeker zal worden bekeken wat de effecten op langere termijn zijn. De prognose was in december 0,75% krimp, in februari 3% en thans zijn er zelfs prognoses die 5% en méér aangeven. Zijn eigen visie zal hij in september/oktober beslist kenbaar maken en die in relatie brengen met de exploitatie van bedrijventerreinen. Het beeld zou weleens wat anders kunnen aangeven dan 5%; dat zal afhangen van hoe het deze zomer gaat. Daarna zal beter kunnen worden bekeken wat de ontwikkelingen zijn.

Overigens zij nog eens aangegeven dat er een crisiswerkgroep is. Deze groep heeft momenteel 25 particuliere projecten opgespoord waarvoor op enigerlei wijze gebouwd gaat worden. Wellicht kan dit ook enig effect op het geheel hebben. Het is van belang dat je als overheid de vinger goed aan de pols houdt en dat wordt ook gedaan. Zoals gezegd, zal spreker de raad in september/oktober, maar ook bij de behandeling van de begroting voor 2010 nader informeren.

Ten aanzien van de bewoners van de Boerdijk begrijpt hij dat wordt gesproken over recht, redelijkheid en billijkheid. De raad mag dit van het college vragen en anderen mogen dit van het college verwachten. De economische situatie geldt natuurlijk niet alleen voor de gemeente, maar ook voor de eisen van mensen die op een preciaire en centrale plek zitten. Spreker denkt dat best op een goede wijze zal zijn te middelen. De gesprekken zijn gepland en in de eerste aanzet daartoe merkt hij geen onredelijkheid. Dit kan echter best veranderen op het moment waarop met de allerlaatsten wordt onderhandeld en de raad hem onder druk zet om het met hen eens te worden. Het is dan ook belangrijk te proberen met een en ander op een goede en zorgvuldige manier om te gaan.

De heer Huttinga neemt aan dat wethouder

Evenhuis niet zo naïef is te denken dat de crisis pas vier maanden oud is.

Wethouder Evenhuis heeft in juni 2008 al eens een prognose uitgesproken, maar moet vaststellen dat de prognoses zijn zoals hij ze nu heeft aangegeven. Het CPB sprak in december over 0,75% krimp.

De heer Huttinga merkt op dat er al sprake is van een economische crisis als de economie onder de 2% groei komt.

Wethouder Evenhuis zegt dat economen en anderen die zeggen dat ze van de economie verstand hebben zich nog niet vaak zo vergist hebben als in de laatste periode.

De heer Eerenstein durft zijn opmerking haast niet meer richting zo'n expert als de wethouder te maken! Deze stelde dat er in elk geval één grote partij is die door wil gaan met de ontwikkeling, maar bij de zienswijzen is te zien dat het waarschijnlijk diezelfde partij is die vragen stelt over de economische uitvoerbaarheid van dit plan en de waarborgen daaromtrent. Het is goed dat wethouder Evenhuis optimistisch is, doch ook spreker kent de mensen van bedoeld bedrijf. Zij zijn ook altijd optimistisch, maar zullen dit heus niet voor niets hebben opgeschreven.

Wethouder Evenhuis wijst erop dat men zich weleens in een onderhandelingspositie manoeuvreert.

De heer Eerenstein is dat eveneens bekend.

Wethouder Evenhuis zegt dat er een gesprek is geweest en dat gezamenlijk tot de conclusie is gekomen dat het plan uitvoerbaar is. Dat is niet optimistisch geformuleerd.

Zonder hoofdlijke stemming wordt vervolgens conform de onder nr.B1a. t/m B1e. vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat het lid van de GroenLinks-fractie geacht wenst te worden tegen te hebben gestemd.

B2a. Vaststelling bestemmingsplan 'Klazienaveen, De Planeet'+ bijlagen RIS.3676 en RIS.3677 [Stuknr. RA09.0044]

B2b. Exploitatie bestemmingsplan 'Klazienaveen, De Planeet' [Stuknr. RA09.0045]

B2c. Vaststelling beeldkwaliteitsplan 'Klazienaveen, De Planeet' [Stuknr. RA09.0046]

De heer Van der Weide deelt mee dat het bestemmingsplan 'Klazienaveen, De Planeet' kan rekenen op de instemming van de BGE-fractie.

In het bestemmingsplan is ruimte voor 133 woningen in het gebied dat aansluit op de Sterrenbuurt. Het spreekt de fractie aan dat er goed rekening is gehouden met de bestaande woningbouw. Het is met name bij de Brugstraat belangrijk de nieuwe woningen goed in te passen in de huidige lintbebouwing. De verschillende soorten bebouwingen kunnen de goedkeuring van de fractie krijgen. Zij ziet de realisering van dit plan als een aanwinst voor Klazienaveen.

Tijdens de commissievergadering werd duidelijk dat onder andere de CDA-fractie zich zorgen maakt over het aantal parkeerplaatsen. Vanmiddag heeft de raad een motie van genoemde fractie ontvangen waarin wordt gevraagd op basis van tellingen onderzoek te doen naar de parkeerbehoefte en –gedrag. Aangezien bij de woningen, de sporthal en de sportvelden naar de norm voldoende parkeerplaatsen zijn aangelegd, vindt de BGE-fractie het onderzoek waarnaar de CDA-fractie vraagt nuttig. Zodoende kan worden gezien of de theorie ook de werkelijkheid is. Een aandachtspunt hierbij is dat bij het zwembad maar 22 parkeerplaatsen worden aangelegd, terwijl de norm 40 aangeeft.

De BGE-fractie wacht de uitkomsten van het onderzoek af. Als de motie het niet zou halen, zou de CDA-fractie de heer Thole nog eens kunnen inschakelen!

De heer De Jonge zegt dat de PvdA-fractie het bestemmingsplan 'Klazienaveen, De Planeet', eveneens erg goed vindt. Het is een mooi voorbeeld van bouwen in een dorp en de fractie is blij met deze toevoeging in Klazienaveen. Er zijn geen zienswijzen ingediend, dus er kan van worden uitgegaan dat de bevolking van Klazienaveen erg blij is met dit plan. Het plan is uitgebreid besproken in de commissie, en zoals eerder al gezegd, wil hij de commissiebehandeling niet herhalen. Wel wil de PvdA-fractie opgemerkt hebben de bouwstijl een goede gedachte te vinden. Niet alles hoeft uitbundig te zijn, zo is kennelijk het uitgangspunt. Met het beeldkwaliteitsplan wordt aangesloten bij het sobere karakter van de oorspronkelijke veenkoloniale bebouwing door traditionele vormgeving. Men zou die kunnen

vergelijken met de jaren dertig-stijl. De PvdA-fractie is van mening dat dit plan qua opzet en uitvoering een verrijking is van het wonen in Klazienaveen.

De heer Pekelsma merkt op dat de toevoeging van 133 woningen in het bestemmingsplan 'Klazienaveen, De Planeet' een welkome aanvulling betekent van het aantal woningen in het grootste dorp van de gemeente Emmen. Op de inloopavond bleek er grote belangstelling te bestaan voor het betrekken van een woning in het nieuwe plan. De CDA-fractie heeft toen geconstateerd dat men zich in grote lijnen kan vinden in de realisering van dit plan. Dat moge ook blijken uit het aantal zienswijzen dat is ingediend.

Na nadere bestudering kan de CDA-fractie zich in dit plan vinden. Toch maakt zij zich zorgen over de eventueel toekomstige parkeerproblematiek in dit gebied. Voor de bewoners van de wijk zijn zo'n 200 parkeerplaatsen beschikbaar. Dat is conform de norm die wordt gehanteerd. Echter, rond de toekomstige woonwijk De Planeet kan aan een scala aan sportactiviteiten worden deelgenomen. Spreker noemt ze voor de volledigheid: een overdekt zwembad, twee voetbalverenigingen, een grote nieuw sporthal met een tafeltennishal en een fietscrossbaan. Ook is het nog mogelijk dat er in dit gebied een nieuwe school wordt gerealiseerd. Overigens is de fractie benieuwd of hierover nog nieuwe ontwikkelingen kunnen worden gemeld. Hoe dan ook, vooral die activiteiten zal er voldoende parkeergelegenheid moeten zijn. Deze zullen immers veel bewegingen met zich meebrengen, want zullen veelal allemaal met de auto worden bezocht. De fractie is van mening dat het aantal geplande parkeerplaatsen onvoldoende is. Het gevolg zou kunnen zijn dat de bezoekers van de vele wedstrijden die in dit gebied worden gehouden hun auto's in met name het weekeinde niet kwijt kunnen op de 'normale' parkeerplaatsen en hun auto gaan parkeren in de nieuwe wijk. Dat acht de fractie een ongewenste ontwikkeling. Naar haar mening wordt daardoor veel overlast veroorzaakt en komt de verkeersveiligheid in het geding. Ook de overlegpartner heeft in het vooroverleg diverse malen aangegeven zich zorgen te maken over de te verwachte parkeerproblematiek.

De CDA-fractie dient hieromtrent een motie in. Zij heeft de situatie kritisch bekeken en heeft geconstateerd dat er bij een zorgvuldig gebruik van de openbare ruimte een toevoeging van 50 à 75 parkeerplaatsen zeer gewenst is. Ter onderbouwing van de door haar nood-

zakelijk geachte 50 à 75 parkeerplaatsen nog het volgende.

De nieuwe sporthal omvat circa 3.000 m². Dat betekent, als de norm worden gehanteerd die hiervoor geldt, 2,55 tot 3,15 parkeerplaats per 100 m² bruto vloeroppervlak, oftewel 76 tot 95 parkeerplaatsen. In de norm is echter niet de grootte van de plaats Klazienaveen opgenomen, die getalsmatig recht heeft op anderhalve sporthal. In Nederland en ook in Emmen is er één sporthal op 7.000 à 8.000 inwoners, en Klazienaveen heeft 12.000 inwoners, wat een hoge bezettingsgraad van de huidige sporthal tot gevolg heeft, zeker in vergelijking met andere sporthallen in de gemeente, bijvoorbeeld in Emmer-Compasuum en Zwartemeer.

Daarnaast is het aantal parkeerplaatsen volgens de norm bij het zwembad te gering. Alles bij elkaar tellend, wordt uitgekomen op het door de CDA-fractie noodzakelijke en gewenste aantal.

De motie die de CDA-fractie vervolgens indient, luidt als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op donderdag 18 mei 2009,

aan de orde zijnde het raadsvoorstel RA09.0044, vaststelling bestemmingsplan 'Klazienaveen, De Planeet';

overwegende dat:

- *voor de toekomstige woningen in de woonwijk De Planeet parkeerplaatsen beschikbaar komen op basis van de daarvoor geldende parkeernormen;*
- *rond de toekomstige woonwijk echter een grote concentratie van sportvoorzieningen aanwezig is, waaronder een overdekt zwembad, een sporthal en sportvelden;*
- *op bepaalde tijden, in het bijzonder in het weekeinde, veel sportactiviteiten gelijktijdig worden gehouden en door het grote aantal bezoekers aan deze sportactiviteiten een grote parkeerdruk zou kunnen ontstaan op de parkeerplaatsen die voor de sportvoorzieningen zijn bestemd;*
- *als gevolg daarvan bezoekers van sportactiviteiten een voor woningen bestemde parkeerplaats zoeken in de nieuwe wijk;*
- *de verwachting is dat dit tot frequente parkeeroverlast in de aangrenzende woonwijk zal leiden en bovendien hierdoor de verkeersveiligheid in de woonwijk in het geding komt;*

*verzoekt het college:
vanaf het vierde kwartaal van 2009 een op
tellingen gebaseerd onderzoek te doen naar
parkeerbehoefte/-gedrag van bezoekers aan
de sportvoorzieningen, en de raad in het eer-
ste kwartaal van 2010 te informeren over de
uitkomsten van het onderzoek en dientenge-
volge eventueel te komen tot wijziging van het
bestemmingsplan,*

en gaat over tot de orde van de dag.

De heer Dijkgraaf laat weten dat de Groen-Links-fractie dit plan van harte steunt. Er kwam in de afgelopen week een amendement en daar stond de fractie nogal kritisch tegenover, maar de motie die nu is ingediend, zal zij steunen.

Wethouder Sleeking is blij met de complimenten vanuit de raad voor de totstandkoming van dit bestemmingsplan, de exploitatie en het beeldkwaliteitsplan.

Over de wellicht te verwachten parkeerproblematiek het volgende.

Een strijd over aantallen heeft niet zoveel zin. De opmerkingen die in de afgelopen jaren bij de totstandkoming van dit plan vanuit het dorp en door de erkende overlegpartner gemaakt zijn, zijn in die zin vertaald dat er in dit plan zo'n 80 parkeerplaatsen méér dan volgens de norm nodig zouden zijn. De omstandigheid dat er bij het zwembad slechts 22 parkeerplaatsen komen, in plaats van 40, wordt ruimschoots gecompenseerd doordat er op andere plekken in plaats van 80 bijna 160 parkeerplaatsen komen. Bekijkt men het totaal, dan kan worden vastgesteld dat er méér parkeerplaatsen worden gerealiseerd dan volgens de norm noodzakelijk is.

De heer Pekelsma heeft in zijn betoog aangegeven dat de norm die ambtelijk wordt gehanteerd volgens de CDA-fractie anders moet worden geïnterpreteerd. Klazienaveen zou op basis van het inwonertal recht hebben op anderhalve sporthal. Rekent men dat om naar het aantal parkeerplaatsen, dan moet men tot de conclusie komen dat er meer parkeerplaatsen nodig zijn dan waarvan nu wordt uitgegaan.

Wethouder Sleeking zegt dat de raad zelf de normen heeft vastgesteld. Daarbij is geen sprake van anderhalve sporthal, maar simpelweg van één sporthal met een bepaalde oppervlakte. Deze leidt tot een x-aantal parkeerplaatsen. Het college kan geen rekening houden, althans zolang de raad het college geen andere op-

drachten geeft, met halve sporthallen die er niet zijn. Dat is op zich niet zo relevant, wél dat een bepaalde zorg wordt uitgesproken over wat er in de wijk zou kunnen gaan gebeuren, overigens een wijk die nog niet bestaat en in het eerste kwartaal van 2010 ook nog niet zal bestaan. Als de wijk is gebouwd, zou kunnen blijken dat als er een aantal sportactiviteiten tegelijkertijd plaatsvindt, er een onaanvaardbare parkeerdruk op de wijk ontstaat. In de motie wordt het college verzocht een onderzoek te doen, en het college is daartoe bereid, maar wel zal heel nauwkeurig moeten worden gekeken naar de vraag wat een onaanvaardbare parkeerdruk voor gevolgen zou kunnen hebben. Nu uitspreken dat als de parkeerdruk hoog is, er 50 tot 75 parkeerplaatsen extra moeten worden aangelegd, betekent een investering van zo'n zeveneneenhalve ton. Daar zou dan wel dekking voor moeten worden gevonden. Het zou ook mogelijk zijn een hoge parkeerdruk te voorkomen door in delen van de wijk tijdelijke parkeerverboden in te stellen. Kortom, het college is bereid het gevraagde onderzoek in te stellen, doch er zal moeten worden gekeken naar de vraag wanneer het zinvol is dat te doen en of het niet verstandig is het onderzoek een aantal keren te herhalen om te zien hoe de situatie zich ontwikkelt naarmate de wijk wordt gebouwd. Vervolgens kan dan met de raad in discussie worden gegaan over de conclusies uit die verschillende tellingen en over geëigende maatregelen om een eventuele hoge parkeerdruk op een verstandige manier op te vangen. Dat is wat het college betreft de insteek.

De heer Pekelsma is op zich wel tevreden met het antwoord van de wethouder.

Er is nog een vraag gesteld over de mogelijke vestiging van het Esdal College in dit gebied, dat ook weer de nodige parkeerbewegingen met zich mee zal brengen. Kan worden aangegeven wat te dien aanzien de stand van zaken is?

Wethouder Sleeking antwoordt dat er op dit moment geen nieuwe ontwikkelingen zijn te melden.

De heer De Jonge vraagt of hij het goed heeft begrepen dat het college de motie overneemt.

Wethouder Sleeking maakt kenbaar dat dit zo is.

Met inachtneming van de overgenomen motie wordt vervolgens zonder hoofdelijke stemming

conform de voorstellen B2a. t/m B2c. vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

B3. Zie A6/RA09.0048

B4. Meerjarenbeleidskader schuldhulpverlening Emmen 2009-2013 + brief B&W van 7 april 2009 (09.035948) [Stuknr. RA09.0036]

De heer Schoo constateert dat een goede schuldhulpverlening belangrijk is. Mensen met schulden moeten worden geholpen, want het hebben van veel schulden kan leiden tot allerlei andere problemen. Schuldhulpverlening is ook een ingewikkelde zaak, onder andere omdat er veel partijen direct of indirect bij betrokken zijn.

Wat vandaag voor schuldhulp verstandig wordt gevonden, kan door snel wisselende omstandigheden over een jaar weer minder verstandig zijn. In het meerjarenbeleidskader geeft het college aan zich hiervan bewust te zijn.

Zoals reeds in de commissie door de DOP-fractie is aangegeven, vindt zij het raadsvoorstel een zeer moeilijk leesbaar stuk. Haar dunkt dat dit niet nodig is en ook niet wenselijk. De vraag is dan ook hieraan in de toekomst aandacht te besteden.

De DOP-fractie dankt het college voor de schriftelijke beantwoording van haar vragen. Die beantwoording heeft haar een beter inzicht in de problemen en in de voorgestelde oplossingen gegeven.

De fractie heeft wel geconstateerd dat de kosten van de schuldhulpverlening in de komende jaren drastisch zullen stijgen, maar het is in haar ogen goed besteed geld.

Ten slotte nog een vraag. Kan het college toezeggen dat de raad jaarlijks een korte evaluatie van de schuldhulpverlening zal krijgen?

De DOP-fractie stemt in met het voorgestelde besluit.

De heer Dijkgraaf kreeg zojuist een kopie van de motie onder ogen die door het college is overgenomen. Dit doet hem een beetje denken aan achterkamertjespolitiek. Als dergelijke moties achterwege zouden worden gelaten, zou dat een heleboel papier schelen!

Wethouder Evenhuis benadrukte in de commissie dat integraal werken belangrijk is. De GroenLinks-fractie onderschrijft dat van harte. Juist daardoor kunnen trajecten succesvol doorlopen worden. Er hoort echter ook een nazorgtraject bij. In de commissie was de fractie nogal kritisch over dit deel van het beleids-

plan. Men kan allerlei goede plannen bedenken, en die zitten ook zeker in dit voorstel, maar feit blijft dat nazorg een essentieel onderdeel van beleid is. De praktijk laat regelmatig zien dat als mensen een traject hebben doorlopen, weer terugvallen, met alle gevolgen van dien. Dit kan worden voorkomen door een goede nazorg. Goed opgeleide consultants < de heer Moinat heeft hierover in de commissie het een en ander gezegd > kunnen daarbij een positieve rol vervullen. Samen met de SP-fractie en hopelijk ook de PvdA-fractie zal de GroenLinks-fractie een initiatief ontwikkelen om dit verder uit te werken. Tijdens de behandeling van de begroting zal dit, als het goed onderbouwd is, worden ingediend.

Net als de heer Schoo vraagt spreker wanneer de raad een evaluatie tegemoet kan zien van de uitvoering van dit beleidskader.

Verder heeft hij in de commissie al aangegeven het erg te betreuren dat op een aantal zaken niet langer wordt ingezet. De GroenLinks-fractie zal onderzoeken of er middelen te vinden zijn om die zaken toch uit te voeren, want ze zijn te belangrijk om ze zomaar weg te gooien.

De heer Moinat brengt naar voren dat de SP-fractie naar aanleiding van het voorstel van B&W aangaande de schuldhulpverlening in het bijzonder en de armoedebestrijding in het algemeen in de commissie heeft voorgesteld consultants te benoemen die de burgers thuis gaan bezoeken voor de voor- en de nazorg. Bij de voorzorg kunnen zij de mensen wijzen op de mogelijkheden, bijvoorbeeld kwijtschelding, bijzondere bijstand, aanvullende bijstand en dergelijke. Anderszins kan een consultant helpen bij het invullen van de desbetreffende formulieren en andere papieren.

Tijdens de commissievergadering is uiteengezet hoe erg het op dit moment is met de armoedeval onder burgers in de gemeente. Die armoedeval uit zich in een schrikbarende toename van uithuiszettingen, schuldsaneringsaanvragen, wachtlijsten bij de schuldhulpverlening en een forse toename van aanvragen bij de voedselbank. Er moet rekening worden gehouden met het feit dat er ondanks alle inspanningen altijd mensen zijn die de gemeente niet weet te bereiken. Men heeft wantrouwen en ervaart drempels, men heeft moeite met formulieren, met de ambtenarij en wat dies meer zij. Als consultants naar de mensen toe gaan en hun vertrouwen weten te winnen, is de gemeente meer in staat deze mensen te helpen en hun te geven waar ze recht op hebben. De SP heeft buurtonderzoek gedaan in het buiten-

gebied, waarbij haar is gebleken dat er nog steeds mensen zijn die niet naar het gemeentehuis willen gaan om te vragen om hulp. De gemeente moet haar uiterste best doen om ook deze mensen te bereiken en daarvoor moet zij naar de burgers zelf toe.

Het aanstellen van consulenten zal er voor zorgen dat de mensen méér gebruik gaan maken van hun rechten. Zodoende kan worden voorkomen dat mensen in een armoedepositie terechtkomen waar ze niet meer uit kunnen komen. De SP-fractie nodigt alle partijen van harte uit hierover met haar van gedachten te wisselen. Inmiddels is zij reeds in gesprek met enkele partijen om hieraan vorm te geven. Hopelijk zal vervolgens zo spoedig mogelijk het goede raadsvoorstel van B&W kunnen worden aangevuld, opdat een nog betere dienstverlening wordt geboden aan de mensen die het zo bitter hard nodig hebben.

De heer Thole informeert waarom de SP specifiek mensen in het buitengebied benaderd heeft.

De heer Moinat zegt dat de SP sowieso al buurtbezoeken in het buitengebied had gepland. Daaraan is dit onderzoek gekoppeld. Voor hetzelfde geld was zij in Emmen-centrum geweest, maar zij heeft zich nu laten zien in het buitengebied.

De heer Boer merkt op dat het raadsvoorstel er heel goed uit ziet. Er zitten goede ambities in. Waardering voor de voortvarendheid waarmee het nieuwe beleidskader schuldhulpverlening vorm is gegeven en de integrale aanpak is ingevuld.

De vraag naar schuldhulp is met name in 2008 zeer fors toegenomen. De PvdA-fractie spreekt er haar waardering voor uit dat door het tijdig en slagvaardig nemen van maatregelen de wachtlijsten die begin 2009 bestonden op dit moment weer afnemen.

Steeds meer mensen hebben er moeite mee de eindjes aan elkaar te knopen. Mede door de economische crisis kloppen ook in de gemeente Emmen meer mensen aan voor hulp bij schulden, bijna 100 per maand, zo was in de commissie te horen. Het spreekt de fractie zeer aan dat scherp wordt ingezet op vermindering en 'afbouw' van de wachtlijsten, meer participatie in de maatschappij en re-integratie naar werk. Begeleiding hierbij vergroot de kans op uitstroom. Bij re-integratie moet in een zo vroeg mogelijk stadium aan de schuldenproblematiek worden gewerkt. Als dat niet gebeurt, is er gerede kans dat de re-integratie niet

slaagt, omdat het hebben van schulden re-integratie op de arbeidsmarkt ernstig belemmert.

De PvdA-fractie onderschrijft de keuze voor een integrale aanpak van de schulden. In dat kader noemt het college onder andere de integratieplicht. De fractie vindt dat een goede zaak. Zonder de eigen verantwoordelijkheid van mensen uit het oog te verliezen, moet vastgesteld worden dat, afgezien van het persoonlijk leed en de gezinsproblemen, ook de maatschappelijke kosten van onbeheersbaar financiële problemen onaanvaardbaar hoog zijn als er niet op tijd iets aan schulden wordt gedaan.

Aangegeven wordt dat pas in 2011 en 2012 evaluaties zullen plaatsvinden en de leerpunten zullen worden verwerkt. Net als de DOP-fractie wenst de PvdA-fractie dat eerder evaluatie plaatsvindt. Zij ziet die graag in 2010 tegemoet.

Waar de landelijke politiek het gevoel heeft dat gelden voor armoedebeleid en schuldhulp door gemeenten niet goed worden ingezet, bewijst Emmen met dit voorstel het tegendeel. Omdat de helft van de schuldenklanten ook klanten zijn van de WWB, vindt de fractie het heel juist dat participatie- en armoedegelden voor schulden worden ingezet. Integrale schuldhulpverlening kost geld, maar de gemeente kan daar niet omheen.

Wat helaas vaak onderbelicht blijft, is het maatschappelijk rendement. Dit bestaat enerzijds uit het voorkomen van hoge maatschappelijke kosten en anderzijds uit het vergroten van het succes en het effect van andere beleids-terreinen. Een ander aspect van maatschappelijk rendement is het welzijn van de schuldenklant en diens directe omgeving. Gezamenlijk is er de verantwoordelijkheid voor het voorkomen van schulden en voor het helpen van mensen met schulden.

Er wordt sterk ingezet op het wegwerken van de wachtlijsten en voor de PvdA-fractie blijven de piketpalen die in het verleden voor schuldhulpverlening zijn geplaatst van kracht: korte wachtlijsten, brede toegankelijkheid en passende doorlooptijden. Wat de fractie betreft, ligt in de ideale situatie het accent op de voorkant van de schuldenproblematiek, dus preventie, maar urgent is nu het wegwerken van de wachtlijsten.

De heer Douwstra memoreert dat de BGE-fractie in de commissie het belang van een goede schuldhulpverlening heeft benadrukt. Zoals een en ander nu is neergelegd in het beleidskader kan de schuldhulp in de Emmense

situatie goed worden verleend. De fractie stemt dan ook in met het voorstel.

Wethouder Evenhuis is er verheugd over dat is gezegd dat er sprake is een goede aanpak van de schuldhulp. Hij heeft zelfs een mail van de SP ontvangen waarin zij mededeelt dit een goed stuk te vinden! Wel wordt daarin ook gewezen op het belang van consultants. Dat is prima!

Het college begrijpt wat er in de raad is gezegd over de tekst van het voorgelegde stuk. Inderdaad is die hier en daar wat moeilijk en technisch. Geprobeerd zal worden dit in het volgende stuk te verbeteren; misschien zelfs wordt het al in de folder gedaan om deze zaak op een goede, communicatieve manier over te brengen. Dit is wel van belang, want rond schulden is er sprake van schaamtegevoel. Het zal dan ook zó moeten worden georganiseerd dat de instrumenten die de gemeente ontwikkelt voor de mensen bereikbaar zijn.

In de Kadernota worden de instrumenten gebudgetteerd teneinde te komen tot een zodanige verwerking dat in de preventie- en de consultantsfeer het een en ander wordt ondernomen. Spreker heeft begrepen dat sommige partijen bij de Kadernota met iets willen komen, maar denkt dat nu voor een groot deel aan de wensen tegemoet wordt gekomen, zoals de *homecoach* en de nazorg. Het college meent dan ook dat op bepaalde terreinen al wordt voorzien in zaken die in de commissievergadering en nu wederom zijn aangegeven. Spreker denkt dus dat er bij de Kadernota een volmaakt stuk zal kunnen worden gepresenteerd.

De voorzitter brengt onder de aandacht dat het niet de bedoeling is dat er tijdens de raadsvergadering fractieoverleg plaatsvindt, dit met name in de richting van de heer Moinat. De raadsleden zitten hier zonder last en ruggespraak.

De heer Reitsma heeft zich in eerste termijn gedeisd gehouden, omdat er in de commissie al uitvoerig over dit onderwerp is gesproken. Door de heer Dijkgraaf is toen aangekondigd te zullen komen met een initiatief betreffende de nazorg. De CDA-fractie kan zich daarin wel vinden.

De heer Schoo vindt dit een moeilijk stuk. Misschien past daarbij de uitspraak *Mieux vaut prévenir que guérir*, ofwel: Voorkomen is beter dan genezen! De CDA-fractie wil graag meedenken over en meewerken aan het meer status en karakter geven aan de preventie. Dat moet dan wel passen in het beleidskader dat door het

college is ontwikkeld.

Ten aanzien van de evaluatie is de fractie het volledig eens met de PvdA-fractie, namelijk dat daartoe wat eerder moet worden overgegaan.

Voor het overige dank voor dit beleidskader. Om nog maar eens een slogan te noemen, met name voor die mensen die misschien denken: zou ik wel bij de gemeente durven aankloppen? Die slogan luidt: *God jout de fûgels iten, mar se moatte d'r sels om fleanen*.

Wethouder Evenhuis wil nog zeggen dat hij er geen enkel probleem mee heeft dat er in juni 2010 wordt geëvalueerd. De opdracht daartoe zal nu al worden gegeven!

De voorzitter deelt mee dat de vertaling van de Friese slogan neerkomt op: Je mag de vogels best laten eten, maar ze moeten er zelf voor vliegen! De Franse uitdrukking had hij niet helemaal door!

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. B4 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

B5. Zie A7/RA09.0049

B6. Zie A8/RA09.0050

B7. Zie A9/RA09.0051

B8. Project Gasbol (budgetaanvraag) + bijlage RIS.3679 [Stuknr. RA09.0052]

De voorzitter verwacht de kleurrijkste bijdrage van de heer Eerenstein, zodat hij hem het eerst het woord geeft!

De heer Eerenstein vraagt zich af wat hij moet met dit verwachtingspatroon.

(De heer Smit komt ter vergadering)

De voorzitter zegt: gewoon invullen!

De heer Eerenstein zal zijn best doen! Verleden jaar september is er door het college een subsidie vastgesteld van maximaal € 50.000,- voor Living Industry tot 1 september 2009. Living Industry is een stichting die is opgericht ter verbetering van de kwaliteit van de bedrijventerreinen in Emmen. Verder is Bahco hiermee heel voortvarend bezig. Op zich twee prima initiatieven. De startsubsidie was niet verkeerd en ook logisch, gezien het

Bahco-verhaal. Het eerste project dat Living Industry op zich nam, was het transformeren van de gasbol in een Toyistisch kunstwerk. Een leuk idee, kosten wel maximaal € 371.000,-. Er werd eerst uitgegaan van een ander bedrag, doch men is er in geslaagd het bedrag naar beneden bij te stellen. Het geld zou moeten worden gehaald, zoals meestal het geval is bij particuliere initiatieven, uit de markt. Het initiatief steunt de VVD-fractie van harte, doch als de markt het wil, moet die het geld maar ophoesten.

Een jaar na de start blijkt, ondanks het enthousiasme dat de stichting uitstraalt, dat er geen geld is. Het particulier initiatief is blijkbaar niet in staat dit geld op te hoesten. En dan gebeurt er iets wat heel vaak gebeurt: men gaat een beroep doen op overheidsmiddelen, die altijd ruim voorhanden zijn. De provincie komt met een royaal bedrag van € 15.000,-. De gemeente gaat eroverheen en komt met een bedrag van maximaal € 125.000,- en dan blijft er nog altijd een gat over van € 115.000,- dat op een of andere manier moet worden gedicht. De commissie is en blijft enthousiast en denkt dit bedrag binnen te halen is door reclame op de gasbol, door sponsoring en door licentierechten. Het blijft echter allemaal erg onzeker. Wat de behandeling van dit stuk betreft: de dag na de commissiebehandeling komt er een toelichting van de stichting zelf, trouwens een heel enthousiast verhaal; daar ligt het niet aan. Op z'n zachtst gezegd, is deze gang van zaken echter niet erg zorgvuldig. Zo hoort niet met dit soort bedragen te worden omgegaan en ook niet met de raad. Spreker hoorde wethouder Holman vanavond zeggen dat de keuze ten aanzien van de parkeerkelder is gemaakt omdat er anders zes weken vertraging zou worden opgelopen, welnu: de VVD-fractie heeft moeten constateren dat er tussen de behandeling in het college en de behandeling in de commissie precies één week zat. Het kan dus wél. Het gaat nu niet alleen om € 125.000,-, want er is ook nog geen geld voor toekomstig onderhoud. En misschien moet de bol na vijf jaar weer van kleur verschieten. De bol is nu wit en kan na verloop van tijd wellicht blauw worden, en een blauwe bol spreekt de VVD altijd aan!, maar de fractie is tot nu toe tamelijk kritisch over de gang van zaken, ook al spreekt het initiatief haar best aan. Het koppelen van het Toyisme aan de gasbol in Emmen is op zich niet verkeerd, maar de financiering blijft voor haar een probleem. Er wordt nu heel gemakkelijk een beroep gedaan op de VAR. De VVD-fractie is van mening dat als er een financiering van de gemeente moet komen, daarvoor de

juiste weg moet worden bewandeld en dat het geld moet worden gehaald uit het budget voor kunst en cultuur. Zij weet niet waaruit het eerste bedrag van € 50.000,- gedekt is, maar heeft wel gezien dat in het resultaatbestemmingsvoorstel bij de jaarstukken 2008 een bedrag van € 30.000,- staat. De fractie is benieuwd uit welk budget dat bedrag moet komen. Ook in de commissie heeft de fractie zich kritisch uitgelaten over dit verhaal. Zij vindt het initiatief goed, maar wil het voorstel dat nu voorligt graag aanpassen, waartoe een amendement is opgesteld. Dit luidt als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 28 mei 2009,

constateert dat:

- ***er draagvlak is voor het initiatief de gasbol te transformeren tot een Toyistisch kunstwerk;***
- ***de gemeente Emmen financieel fors moet bijdragen;***
- ***deze bijdrage ten laste wordt gebracht van de vrije algemene reserve;***
- ***er sprake is van een culturele impuls;***

besluit derhalve het voorstel zodanig te wijzigen dat het besluit luidt:

- ***een bedrag van maximaal € 125.000,- beschikbaar te stellen voor de transformatie van de gasbol tot een Toyistisch kunstwerk;***
- ***het bedrag van € 125.000,- dient gevonden te worden binnen de budgetten voor kunst en cultuur.***

De heer Schoo merkt op dat de beschrijving van de gasbol zal staan voor het verleden en ook de toekomst van Emmen. Een grote zorg voor de DOP-fractie is dat de stichting haar financiering niet rond krijgt en dat er straks een half beschilderde gasbol staat voor de toekomst van Emmen. Dat is geen reclame, maar antireclame voor Emmen.

Wat de gemeente voor dit project moet ophoesten is € 125.000,- en dat vindt de fractie een te hoog bedrag, zeker in ogenschouw nemend dat bijna alle andere dekkingsmiddelen nu nog niet bekend zijn en het derhalve nog zeer onzeker is. Te vrezen valt dat het voornamelijk de gemeente Emmen is die dit project draagt. Ondernemers en kunstenaars steunen is één ding, maar als gemeente voor ondernemer of kunstenaar spelen, is heel wat anders. Sommige fracties zullen wellicht denken dat zij hoopt dat dit project mislukt, maar dat is niet het geval. Zij hoopt dat dit project toch

doorgaat en wenst de Stichting Living Industry veel succes en doorzettingsvermogen.

De heer Huttinga meldt dat de ChristenUnie-fractie het project vanuit culturele zijde bekeken de moeite waard en eigenlijk ook wel het geld. Zij vindt de financiering echter dermate dunnetjes dat zij graag zou zien dat wanneer daadwerkelijk tot overmaken van het geld wordt overgegaan, er echt een sluitend financieel perspectief is en dat er dus bovenop het bedrag van € 125.000,- geen extra beroep op gemeentelijke middelen gedaan hoeft te worden. Onder die restrictie wil de fractie eventueel akkoord gaan.

De heer Dijkgraaf gaat ervan uit dat de heer Schoo weer positief nee zal stemmen! De GroenLinks-fractie was in de commissie al enthousiast voorstandster van dit project. Dit kan ertoe bijdragen dat de kunst in Emmen een impuls wordt gegeven doordat het er een uniek object bij krijgt. De eerste Toyistische tentoonstelling vond volgens spreker in 1993 in het Veenmuseum plaats en dat moet vooral worden gekoesterd. De tegenstanders zeggen: en de financiële onderbouwing dan? Er zit nog een gat in de gasbol! Kunst is niet in geld uit te drukken, maar zal altijd geld kosten. Dat mag wat de GroenLinks-fractie betreft. Door veel unieke kunstuitingen kan een gemeenschap zich ontwikkelen en een grote aantrekkingskracht hebben. Dit project past daar naadloos bij. Men kijkt maar eens naar alles wat er in Barcelona gebeurt en naar de aantrekkingskracht daarvan. Kunst kan niet worden uitgedrukt in een puur economische waarde. Kunst heeft emotionele en verrijkingswaarde. De gemeente moet daarin participeren ten behoeve van de gemeenschap en de wereld. Aan degenen die altijd eerst naar het geld kijken en daarna pas naar de toegevoegde waarde zou spreker willen zeggen: vooral doorgaan, want anders wordt het nooit wat in Emmen, en is dat wat wordt gewenst? De fractie van GroenLinks doet dat in elk geval niet.

De heer Moinat merkt op dat het project gasbol twee verschillende kanten heeft. Enerzijds gaat het om een kunstproject dat, naar hij heeft begrepen, uniek is in de wereld. Hiermee wordt tevens trots op een lokale plek aangegeven dat het Toyisme navolging heeft gekregen. Het project heeft in potentie natuurlijk ook veel promotionele mogelijkheden. Anderzijds wordt door de stichting wel de hoofdprijs gevraagd aan de gemeente, terwijl tijdens de enthousiaste presentatie de indruk werd gewekt

dat er qua sponsorgelden veel meer mogelijk is.

De SP-fractie zou graag zien dat er een nieuwe financiële opzet wordt gemaakt met een reëler subsidieverzoek. De kosten van het totale project zijn geraamd op € 371.000,-. De financiële dekking vindt de fractie zeer mager en gedeels afhankelijk van de gemeentelijke bijdrage. Dat lijkt de fractie geen gezonde situatie voor een dergelijk initiatief.

Mevrouw Huising-Oldegarm zegt dat het project gasbol volgens de CDA-fractie op twee manieren kan worden belicht: kijken naar het initiatief om te komen tot een kunstwerk, of kijken naar het financiële plaatje. Naar de mening van de fractie moeten beide aspecten worden meegenomen en beoordeeld.

Zoals mevrouw Van Wieren in de commissie al heeft aangegeven, is het beschilderen van de gasbol een prachtig initiatief: 'leven met energie', waarbij verleden, heden en toekomst van energie worden uitgebeeld. De Toyisten verbeelden op hun eigen wijze de geschiedenis van energiewinning, van turf, steenkool, gas en olie. Eigenlijk vertellen zij hiermee het verhaal van Emmen en Zuidoost-Drenthe, een streek die met en door energiewinning z'n eigen karakter heeft gekregen. Emmen kan door dit project beter op de kaart worden gezet. De enthousiaste presentatie van de heer Wiendels bevestigde dit nog eens.

Kunst kost geld en de CDA-fractie wil kunst en cultuur zeker ondersteunen. Naast de € 50.000,- die de gemeente al heeft bijgedragen, wordt een bedrag van € 125.000,- gevraagd. In totaal komt dit neer op ongeveer de helft van het gehele benodigde budget voor het beschilderen van de gasbol. Dat is veel geld voor een kunstwerk voor mogelijk een beperkt aantal jaren. Het is jammer dat de presentatie van de heer Wiendels niet kan verhinderen dat er bij de CDA-fractie nog steeds vragen leven over de financiering van het project. De wethouder heeft in de commissievergadering gezegd dat er eenmalig een bijdrage wordt gevraagd en dat het onderhoud de verantwoordelijkheid is en blijft van de stichting. Hierover de volgende vragen aan de wethouder.

Als de gemeenteraad akkoord gaat met het eenmalige bedrag van € 125.000,- en de Stichting Living Industry onvoldoende dekking kan vinden, wordt er dan toch gestart met het beschilderen? Hoe groot is het risico dat Emmen met een half beschilderde gasbol blijft zitten? Is er tussen de presentatie van verleden week en vandaag al meer zekerheid ontstaan over het terugdringen van het ongedekte bedrag? Voor

hoeveel jaren wordt het kunstwerk door Living Industry gegarandeerd?

Voor de CDA-fractie zijn de antwoorden op de vragen over de financiële dekking zo belangrijk dat in deze termijn nog niet kan worden aangegeven of de fractie het voorstel zal steunen of niet.

Mevrouw Meulenbelt merkt op: zelfs een schildpad komt alleen vooruit door af en toe zijn nek uit te steken! De Stichting Living Industry is bepaald geen schildpad, want heeft ambities. De stichting toont met dit initiatief durf en lef, kenmerkend voor Emmen. Midden jaren dertig van de vorige eeuw, in een tijd van grote recessie, stichtte Willem Oosting in zijn achtertuin het Noorderdierenpark. Begin jaren zeventig namen dochter Aleid Rensen-Oosting en haar man het park over en maakten zij samen met de gemeente Emmen het park tot een van de mooiste en bekendste park van Europa. Opnieuw in een tijd van bepaald geen economische voorspoed.

De regio Zuidoost-Drenthe was in het begin van de twintigste eeuw een gebied van turf, jenever en achterdocht. Mede door impulsen van de landelijke overheid en de komst van Akzo groeide Emmen in de tweede helft van de twintigste eeuw uit tot een gemeente met meer dan 100.000 inwoners, ook dankzij industrialisatie en een goed ondernemersklimaat. De gasbol staat op het bedrijventerrein Bargermeer, een uniek object; er zijn er slechts twee in Europa. De bol is inmiddels erfgoed. Hoewel al 25 jaar buiten dienst, is deze nog nooit afgebroken. De bol hóórt bij Emmen. De visie van de stichting, vanuit de invalshoeken kennis, industrie, cultuur en kunst markante objecten en gebouwen omvormen tot pijlers van een dynamisch werklandschap, kan de PvdA-fractie ondersteunen. Het gaat om cultureel erfgoed vanuit de industrie. Monumentale objecten moeten worden gekoesterd, en het idee deze te behouden door er een andere functie aan te geven, heeft zich al eerder bewezen. Zo heeft de fabriek in Noordbarge als beeldbepalend gebouw een nieuwe functie gekregen; het is nog steeds een beeldbepalend gebouw, nu met een andere, nuttige functie.

Het beschilderen van de gasbol met het thema 'leven met energie' is toepasselijk en actueel. Het plan de geschiedenis van de winning van fossiele brandstoffen als veen, turf, steenkool, gas en olie en de mogelijkheden die er in de toekomst liggen op het gebied van zon, wind en water op deze plek in Zuidoost-Drenthe uitbeelden is op dit moment goed gekozen. Emmen verwerft hiermee een markant kunst-

object. Het kan een symbool worden voor vooruitgang en energie. Tevens staat hij tegenover de Kenniscampus en de Stenden Hogeschool. De bol biedt vele mogelijkheden voor lesprogramma's voor studenten, bijvoorbeeld het vermarkten van het concept kan een interessante *minor* zijn in lesprogramma's. Ook worden samen met het basisonderwijs projecten voorbereid op het gebied van klimaat en energie. Verder heeft de Stichting Living Industry de intentie bij dit project mensen in te zetten met een afstand tot de arbeidsmarkt. Een voorbeeld van omscholing is dat er tijdens de uitvoering van de werkzaamheden (opbouw steiger en realisering van het kunstwerk) permanent toezicht wordt gehouden door voormalige werknemers van Diolen, die via een *outplacement*project worden omgeschoold tot veiligheidskundigen.

Het gevraagde subsidiebedrag van € 125.000,- is hoog, maar wordt gehaald uit de VAR. Het project gaat dus niet ten koste van andere projecten op het gebied van kunst en cultuur en kan een aanzet geven tot geheel nieuwe ontwikkelingen die hieruit kunnen voortvloeien. Te denken valt bijvoorbeeld aan een energiecentrum met tentoonstellingen over verschillende vormen van energie en de toepassingen daarvan.

Het Toyisme is een kunststroming die begin jaren negentig is ontstaan in de gemeente Emmen. Het is een moderne kunstvorm die een verbinding wil leggen tussen het verleden van dit gebied, van turf en later gas, naar nieuwe vormen van energie in de toekomst.

Toen spreekster in 1986 in Amsterdam ging werken, was Emmen bij haar toenmalige collega's vooral bekend van het Noorderdierenpark. Enige tijd later kwamen haar collega's er achter dat 'dat dorpje waar zij vandaan kwam' ook een voetbalclub had! FC Emmen speelde in de Eerste Divisie.

Met een beschilderde gasbol heeft Emmen een kunstwerk met internationale uitstraling, een uitstraling van energie, van ondernemerszin, van durf en buiten de gebaande paden kijken. Het beschilderen van de gasbol kan de eerste aanzet zijn tot vele andere mogelijkheden die de bol op deze locatie biedt. Genoemd is al een educatief energiecentrum. Emmen krijgt een blikvanger van formaat op een aansprekende locatie. De Stichting Living Industry staat garant voor het beschilderen van de gasbol en draagt de financiële risico's die op dit moment nog in de begroting aanwezig zijn.

Kortom: de PvdA-fractie stemt in met het voorstel de gasbol te laten beschilderen volgens het door de Toyisten gemaakte ontwerp.

De heer Van der Weide merkt op dat de BGE-fractie in de commissie nee heeft gezegd tegen dit voorstel te zijn. Onder het motto 'herhaling is de kracht van de boodschap' wil de fractie nog een aantal zaken naar voren halen.

Dit particuliere initiatief van de Stichting Living Industry leunt in de ogen van de fractie veel te veel op overheidsgeld. Dergelijke projecten moeten niet grotendeels afhankelijk zijn van overheidssteun. Een klein bedrag zoals door de provincie is verstrekt, vindt de fractie nog wel acceptabel. Het bedrag van € 50.000,- die de stichting al van de gemeente heeft ontvangen is ruimschoots voldoende. Het voorgestelde bedrag van € 125.000,- biedt geen enkele garantie dat het voldoende is. De stichting moet nog een gat opvullen van € 115.000,- en heeft nog geen dekking voor het onderhoud, wat ertoe zal leiden dat de beschildering er na vijf jaar weer van af gaat. De BGE-fractie betwijfelt of de financiering wel rond gaat komen. Tijdens de presentatie was de voorzitter van de Stichting Living Industry vol enthousiasme en bleek deze erop te vertrouwen dat het geld zou binnenkomen. De stichting was er ook vol vertrouwen over dat de benodigde € 371.000,- uit het bedrijfsleven zou kunnen worden opgehaald, maar dit is bij lange na niet gelukt; anders had de raad vandaag niet hoeven te beslissen over dit bedrag.

De vraag is: wat is het college straks wel of niet bereid te doen als er sprake is van een half beschilderde gasbol doordat de begroting van de stichting niet sluitend is?

Voor de BGE-fractie is dit voorstel volstrekt onacceptabel. Zij heeft er al moeite mee dat de gasbol wordt getransformeerd tot een toverbal, maar dat dit de gemeenschap € 125.000,- gaat kosten en de kans aanwezig is dat de beschildering er over vijf jaar weer af gaat, schiet bij de fractie in het verkeerde keelgat. Tevens vindt zij het vreemd dat in overweging is genomen dat dit object een gemeentelijk monument gaat worden, doch dat het nu toch mag worden beschilderd. Graag uitleg!

Spreker komt vervolgens bij het punt belangenverstrengeling. De BGE-fractie vindt het onwenselijk dat de heer Hulsegge deelneemt aan deze beraadslaging. Deze is PvdA-raadslid en tevens bestuurslid van de stichting. Door die dubbele pet heeft de heer Hulsegge alle belang bij het voor dit voorstel stemmen. Om de schijn van belangenverstrengeling tegen te gaan, wil de BGE-fractie de heer Hulsegge verzoeken de vergadering te verlaten wanneer het voorstel in stemming wordt gebracht. Niet alleen de lokale partij BGE wil minder belan-

genverstrengeling en dubbele petten, maar ook de landelijke PvdA. Hopelijk geeft de PvdA Emmen het goede voorbeeld voor de landelijke PvdA.

Als de bol z'n oorspronkelijke kleur terug moet krijgen, heeft de BGE-fractie nog wel een idee: schilder hem mooi oranje! Dit is handig voor Koninginnedag, voetbal en voor BGE tijdens de gemeenteraadsverkiezingen!

De heer Arends zegt dat wat de heer Van der Weide over de heer Hulsegge zei natuurlijk al door de PvdA-fractie zelf was bedacht. De BGE-fractie hoefde daar dus niet aan te herinneren. Bij dezen de mededeling dat de heer Hulsegge geen deel zal nemen aan de stemmingen.

De voorzitter stelt vast dat het nog altijd goed gebruik is dat de voorzitter van de raad op dit soort zaken let. Niettemin hartelijk dank voor de hulp van de heer Van der Weide! Spreker stelt voor dat de wethouder nu in eerste termijn antwoordt en dat daarna even wordt gepauzeerd, want hij schat in dat de CDA-fractie anders om een schorsing zou vragen!

De heer Eerenstein informeert of de CDA-fractie zó voorspelbaar is.

De voorzitter antwoordt dat het presidium zo goed is!

Wethouder Thalens-Kolker constateert dat het college en de raad de mogelijkheid krijgen om een heel karakteristiek, uniek en markant kunstwerk voor de gemeente binnen te halen. Het gaat een kunstwerk worden dat precies past bij het karakter van Emmen en aansluit bij andere zaken waarmee de gemeente bezig is. Door sommigen is gezegd dat het een monumentaal industrieel object is dat moet worden gekoesterd, omdat er slechts twee exemplaren van zijn in Europa en één ervan in deze gemeente staat. Met alle respect voor de bol: deze staat er nu maar te staan, er gebeurt nu niets mee, dus er wordt geen gebruik gemaakt van het unieke van dit object, waaruit veel meer rendement is te halen. Wanneer er door beschildering een mooi kunstwerk van wordt gemaakt, gebeurt er iets mee wat een behoorlijke uitstraling heeft.

Het thema van de beschildering gaat 'leven met energie' worden. Mevrouw Huising zei op een mooie manier dat de gasbol zo het verhaal vertelt van Emmen en van Zuidoost-Drenthe. Inderdaad vertelt de bol iets over het verleden, maar ook iets over de toekomst van dit gebied,

waarin duurzaamheid, energie en milieu belangrijke elementen zijn. Te wijzen is bijvoorbeeld op het streven een energieneutrale dierentuin te realiseren. Duurzaamheid en energie zijn thema's voor de toekomst.

Een derde element is dat de gasbol beschilderd gaat worden door Toyisten, kunstenaars die verspreid over de hele wereld naar Emmen komen om uiting te geven aan hun kunststroming door middel van het beschilderen van een object dat de moeite waard is. Het bijzondere is ook nog dat het Toyisme een kunststroming is die in Emmen is ontstaan. Dientengevolge is er ook een link tussen het kunstobject en Emmen.

Ten vierde is er ook sprake van een economisch effect. Daarover is in de presentatie het nodige gezegd. Wanneer je er voor zorgt dat je je bedrijventerreinen optimaal en aantrekkelijk is, is dat eveneens een element dat kan helpen om in de toekomst de variatie en de leefbaarheid op een bedrijventerrein te bevorderen. Dit zijn aspecten die van belang zijn bij het nadenken over de vraag of het beschikbaar stellen van € 125.000,- uit de VAR de moeite waard is. Spreekster denkt dat je soms je nek moet uitsteken om er voor te zorgen dat een heel bijzondere uitstraling wordt gecreëerd en dat daarbij creativiteit hoog in het vaandel mag staan.

Er is een begroting ingediend van € 371.000,-. Het college heeft aangegeven een bedrag van € 125.000,- beschikbaar te willen stellen. Dit is bedoeld om een vliegwieltje te creëren voor het binnenhalen van meerdere bedragen. Spreekster heeft veel vertrouwen in de Stichting Living Industry en in diens mogelijkheden het concept te vermarkten. De stichting heeft hiertoe voor acht jaar de licentierechten verkregen en barst van de ideeën om 'de boer op' te gaan. Dat is de link die ook gelegd wordt met Royal Goedewaagen en het keramiekmuseum dat in het najaar in de fabriek in Noordbarge gerealiseerd gaat worden. Ook in dit opzicht ligt er weer een link tussen het kunstwerk en andere zaken in de gemeente.

Spreekster heeft twee fracties horen spreken over een voor de helft beschilderde bol, doch daarvan zal geen sprake zijn: de bol wordt beschilderd! En waar er twijfels worden geuit over het onderhoud, kan zij verzekeren dat de gemeente een eenmalige bijdrage geeft en dat het beschilderen daarna door zal gaan. Er is ook voldoende vertrouwen dat de benodigde middelen kunnen worden binnengehaald. Het kunstwerk zal sowieso geen onderhoud vragen.

De heer Eerenstein begrijpt dat de wethouder

het volste vertrouwen heeft in de stichting, maar wil erop wijzen dat een startsubsidie van € 50.000,- is gegeven, eveneens in het volste vertrouwen dat dit het maximale zou zijn. Echter, binnen aan half jaar wordt daar € 125.000,- aan toegevoegd. Volgens de wethouder moet men 'de boer op', maar volgens spreker moet de stichting het industrieterrein op om daar bij bedrijven het geld binnen te halen. Hem dunkt dat de stichting niet bij de boer moet aankloppen, zeker niet bij de melkveehouders! Kortom, waar is het vertrouwen van de wethouder gebaseerd?

Wethouder Thalens-Kolker zegt dat het gaat om twee verschillende bedragen en ook om twee verschillende subsidies. Ten eerste betreft het een bedrag van € 50.000,- dat beschikbaar is gesteld van de Stichting Living Industry om haar ideeën en doelen waar te maken. Dit bedrag is uit Bahco-middelen gekomen en daarvan is € 20.000,- tot nu toe beschikbaar gesteld; de overige € 30.000,- is ergens anders terug te vinden. Het bedrag van € 125.000,- is bedoeld voor het eerste object dat de stichting tot leven wil brengen, i.c. de gasbol. Er zijn dus twee verschillende bedragen voor twee verschillende doelen verstrekt.

De heer Eerenstein was dit reeds duidelijk. De vraag is echter waarop het vertrouwen is gebaseerd dat het nog onbrekende bedrag van € 115.000,- alsnog beschikbaar komt, terwijl dit in de afgelopen periode niet is gelukt.

Wethouder Thalens-Kolker geeft aan dat het bedrag dat resteert minder is dan het bedrag van € 100.000,- dat tussen de commissievergadering en de presentatie de dag erna is genoemd. Overigens gaat het college niet over de planning in tijd. Tussen de presentatie en dit moment zijn er nog weer middelen binnengehaald uit fondsen en bedrijfsleven.

De heer Eerenstein vraagt wat de wethouder bedoelt met de zin: "Overigens gaat het college niet over de planning in tijd."

Wethouder Thalens-Kolker merkt op dat de heer Eerenstein in zijn bijdrage aangaf dat de commissievergadering op 12 mei plaatsvond en de presentatie op 13 mei. Zij heeft aangegeven dat het college niet over een dergelijke planning gaat. Overigens is tijdens de presentatie door een persoon, hier aanwezig, gezegd: "Goh, er zijn zo veel goede ideeën, is het bedrag van € 125.000,- wel nodig?" Zo enthousiast kon de vertegenwoordiger van de Stichting

Living Industry over het voetlicht brengen welke mogelijkheden nog niet benut zijn om de benodigde middelen binnen te halen.

De heer Eerenstein weet wie die opmerking gemaakt heeft, maar weet ook dat die cynisch bedoeld was! Dat is misschien niet doorgedrongen.

Wethouder Thalens-Kolker constateert vervolgens dat de ChristenUnie terechte vragen heeft gesteld over de bijdrage. Nogmaals, het is een eenmalige bijdrage. De Stichting Living Industry geeft ook aan dat het beschilderen doorgaat, en dan niet slechts voor de helft. Als alles goed gaat, zullen daarvan binnenkort de resultaten zijn te zien.

Een aspect waarop zij nog niet is ingegaan, is dat het beschilderen op zich verschillende mogelijkheden biedt om er nevenactiviteiten aan te koppelen. Een ervan is dat een aantal mensen gebruik gaat maken van de mogelijkheid tot veiligheidskundige omgeschoold te worden tijdens het beschilderen van de bol. Mogelijk zijn er ook nog andere mogelijkheden om scholieren bij het project te betrekken.

De voorzitter informeert of er wellicht een essentiële vraag nog niet is beantwoord. Als dat zo is, is er gelegenheid daarop te wijzen alvorens wordt overgegaan tot de geplande schorsing. Het gaat dan alleen om een eerder gestelde vraag, niet om nieuwe vragen.

De heer Van der Weide merkt op dat in het antwoord van de wethouder erg vaak het woord 'vertrouwen' voorkwam. Er is echter nog geen antwoord gekomen op de gestelde vraag wat het college i.c. de wethouder straks wel of niet gaat doen als er sprake is van een niet-sluitende begroting. Wil het college dan opnieuw geld beschikbaar stellen, of is het nu gevraagde krediet echt de limiet?

De heer Dijkgraaf vraagt of de wethouder nog iets kan zeggen over het ingediende amendement.

De heer Eerenstein heeft nog een vraag over het bedrag van € 50.000,-. Hij meent dat € 20.000,- beschikbaar is gesteld uit de Bahcogelden. Met het oog op het voorwaardenscheppend karakter ervan, was dit terecht. Hij gaat er echter van uit dat als werkelijk tot een kunstwerk wordt gekomen, het geld hiervoor uit het budget voor kunst en cultuur komt.

Wethouder Thalens-Kolker bevestigt rich-

ting de BGE-fractie dat het gaat om een eenmalige bijdrage.

Wat het amendement betreft: de VVD-fractie heeft reeds in de commissie aangegeven de afweging te willen maken binnen het totale kunst- en cultuurbeleid. Het college ziet het beschilderen van de gasbol evenwel als een extra activiteit, naast de normale uitgaven voor kunst- en cultuuractiviteiten. De kunst- en cultuurnota komt in de komende maanden en spreekster denkt dat het niet verstandig is uit het budget op voorhand een bedrag te halen ten behoeve van dit object. Dit moet worden gezien als een extra culturele activiteit.

De voorzitter schorst, zoals aangekondigd, thans de vergadering voor een pauze.

Schorsing

De voorzitter heropent de vergadering en stelt vast dat aan de orde is: het voorstel B8 betreffende een subsidie ten behoeve van het beschilderen van een gasbol. Hij geeft allereerst het woord aan de heer Eerenstein namens de VVD-fractie, die een amendement heeft ingediend.

De heer Eerenstein dacht dat zeker door de voorzitter met iets meer respect zou worden gesproken over het onderwerp waar het nu om gaat, dus niet over het beschilderen van 'een' gasbol. Hij heeft uit de bijdragen van diverse fracties begrepen dat door in te stemmen met het beschilderen van de gasbol Emmen op de kaart kan worden gezet. 'Een gasbol' vindt hij dan ook te weinig eer voor deze bijzondere bol.

De voorzitter informeert of dit cynisch is bedoeld.

De heer Eerenstein repliceert: u hebt 'm door! Hij vindt dat er weinig onderbouwing zit in dit voorstel, zeker wat de financiële kant van de zaak betreft. Hij begrijpt ook niet de haast waarmee dit voorstel nu opeens door de raad heen gelooft moet worden. Het hoeft niet het tempo te zijn van een schildpad, maar hij vindt de manier waarop er nu mee wordt omgegaan ook niet de juiste. Als je het hebt over Emmen cultureel op de kaart zetten, moet je daarvoor culturele gelden gebruiken of daaromtrent in elk geval een afweging maken. De haast waarmee met dit voorstel wordt omgegaan, is niet terecht. Een afweging moet worden gemaakt in totaliteit, en dat had evengoed de volgende maand gekund.

Spreker gelooft ook niet zo in een internationale uitstraling. Men is in Emmen erg sterk in het roepen van: op deze manier kunnen we Emmen op de kaart zetten! Er is ook al een vergelijking getrokken met Barcelona, gelukkig niet met de voetbalclub, maar met de cultuur. De VVD-fractie is zeker niet tegen het beschilderen van de gasbol, maar wel tegen de financiering. Er is echter weinig hoop, misschien alleen wat de CDA-fractie betreft. Spreker is heel benieuwd of zij haar naam vanavond eer aan doet! In elk geval houdt de VVD-fractie vast aan het amendement. Als daaraan geen gehoor wordt gegeven, zal zij daaruit haar conclusie trekken, in tegenstelling tot wat sommigen misschien denken.

De heer Huttinga wil de heer Eerenstein een suggestie doen, waartoe deze zelf eigenlijk enigszins de voorzet geeft. Gedacht zou kunnen worden aan het betrekken van dit voorstel bij de integrale afweging bij het rekeningresultaat, de volgende maand.

De heer Eerenstein vindt dat de afweging moet worden gemaakt bij de kunst- en cultuurnota. Over de suggestie wil hij beste nadenken, maar in principe gaat het om kunst- en cultuurgelden en daaruit zou dit voorstel moeten worden gefinancierd, net zoals de startsubsidie terecht is gefinancierd uit de Bahco-gelden.

De heer Schoo zegt dat de wethouder de DOP-fractie niet heeft kunnen overtuigen. Het verhaal van de wethouder was wel zeer enthousiast; dat is weleens minder geweest bij deze wethouder. Het valt spreker ook op dat steeds wordt gesproken over 'Emmen op de kaart zetten'. Hij roept in herinnering dat er in het kader van het Atalanta-project en de A34 grote giraffen zijn gepland, waarmee ook een lieve duit is gemoeid. Ook die moeten 'Emmen op de kaart zetten'. Met andere woorden: zeggen dat de gasbol een uniek project is, gaat hem wat ver. Het is een móoi project. Hij wenst de stichting zeer veel wijsheid om de financiën rond te krijgen, maar hij heeft voor dit project gewoon geen € 125.000,- over. Hij denkt meer aan een bedrag in de sfeer van wat de provincie doet. De rest moet dan maar particulier worden bijgedragen. In deze tijd van crisis zijn er heel veel ondernemers die ook weer met een stichting en een uniek project willen komen, en dan heb je wel wat gezegd als de nu voorgestelde bijdrage wordt verleend. Kortom, de DOP-fractie zal tegen dit voorstel stemmen.

De heer Huttinga lijkt het goed het voorstel in het juiste perspectief te plaatsen. Het is een Emmense bol en geen provinciale, dus de vergelijking met de bijdrage van de provincie gaat mank. Emmen heeft in eerste instantie baat bij de beschildering van de gasbol. Het is een prachtig cultureel idee. In de ChristenUnie-fractie en – steunfractie waren ook wel wat tegengeluiden te horen, maar als voorzitter heeft spreker uiteindelijk de knoop doorgehakt, koppen geteld en beslist. De fractie is dus toch voor, met inachtneming van de genoemde restricties.

De heer Dijkgraaf heeft het niet gehad over 'Emmen op de kaart zetten', maar over een uniek object. Hij spreekt de hoop uit dat er nog veel meer stichtingen zullen ontstaan die dit soort unieke objecten willen gaan uitvoeren. Pas dan kan er voor worden gezorgd dat Emmen de plek krijgt die het verdient. Als de heer Van der Weide spreekt over een toverbal, zegt dat iets over hoe deze in de wereld staat, niet zozeer als Pietje Bel als wel als kabouter Plop. Dat is te betreuren. Wat spreker in deze discussie ook jammer vindt, is dat er steeds meer wordt gesproken over 'het vermarkten' van dit object. Volgens hem gaat het om een object dat uniek waarvoor iedereen moet gaan.

De heer Eerenstein merkt op dat Living Industry de bol gigantisch wil vermarkten, alleen al om het gat dicht te krijgen. De heer Dijkgraaf is wel heel enthousiast, maar kennelijk tegen het vermarkten. Wil dat zeggen dat deze vindt dat de gemeente de rest ook maar moet bijlapen, of gaat deze niet zover?

De heer Dijkgraaf gaat absoluut niet zover. Hij heeft alleen gezegd dat hij een aantal keren de term 'vermarkten' heeft horen noemen en dat het hem in eerste aanleg gaat om kunst en een uniek object. Dat staat voorop, en daarmee moet de gemeente wat doen. En wat de opmerking over Barcelona aangaat: hád Emmen maar een club zoals Barcelona! Dan had men hier kunnen zien wat het allemaal voor gevolgen heeft als weer eens de 'beker met de grote oren' was gewonnen! De GroenLinks-fractie steunt dit voorstel en is daar zeer enthousiast over.

De voorzitter neemt aan dat de heer Dijkgraaf ook weet wat de gemeente Barcelona in de voetbalclub heeft gestoken. Misschien is het nuttig dat te weten voor eventueel volgende

discussies!

De heer Moinat heeft in eerste termijn namens de SP-fractie de voor en tegens aangegeven. Daaraan is niets veranderd. Het VVD-amendement verandert ook niets aan de financiële dekking, dus de SP-fractie blijft bij haar standpunt.

Mevrouw Huising-Oldegarm stelt vast dat opvallende kunstwerken dit soort discussie opleveren.

Een vraag die in eerste termijn aan haar aandacht ontsnapt is, is: wordt er wel met het beschilderen begonnen als de dekking niet rond is?

De CDA-fractie zal het VVD-amendement niet steunen. Zij draagt kunst een warm hart toe, maar voor een deel van de fractie is de financiële onderbouwing onvoldoende. De fractie vindt het beschilderen van de gasbol een prachtig initiatief, maar zal verdeeld stemmen vanwege de financiering.

Mevrouw Meulenbelt zegt dat alle vragen van de PvdA-fractie door de wethouder zijn beantwoord en dat er geen nadere vragen zijn.

De heer Van der Weide deelt mee dat de BGE-fractie tegen was en tegen blijft.

Wethouder Thalens-Kolker is van mening dat op dit moment heel goed een door de VVD-fractie gewenste afweging kan worden gemaakt. Aangegeven is dat het gaat om een extra culturele activiteit die moet worden gestimuleerd, los van de budgetten die voor kunst en cultuur beschikbaar zijn. Wordt een andere afweging gemaakt, dan zou dit mogelijk betekenen dat er voor een aantal andere zaken op het terrein van kunst en cultuur tekorten worden gecreëerd. Zij denkt dat dit in het totale kunst- en cultuurbeleid niet wenselijk is.

De heer Eerenstein constateert dat de wethouder hem uiteindelijk wél begrijpt. Dit is precies de afweging die de VVD-fractie wil maken. Ook ten aanzien van kunst- en cultuurgelden zullen keuzes moeten worden gemaakt. Het is heel gemakkelijk er een toetje aan toe te voegen, maar dan ontloopt je wel het maken van keuzes. De VVD-fractie begrijpt nog steeds niet de noodzaak om dit voorstel op dit moment in een zeer snel tempo tot een besluit te brengen. Binnen een week na de collegevergadering staat dit voorstel op de commissie-agenda. Vanwaar die haast? Voor hetzelfde geld gaan er zes weken overheen < spreker verwijst hierbij naar een opmerking van de

heer Holman > en kan een en ander bij de nota kunst en cultuur worden besproken. Hij krijgt echter almaar geen antwoord op de vraag naar de haast.

Wethouder Thalens-Kolker is nog een antwoord schuldig op de vraag die is gesteld door mevrouw Huising, namelijk wanneer er wordt begonnen met schilderen. Volgens spreekster zal al binnen een paar weken zichtbaar zijn dat er wordt gewerkt.

En wat de haast betreft: die heeft gewoon een heel praktische oorzaak, en wel dat er een aantal maanden nodig is om het kunstwerk te realiseren. Als hiermee zou worden gewacht, zou midden in de winter worden uitgekomen en dat is niet zo wenselijk.

De heer Eerenstein merkt op dat nu ook midden in de winter uit wordt gekomen. Hij heeft op de *website* gelezen dat er minimaal een half jaar nodig is, tenzij nu ook weer een inhaalslag wordt gemaakt. Welnu, de volgende maand is maand 6 en als na een half jaar de afsluiting komt, is het midden december! Wellicht geeft de winterschilder nog subsidie!

De heer Schoo verzoekt om hoofdelijke stemming over het raadsvoorstel.

De voorzitter had dat al ingeschat.

(De heer Hulsegge verlaat de vergadering).

De voorzitter stelt vervolgens de besluitvorming aan de orde, te beginnen bij het ingediende amendement.

Bij inventarisatie blijkt het amendement met 30 tegen 3 stemmen te worden verworpen (de aanwezige leden van de VVD-fractie stemmen voor).

De heer Arends begrijpt dat de heer Schoo om een hoofdelijke stemming heeft gevraagd, maar als de CDA-fractie nu even aangeeft welke leden voor en tegen zijn, wordt dit keurig genoteerd en is de raad wat sneller klaar dan wanneer er hoofdelijk wordt gestemd.

De heer Schoo hoopt dat er bij de PvdA-fractie ook een paar twijfelaars zijn!

De voorzitter constateert dat als om een hoofdelijke stemming wordt gevraagd, die wordt toegestaan.

Hij stelt vast dat hij nr. 28 heeft getrokken, zodat als primus de heer Douwstra de eerste

stem mag uitbrengen.

Vervolgens wordt het onder nr. B8 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders in stemming gebracht en met 20 tegen 13 stemmen aangenomen.

Voor stemmen de leden: de heren Wittendorp en Arends, de heren Smit, Oosting en Goudriaan, mevrouw Zinnemers-Warmolts, de heren Spreeuwers, Sulmann, Boer en Boers, mevrouw Rougoor-Mahalbasic, de heren De Jonge en Dijkgraaf, mevrouw Meulenbelt, de heren Pekelsma, Wilms, Ensink en Horstman, mevrouw Boxem-Klein en de heer Huttinga

Tegen stemmen de leden: de heer Douwstra, de dames Huising-Oldegarm en Houwing-Haisma, de heren Schoo, Van der Weide, Hoekstra, Halm, Moinat, Gerth, Thole en Eerenstein, mevrouw Logtenberg-de Wolde en de heer Reitsma.

(De heer Hulsegge komt weer ter vergadering).

B9. Jaarstukken 2008 (jaarverslag en jaarrekening) en Sociaal Jaarverslag 2008

Ter vaststelling:

Jaarrekening en jaarverslag (RIS.3698)

Accountantsverklaring (RIS.3699), verslag van bevindingen accountant (RIS.3700) en reactie college (09.041086)

Ter bespreking:

Advies auditcommissie jaarrekening 2008 (09.044769)

Reactie op advies auditcommissie jaarrekening 2008 (09.045956)

Ter kennisneming:

Sociaal Jaarverslag 2008 (RIS.3701)

Burgerjaarverslag (RIS.3702)

[Stuknr. RA09.0061]

De voorzitter memoreert dat is afgesproken dat het geheel in één keer aan de orde wordt gesteld en dat er in principe per fractie één woordvoerder is, met een wat verruimde spreektijd. Als wordt uitgegaan van ongeveer 10 minuten per fractie, zou rond 22.00 uur kunnen worden gepauzeerd, waarna het college kan antwoorden.

De raad stemt met deze gang van zaken in.

De heer Arends constateert dat de jaarrekening 2008 een mooi resultaat laat zien, name-

lijk een positief resultaat van bijna € 23 miljoen. Op z'n Drents gezegd: het kon minder! Het jaarverslag 2008 is een leesbaar stuk. Het college is er goed in geslaagd de doelstellingen en verwachtingen versus de realisaties inzichtelijk te maken. Complimenten van de PvdA-fractie voor college en ambtelijke medewerkers voor de stukken en dank ook aan de accountant en de auditcommissie voor hun werk en heldere adviezen.

Het resultaat over 2008 is helaas niet als een structureel gegeven te beschouwen. Dat is niet verwonderlijk, omdat zich gedurende een jaar allerlei zaken hebben voorgaan die niet te voorzien waren of bij de begroting anders waren ingeschat. Over 2008 heeft dit alles uiteindelijk bijgedragen aan het positieve resultaat van bijna € 23 miljoen. Dit laat echter onverlet de beantwoording van de vraag of er voldoende greep is op het geheel van baten en lasten in relatie tot een adequate bewaking van de begroting. Het is ook jammer dat dit aspect niet nadrukkelijker is benoemd in het verslag van de accountant. Immers, het verschil tussen raming en realisatie bedraagt bijna € 30 miljoen. Dat kan een vraag oproepen op ten aanzien van de kwaliteit van het begrotingsproces. Het is natuurlijk heel goed mogelijk dat niet zozeer het begrotingsproces als wel het proces van budgetbewaking in relatie tot tussentijdse onverwachte ontwikkelingen voor verbetering vatbaar is. Het ware dan ook goed geweest als in het rapport van de accountant in elk geval het onderwerp 'beheersing' dezelfde aandacht had gekregen als het onderwerp 'rechtmatigheid'.

De auditcommissie en de accountant attenderen op het resultaat voor en na resultaatbestemming. In formele zin hebben zij het gelijk volledig aan hun zijde. Het ware beter geweest als het college dit anders had gedaan. In diens brief van 26 mei jongstleden in reactie op het advies van de auditcommissie trekt het college het boetekleed aan. Tegelijkertijd geeft het de raad in overweging het advies van de auditcommissie in materiële zin over te nemen. De PvdA-fractie heeft de indruk dat het college hierdoor op pragmatische wijze het advies wil overnemen. De fractie verneemt graag van het college een nadere toelichting op diens overwegingen. Het is wellicht ook goed van de auditcommissie te vernemen hoe zij aan kijkt tegen het advies van het college.

Het jaarverslag is traditioneel een instrument om te kunnen beoordelen wat het resultaat van het beleid is, c.q. de uitvoering van de voornemens zoals vermeld in de begroting. De PvdA-fractie is hierover in het algemeen gro-

tendeels positief, dat zal niemand verbazen. Immers, veel van de voorgenomen maatregelen en acties zijn uitgevoerd en veel van de doelstellingen zijn gerealiseerd. In het bijzonder is zij te spreken over de behandeling van de Structuurvisie, het bestemmingsplan Buitengebied, de actualisering van bestemmingsplannen, de voortgang betreffende een nieuwe welstandsnota en het succes van de starterslening, maar ook over de ontwikkelingen op het gebied van werkgelegenheid en het verloop van verkocht bedrijventerrein. Met name de groei van de werkgelegenheid tot medio 2008 verdient even de aandacht. Natuurlijk werkte het economische tij mee, maar ondanks de groei van de economie tot medio 2008 heeft deze regio ook veel tegenslagen gekend. Denk aan de problemen rond Fresenius, Smit Slachterijen, Diolen, Honeywell en noem maar op. Als het verlies van de arbeidsplaatsen bij deze bedrijven verrekend wordt met de toename van banen, dan is er in Emmen een knappe prestatie geleverd, en dit is dan ook op z'n Drents uitgedrukt. Dat dit niet op incidenten is gebaseerd, blijkt ook wel uit het jaren geleden geuite gedachte en doordachte beleid met betrekking tot voldoende en kwalitatief goede bedrijventerreinen op verschillende locaties in de gemeente. En dat de A37 de gemeente hierbij geen windeieren heeft gelegd, mag ook helder zijn, evenals het feit dat die weg uit het niets is aangelegd en dat te dien aanzien strategisch is gehandeld. Spreker meent dat zo'n 20 of 25 jaar geleden al is begonnen met het beschikbaar stellen van fondsen. Tegen zijn collega's wil hij daarom maar eens zeggen: soms is er een langere adem dan weleens wordt gedacht! Vanzelfsprekend blijft er ook nog een aantal zaken te wensen over. Denk bijvoorbeeld aan de parkeernota en de groennota. Ondanks beloften laat de behandeling van deze nota's nog op zich wachten. De PvdA-fractie betreurt dit en spoort het college aan tot spoed en actie. Hetzelfde geldt voor het 'keigoede' fietsnetwerk. Ook ten aanzien daarvan mag het college wel een tandje bijzetten.

Het college schrijft dat op het terrein van de woningbouwproductie de doelstelling 'een groei met 900 woningen' niet is gehaald. Het geeft daarbij aan dat het aantal bouwvergunningen fors onder het gewenste niveau lag en trekt daaruit de conclusie dat de marktomstandigheden er op dit moment niet naar zijn. Graag verneemt de PvdA-fractie van het college welke inspanningen en acties zijn geleverd om toch zoveel mogelijk woningen te bouwen, hoe de marktomstandigheden voor de nabije toekomst worden ingeschat, welke aantallen

wél te behalen worden geacht en op welke wijze hierop beleid wordt ontwikkeld. Dit is in deze raadsperiode de laatste keer dat de raad een jaarverslag behandelt. Daarom is dit een goed moment om even terug te blikken op de afgelopen jaren van deze beleidsperiode. De PvdA-fractie is van mening dat er veel is bereikt.

- Het bredeschoolconcept is succesvol gebleken en wordt door velen in de gemeente als positief ervaren.
- Over de werkgelegenheid en de bedrijvigheid is hiervoor al het nodige gezegd.
- De aanpak van het re-integratiebeleid wordt steeds beter zichtbaar en inherent daaraan ook het succes van deze aanpak.
- Het eind 2006 ingezette WMO-beleid is uitermate goed houdbaar gebleken. Zwartkijkers in de raad, die het faillissement van dit beleid hebben voorspeld, hebben op geen enkele wijze gelijk gekregen en de waardering door de WMO-klanten, een 7.2, is ook heel keurig te noemen.
- De lastendruk in Emmen is uitermate beperkt gebleven; in Drenthe is Emmen van een plek in de bovenste regionen afgezakt tot een plek in de middenmoot, en dat is in dit geval niet erg.
- Voor het beheer en het onderhoud van het openbaar gebied, wegen en groen is op begrotingsbasis bijna € 7 miljoen méér beschikbaar dan in 2005.
- Er is een nieuwe sporthal gebouwd in Klazienaveen.
- In Klazienaveen heeft het centrum een opmerkelijke revitalisatie ondergaan met de bouw van het Schip; de bouw van een tweede Schip staat op stapel.
- In Zwartemeer wordt het kunstwerk, een grote wens van het dorp, afgebouwd.
- Emmen Revisited en de daarbij behorende werkwijze om bewoners heel direct te betrekken bij de ontwikkelingen in hun eigen woon- en leefomgeving bleek zo succesvol dat die in het gemeente allerwegen navolging krijgen. De reacties van de inwoners zijn overwegend positief en in verschillende dorpen en wijken is te zien dat alles daadwerkelijk nog mooier en beter kan.
- Ten slotte: er zijn besluiten genomen die de toekomst van de gemeente ingrijpend zullen gaan beïnvloeden, het Atalanta-project. Overal in de gemeente, in de wijken, de dorpen en het centrum is er sprake van dynamiek, die maakt dat de toekomst met vertrouwen tegemoet kan

worden gezien en goed voorbereid is voor de uitdagingen in de toekomst.

De inwoners van de gemeente Emmen behoren naar eigen zeggen tot de gelukkigste van Nederland. In hoeverre het beleid van de gemeente Emmen daaraan een bijdrage levert, laat zich niet eenvoudig zeggen, maar spreker is geneigd te denken dat een goed beleid van de gemeente een bescheiden bijdrage kan leveren aan het gevoel van gelukkig zijn. Uiteindelijk doen de gemeente en de politici hun werk ten behoeve van de inwoners van deze gemeente.

De heer Wilms wil beginnen met te zeggen dat de CDA-fractie het met het college eens is dat 2008 een goed jaar was. Men zou zelfs kunnen zeggen dat de gemeente in dat jaar uitstekend heeft geboerd, en dat is gezien de verwachte ontwikkelingen voor de komende jaren maar goed ook. De aan het begin van deze bestuursperiode afgesproken uitgangspunten voor het financieel beleid, namelijk het koersen op een sluitende meerjarenbegroting en een degelijk financieel beheer, werpen hun vruchten af: een sterkere economische positie van Emmen. De CDA-fractie wil het college daarmee complimenteren.

In de bestuurlijke overwegingen in de jaarverantwoording schetst het college de bestuurlijke context van 2008: een ongekende economische en maatschappelijke dynamiek, ook als gevolg van de kredietcrisis. De fractie is het eens met de conclusie dat de gemeente zich op lokaal niveau maximaal moet inzetten om de gevolgen van die crisis voor de burgers en de bedrijven te beperken. Inmiddels is bekend dat het college daarop volop inzet met het actieplan. De relativerende opmerking daarbij, namelijk dat de gemeente doet wat in haar vermogen ligt en dat zij haar verantwoordelijkheid neemt, maar dat de gemeente een kleine speler is in het geheel, onderschrijft de CDA-fractie van harte.

Nu terug naar de jaarverantwoording.

De fractie is van mening dat op pagina's 8 tot en met 14 op een compacte wijze de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten per begrotingsprogramma worden weergegeven. Het is allemaal goed leesbaar. Zoom de fractie verder in op de programma's, dan kan zij niets anders dan concluderen dat er in 2008 veel is bereikt, maar dat er ook programmaonderdelen zijn waarmee het minder goed is verlopen. Spreker zal daarop later nader ingaan.

Het college heeft het initiatief genomen tot interactief te communiceren over de jaarrekening op de internetsite. Hij heeft de meeste filmpjes even bekeken. Op locatie laten de

collegeleden zien waar zij mee bezig zijn, waar de gemeente betrokkenheid toont en betrokken is bij de vele initiatieven, in de volle breedte van de Emmense samenleving. Het is de moeite waard ze te bekijken en de fractie vindt dit een uitstekende wijze van communiceren met de burger.

Vervolgens zal spreker ingaan op de programma's; hij betreft daar meteen het Burgerjaarsverslag bij.

Het is opmerkelijk dat er ondanks alle inspraak en samenspraak de betrokkenheid van de burgers bij de gemeente niet tot uitdrukking komt in een hoger rapportcijfer. Hoeveel dichter bij de burger moet je staan om wél een betere beoordeling te krijgen? Wellicht kan de burgemeester daarover iets zeggen.

Met betrekking tot economie en werkgelegenheid laat 2008 mooie cijfers zien. De ontwikkelingen in de tuinbouw blijven echter een zorgpunt.

De ambities om het aantal overnachtingen te laten toenemen, zijn gerealiseerd. Wat de CDA-fractie betreft, wordt volop ingezet op een toename.

Qua veiligheid doet Emmen het goed. Het terugdraaien van fietsendiefstal blijft echter de volle aandacht vragen. En het blijft opmerkelijk dat het aangiftepercentage zo laag blijft, drie op de tien.

Op het gebied van onderwijs en jeugd is de fractie benieuwd naar de effecten van het in 2008 gerealiseerde Centrum voor Jeugd en Gezin. Ook de intensivering van de aanpak van het voortijdig schoolverlaten is hard nodig. De implementatie van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening is in Emmen goed opgepakt. De CDA-fractie gaat ervan uit dat dit samen met de actualisatie van bestemmingsplannen leidt tot minder regels en snellere procedures.

De woningproductie in 2008 is historisch laag. De fractie begrijpt dat de marktomstandigheden niet echt meehelpen. Hoe denkt het college hiermee om te gaan? Zij denkt hierbij dan met name aan de invloed op de areaalontwikkeling en daarmee aan de OZB-opbrengst.

Ten aanzien van de arbeidsparticipatie vindt de fractie het van groot belang dat alle inwoners zoveel mogelijk meedoen. De integrale benadering die is ingezet, ondersteunt zij.

De besluitvorming rond het Atalanta-project zal van grote invloed zijn op de bereikbaarheid van Emmen-centrum. De CDA-fractie gaat ervan uit dat dit de volle aandacht heeft. Er is overigens veel gerealiseerd in 2008, ook op het gebied van infrastructuur, en dat is heel belangrijk voor de economische ontwikkeling.

De tevredenheid van de inwoners over het onderhoud aan fietspaden en wegen scoort helaas onvoldoende. De constatering dat 25% van de wegen na meting op basis van het CROW-systeem onvoldoende tot matig scoort, baart de fractie zorgen.

Op het punt van bedrijfsvoering kan de gemeentelijke herhuisvesting niet ongenoemd blijven.

In een artikel van het VNG-magazine van deze maand werd Emmen positief voor het voetlicht gebracht en als voorloper betiteld met betrekking tot de realisering van het klantcontactcentrum. Het is goed dat niet alleen wordt ingezet op digitaal contact.

De CDA-fractie zal de programmaverantwoording verder gebruiken om keuzes te maken bij de komende Kadernota.

Vervolgens de jaarrekening. De financiële positie van Emmen is de laatste jaren sterk verbeterd. Zaken nauwkeurig begroten blijft echter lastig, dat blijkt ook uit de rekening. Het verschil tussen raming en realisatie lijkt aanzienlijk, maar er blijven natuurlijk niet-beïnvloedbare factoren en die zijn eveneens aanzienlijk. Door de verbeterlagen in de presentatie en de inhoudelijke kwaliteit neemt ook de transparantie toe en dat is uitstekend. De wens van de raad een duidelijk inzicht te verkrijgen in de verschillen per programma is daarmee gerealiseerd.

De CDA-fractie is in elk geval blij dat het jaar 2008 wordt afgesloten met een prima resultaat, en dat met een goedkeurende verklaring van de accountant voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid, waarvoor dank aan de organisatie en de inspanningen van de externe accountant.

Uit de rapportages van de accountant en de auditcommissie is de fractie gebleken dat er op een aansprekende wijze wordt samengewerkt tussen de partijen in de auditcommissie. Er is een open cultuur en veel van de door de accountant beoordeelde processen functioneren adequaat. Dat stemt de CDA-fractie positief. Wel is geconstateerd dat het proces van de totstandkoming van de jaarrekening 2008 moeizamer is verlopen dan in voorgaande jaren. De fractie heeft evenwel voldoende tijd gehad om zich voor te bereiden. Zij gaat ervan uit dat de verbetervoorstellen in de auditcommissie worden besproken en door het college worden uitgevoerd.

De fractie heeft voorts kennisgenomen van de discussie in de auditcommissie over het resultaat voor en na bestemming en het advies daarover van de auditcommissie. De fractie kan zich vinden in de suggestie van het college dit

advies als raad over te nemen en met een nadere onderbouwing te komen van het totaal aan resultaatbestemmingen bij de Kadernota 2009. De CDA-fractie wil de auditcommissie en de medewerkers in de gemeentelijke organisatie danken voor al hun werk in het voortraject. De fractie kan instemmen met het voorliggende raadsvoorstel om de jaarstukken 2008 vast te stellen en daarmee het afgelopen verantwoordingsjaar af te sluiten, zowel in bestuurlijk als in financieel opzicht.

Mevrouw Houwing-Haisma constateert dat de raad vandaag terugkijkt op het jaar 2008 en wordt voorgesteld de jaarstukken vast te stellen.

Het jaar 2008 zal wat Emmen betreft de boeken ingaan als het jaar waarin de raad instemde met het Atalanta-project, dat door velen al als een historisch besluit wordt betiteld. De herhuisvesting van de ambtelijke organisatie kwam gereed en de hele organisatie sloeg aan het flexwerken. Maar bovenal is 2008 het jaar van de kredietcrisis; in Nederland en ook in Emmen sloeg die hard toe. Nu, halverwege 2009, weet nog niemand of het ergste voorbij is dan wel of het echte noodweer nog moet komen. De VVD-fractie is er op voorhand nog niet gerust op. Zeker is al wel dat de komende jaren een minder rooskleurig financieel beeld zullen laten zien en dat alle zeilen moeten worden bijgezet om weer in rustiger wateren terecht te komen. De gemeente zal niet direct schipbreuk lijden, want de reserves zijn nog voldoende. Daaraan is dit jaar zelfs het nodige toegevoegd, maar of dat nu de bedoeling was?! Terugkijkend op het jaar 2008 kan worden vastgesteld dat er veel is gebeurd. De economie ontwikkelde zich aanvankelijk goed, er werd 18 ha bedrijventerrein verkocht, de ontwikkeling van de brede school zette goed door, de actualisering van bestemmingsplannen verloopt grotendeels volgens het plan van aanpak en veel plannen die in de steigers zijn gezet, worden dit of in de komende jaren gerealiseerd.

Naast alle positieve ontwikkelingen zijn er zaken die stagneren en tegenvallen. Juist die zaken vragen volop de aandacht. Kijk maar naar de malaise in de tuinbouw, het tot ontwikkeling komen van het Rundedal < voor de VVD-fractie liever niet! >, de stagnerende woningbouw, het uitblijven van de parkeernota, de staat van grijs en groen in de gemeente, die vele inwoners een doorn in het oog is, de ontwikkelingen bij de EMCO en de toenemende werkloosheid als gevolg van de kredietcrisis. Het zijn maar wat voorbeelden!

Op basis van de jaarstukken concludeert de VVD-fractie dat het college goede stappen voorwaarts heeft gezet om de inhoudelijke kwaliteit van de verantwoording in de gepresenteerde jaarstukken te verbeteren. Op zich is de presentatie op de website ook leuk. De fractie is eigenlijk best benieuwd hoeveel burgers daarnaar hebben gekeken. Zij weet niet of daarvan een telling is bijgehouden.

In het Jaarverslag staan echter ook wel punten waaraan hard gewerkt moet worden. Het accountantsverslag van Deloitte is ronduit pittig te noemen. De jaarrekeningcontrole is moeizaam verlopen, zo is te lezen, en heeft in plaats van de geplande drie weken minstens vijf weken geduurd. De reactie van het college op het accountantsverslag vindt de fractie nogal lauw. Zij zal nu niet op alle punten ingaan, maar gaat ervan uit dat het college de aanbevelingen ter harte neemt. De accountant heeft naar haar mening terecht een aantal zaken genoemd. Bovendien vertrouwt de fractie erop dat de auditcommissie, die haar werk trouwens wederom uitstekend heeft gedaan, een aantal zaken scherp in de gaten houdt.

De wijze waarop het jaarresultaat is opgebouwd, nodigt uit tot reageren. De VVD-fractie krijgt sterk de indruk dat het college omwille van een goedkeurende accountantsverklaring nogal om de raad is heen gegaan. Het legt de raad een voorstel voor aangaande de resultaatbestemming en heeft een en ander al bij voorbaat in de jaarrekening verwerkt. Dat dit college graag scherp aan de wind zeilt, is nog tot daar aan toe, maar dat het de raad nu domweg aan de wal laat staan, is wat sprekers fractie betreft te gek voor woorden. Voor een totaal van maar liefst € 15,6 miljoen, zo is door de accountant vastgesteld, is er geen sprake meer van een voorziening; daardoor valt dit bedrag vrij in resultaat vóór bestemming. De raad heeft het bestemmingsrecht, dus de fractie begrijpt niet waarom het college het advies van Deloitte niet heeft opgevolgd en hierover vooraf niet met de raad in gesprek is gegaan. De VVD-fractie was voornemens hieromtrent in eerste termijn met een amendement te komen, maar in de reactie van het college op het verslag van de auditcommissie, dat de raad overigens laat heeft ontvangen, heeft het zelf al aangegeven bij de behandeling van de Kadernota te zullen komen met een nadere onderbouwing van de opgebouwde reserves en het rekeningresultaat. De fractie gaat ervan uit dat daarmee het advies van de auditcommissie is overgenomen en dat er dus geen amendement meer nodig is.

Het jaar 2008 sluit met een fors positief saldo

van € 10,3 miljoen. De voornaamste oorzaken zijn, evenals andere jaren, incidentele meevalers en onderuitputting. Een analyse van het resultaat laat zien dat na het resultaat vóór bestemming dit € 22,8 miljoen positief is. In de begroting is na wijziging nog uitgegaan van een nadelig resultaat van € 9,3 miljoen, ten opzichte van de begroting na wijziging een positieve afwijking van € 32 miljoen. Op een begroting van pakweg € 330 miljoen, waarvan een deel zó wordt doorgeschoven naar bijvoorbeeld salarissen en onderwijs, is de afwijking meer dan 10%. Gelukkig positief, maar wel erg veel! Waarin moet de oorzaak worden gezocht? Slecht beleid, slechte begroting, slecht management? Wie het weet, mag het zeggen! Het systeem van begrotingswijzigingen leidt er niet toe dat de raad inzicht heeft in wat er zich in de loop van het jaar aan het ontwikkelen is, en dat zou in de ogen van de VVD-fractie wél moeten. De raad heeft immers het budgetrecht en zou de mogelijkheid tot bijsturen moeten hebben. Zij meent dat de accountant daarover in zijn advies ook iets zegt.

Bij de behandeling van de Kadernota zal de fractie nog op een aantal zaken ingaan of terugkomen. De reactie van het college op het advies van de auditcommissie nodigt daartoe uit nu er nog geen sluitend perspectief is. Hoewel de verkoop van aandelen Essent wel door lijkt te gaan, zullen er keuzes gemaakt moeten worden die minder plezierig zijn. Veel zaken zullen dan ook wederom de revue passeren, zoals:

- hoe ga je om met de reserves,
- kunnen we alle fondsen, zoals het SIOF, het groenfonds, het accommodatiefonds en het fonds voor sociale infrastructuur, blijven voeden op de manier die is afgesproken, of maken we andere keuzes,
- accepteren we dat het Rundedal nog een aantal jaren er 'voor de vogeltjes' bij ligt terwijl we € 3,5 miljoen stoppen in een voorziening voor de grondexploitatie,
- wat doen we als er zich tekorten bij de WMO aandienen?

Het mag duidelijk zijn dat het voor de VVD-fractie allemaal bespreekbaar is en dat zij niet weg zal lopen voor moeilijke keuzes. Voorwaarde voor snel en slagvaardig reageren is dat er een goed inzicht wordt gegeven in alle mutaties.

Ten slotte wil de fractie iedereen bedanken: de accountant, de auditcommissie en alle andere mensen die eraan hebben meegewerkt dat alle stukken weer op tijd bij de raad op tafel zijn gekomen.

De heer Douwstra zegt namens de BGE-fractie eveneens dank aan al diegenen die hebben meegewerkt aan de totstandkoming van deze indrukwekkende producties, en dan bij tijd en wijle ook nog op de meest onverwachte tijdstippen.

De BGE-fractie neemt het Sociaal Jaarverslag 2008 en het Burgerjaarverslag 2008 voor kennisgeving aan.

Voorgesteld wordt de jaarstukken 2008 vast te stellen, het rekeningresultaat na herschikking van de genoemde voorzieningen en na bestemming vast te stellen en het bedrag van € 10 miljoen in te zetten als genoemd onder punt 3 van het voorgestelde besluit. Hiermee is de BGE-fractie het absoluut niet eens. Opnieuw ziet zij een resultaat dat niet op de juiste manier aan de raad, die het budgetrecht heeft, wordt voorgelegd. Ook de bekende heer Verhoef begint daarmee diens commentaar op de jaarstukken en verduid: deze heeft daar gelijk in. Veel mensen redeneren dan als volgt: als de binnenkomer klopt, zal de rest van het artikel ook wel waar zijn of een kern van waarheid in zich dragen! Zover is de BGE-fractie nog niet, maar met de accountant en de auditcommissie is zij wel van mening dat het zo niet langer kan. Inmiddels heeft zij uit de reactie van het college op het advies van de auditcommissie aan de raad begrepen dat wordt ingezien, zij het wel in een erg laat stadium, dat het niet kan zoals het wordt voorgesteld, namelijk de raad in overweging geven het advies van de auditcommissie in materiële zin over te nemen, enzovoort. De BGE-fractie hecht er meer aan de redactie te volgen van het advies van de auditcommissie, te weten: bij de vaststelling van de jaarrekening 2008 de resultaatbestemming aanhouden. Verder zal de fractie de nadere onderbouwing van de resultaatbestemmingen afwachten en te zijner tijd zo nodig met wijzigingsvoorstellen komen. Met aanhouding als bedoeld kan zij instemmen met de jaarrekening 2008. Laat dit niet voor een derde keer passeren, kom voor het jaar 2009 met een resultaat vóór bestemming en laat het budgetrecht van de raad intact!

Extra aandacht vraagt de BGE-fractie voor het totstandkomingsproces. Is er nu echt geen mouw aan te passen dat de benodigde kennis in huis is en tijdig wordt ingezet, opdat in 2010 eens echt op tijd de stukken beschikbaar komen? Kunst- en vliegwerk en extra vergaderingen van bijvoorbeeld de auditcommissie moeten vermeden worden.

Nu de jaarverantwoording. Hoewel nog niet overal even duidelijk doorgevoerd, kan ook dit jaar worden geconstateerd dat de een op een

verantwoording per programma een stijgende lijn vertoont. Dat is een goede zaak.

Verder valt op, en dat vindt de fractie erg zorgelijk, dat er ondanks de toegezegde inspanningen nog steeds sprake is van achterstallig onderhoud in grijs, groen en gebouwen. Dat is moeilijk te rijmen met de grote projecten die in 2008 op stapel stonden en nu nog staan. Over onderhoud grijs gesproken: tijdens de behandeling van de begroting 2009 heeft de BGE-fractie op basis van informatie uit dit huis aangegeven aan te lopen tegen opmerkelijke cijfers voor het grijsonderhoud. Volgens haar informatie zit er een verschil van € 5 miljoen in het geheel. Hierover heeft de fractie in december 2008 opnieuw vragen gesteld. De wethouder heeft toen toegezegd met een notitie te zullen komen waarin het hele onderhoud grijs uit de doeken zou worden gedaan. Die notitie zou in de commissievergadering van februari 2009 worden besproken. In april 2009 heeft de fractie nogmaals gevraagd naar de stand van zaken, maar tot op heden heeft zij nog niets vernomen. Waarom moet dit zo tergend lang duren? Is het toch niet zo duidelijk?

Nogmaals wil de BGE-fractie herhalen wat zij al deze hele raadsperiode verwoordt heeft: eerst het bestaande op orde! Grote projecten: prima als de financiering rond is, het achterstallig onderhoud is ingelopen en kan worden gesproken van een schoon, heel en veilig Emmen. Als dat het geval is, kijkt de fractie wellicht ook wat anders aan tegen het gasbolproject, al blijft daarbij wel de vraag hoe particulier het zichzelf bedruipend initiatief is. En wat te denken van de 'rode draad' in 12 jaar geschiedenis van de wijkvereniging Bargeres, te weten: achterstallig onderhoud. Beslist geen reclame!

Ook staat de BGE-fractie niet zonder meer te juichen bij een resultaat van bijna € 23 miljoen. Zoals in de stukken vermeld staat, wordt dat meer door incidenten dan door gericht beleid veroorzaakt. Nu wil de fractie niet meteen van het andere uiterste uitgaan, maar incidenten kunnen ook nadelige gevolgen hebben en tot tekorten leiden van meerdere miljoenen. Overigens zou dat niet meteen juichen ook zeker van toepassing zijn als het overschot door gericht beleid tot stand was gekomen, want dan zou de gemeente de burgers enorm tekortdoen door niet te doen wat hun bij de begroting beloofd was.

De ontwikkelingen in het Rundedal baren zorgen. Er wordt een voorziening van € 3,5 miljoen voorgesteld. Ook wordt gekeken naar mogelijke alternatieve bestemmingen. Het college gaat ervan uit dat hoe dan ook de meterprijs terugverdiend zal worden. Financieel-

technisch kan de BGE-fractie instemmen met het voorstel nu al rekening te houden met het komende verlies. Wel stelt zij voor op korte termijn een aparte bijeenkomst te beleggen over de toekomst van het Rundedal. Graag een reactie hierop van het college en uiteraard ook van de andere fracties.

Vervolgens EMCO. De verwachting van de accountant is dat de ontmanteling van EMCO grote financiële gevolgen zal hebben. De BGE-fractie deelt die verwachting. Kan het college al een eerste indicatie van de financiële gevolgen geven? In elk geval wil de fractie de gevolgen helder in beeld hebben ten tijde van de behandeling van de begroting 2010.

Tot slot: de BGE-fractie heeft er geen behoefte aan uitvoerig stil te staan bij wat er allemaal goed en minder goed is gegaan, dan wel slecht is geweest in het afgelopen jaar. Vrijwel alle belangrijke zaken zijn nog steeds actueel en passeren regelmatig de revue in dit huis. Daar heeft de fractie eigen opvattingen over – die zal zij blijven houden en op alle mogelijke manieren uitdragen, zeker in de opmaat naar maart 2010, ook al vindt de gevestigde politieke orde dat niet altijd even plezierig.

De heer Moinat constateert dat het voorstel is de jaarstukken 2008 vast te stellen en het Sociaal Jaarverslag voor kennisgeving aan te nemen. Gezien de goedkeuring van de accountant en de positieve reactie van de auditcommissie heeft de SP-fractie daarmee geen enkele moeite. Natuurlijk gaat zij er wel van uit dat het college de door hen gedane suggesties ter harte neemt.

Uiteraard heeft de fractie de stukken goed doorgenomen, ondanks de omvang. Op een verzuim na, het niet bijsluiten van de bijlage resultaatbestemming, komen de stukken goed over. Zij vindt de motivatie voor de bestemming bij de punten 3, 4 en 5 goed, geeft complimenten voor de stukken en zal hiermee instemmen.

De heer Huttinga constateert dat de jaarrekening een jaarlijks terugkerend fenomeen is, waarbij het college verantwoording aflegt over het gevoerde inhoudelijke en financiële beleid. Dit jaar is gekozen voor een eenmalige behandeling, alleen in de raadsvergadering. De ChristenUnie-fractie vindt dit, gezien de druk in de commissies, nu wel in orde, maar het ontnemt de raad ten dele toch de mogelijkheid op allerlei beleidszaken in te gaan. Zij geeft het presidium dan ook graag in overweging een ruimere behandeling in de toekomst mogelijk te blijven maken.

De jaarrekening lezende alsook de stukken van de accountant en de auditcommissie, bekwam de ChristenUnie-fractie een gemengd gevoel. Enerzijds een zekere mate van dankbaarheid over het geen is bereikt en in 2008 gedaan kon worden – anderzijds een gevoel van: waarvoor heeft het college de gemeenteraad nog nodig? Dat stralen met name de stukken van de zijde van het college enigszins uit. De dualisering is kennelijk wat doorgeschoten ten faveure van het college, althans in de beleving van de fractie. Zij is uiteindelijk gelukkig toch meer tevreden geraakt na de brief met de reactie van het college op het rapport van de auditcommissie. De intentie ten aanzien van de resultaatbestemming, zoals verwoord in deze brief, doet recht aan het gevoel van de fractie. Zij neemt aan dat het besluit vanavond materieel beperkt wordt, want wat wordt voorgesteld strookt niet met de genoemde brief.

Een punt van zorg is het enorme verschil tussen begroting en rekening, om nog maar niet te spreken van het onnut van bestuursrapportages als die kennelijk zo ver bezijden de uiteindelijke waarheid zitten. Wat leveren de diverse afdelingen en diensten dan wel aan halve informatie aan! Het is veelzeggend dat de accountant zich de volgende opmerking permitteert: “Het signaleren van het probleem had in onze optiek moeten plaatsvinden door de medewerkers van de gemeente zelf en in elk geval door de probleemeigenaren van de diensten.” De ChristenUnie-fractie vraagt zich bijna in gemoede af wat voor zin een plannings- en controlcyclus bij dit soort afwijkingen nog kan hebben. En wat is dan nog de betekenis van de zogenaamde sturingsinformatie die de raad ontvangt? Spreker citeert in dit kader opnieuw het accountantsrapport: “In algemene zin valt op dat het systeem van begrotingswijzigingen er niet toe leidt dat er sprake is van een nadere voorspelling van het rekeningresultaat. In onze visie zou het zeker zo kunnen zijn dat de mogelijkheden en onmogelijkheden, als het gaat om het budgetrecht van de raad, in de loop van het jaar gevolgd moeten kunnen worden. De grote afwijkingen die bij het tot stand komen van de jaarrekening zichtbaar worden, bevestigen dit beeld echter niet.”

Wat tevens opvalt, is dat sommige zaken al jaren in de rapportages terugkeren. Spreker noemt als voorbeeld het GSB en de bodemsanering, alsmede de verscherpte aandacht voor de belastingafdeling. Wat is er toch aan de hand wanneer er in de controle elk jaar aandacht voor enkele van deze beleidsterreinen of functies wordt gevraagd? Is het verschil van € 425.000,- tussen de belastingadministratie en

de financiële administratie, welk bedrag enigszins achteloos is waargenomen in 2008, al opgespoord?

Ten aanzien van de grondexploitatie zij nog opgemerkt dat de financiële maatregelen voor het Rundedal getuigen van, hoe pijnlijk ook, realiteitszin.

Voor de locatie oude-politiebureau wordt door het college een hoge boekwaarde geschat. Is dit misschien gebaseerd op recente belangstelling van een hogere overheid voor deze locatie?

De onzekerheden ten aanzien van de huurbrengsten baren de ChristenUnie-fractie zorgen. Onvindbare huurcontracten en het forse bedrag dat daarmee gemoeid is, geven haar te denken. Weet het college intussen waar dit allemaal betrekking op heeft? En kan het dit voor de toekomst in orde maken?

Er is nu enkele jaren ervaring met de rechtmatigheidsstoets. Gelukkig blijft de gemeente steeds binnen de marges, maar 1% van de rekening als marge is nominaal gezien natuurlijk een fors bedrag. En wat doet het college jaarlijks met geconstateerde fouten?

Dat het jaarrekeningsproces bepaald niet gladjes is verlopen, vindt de ChristenUnie-fractie betreurenswaardig. Vooral de schuld zoeken bij de nieuwe voorschriften vanuit het Besluit begroting en verantwoording is wat al te smal gedacht.

De fractie wil het college op het hart drukken de adviezen van de accountant en de audit-commissie zeer ter harte te nemen en op te volgen.

Graag wil spreker nog enkele aspecten van de diverse programma's belichten.

Bij programma 2 geeft het college aan dat er over geheel 2008 geen werkgelegenheidscijfers zijn. Dat bevreedt de fractie zeer. Het geeft wel oudere cijfers, maar als de cijfers zo lang achterblijven, kun je niet adequaat reageren. Is de in programma 8 genoemde Stichting Promotie Emmen al gepromoveerd tot een permanente oplossing ter vervanging van de VVV?

Spreker wil het college nogmaals vragen conform de motie van de fracties van PvdA en ChristenUnie over onderhoudswerken en dergelijke in het kader van stimulering van de economie zoveel mogelijk naar voren te halen. In programma 13 is te lezen dat het onderhoud aan accommodaties aandacht vraagt. Geef die dan ook maar meteen!

Ten aanzien van het programma onderwijs en jeugd wil spreker nog opmerken dat de aanpak van het vroegtijdig schoolverlaten nog steeds zeer veel aandacht vraagt. Met de uitvoering

van het programma lokale educatieagenda kan de gemeente er niet zijn. Daarvoor is de problematiek te groot. Daarnaast is het goed het ingestelde jongerenopvangteam goed te volgen. De fractie wil daarover graag wat horen. De inhuur van extern personeel loopt nogal op, zo blijkt onder meer uit de verschillen analyses. Hoe houdt het college dit voldoende in control? Daarnaast moet kennis bij de eigen mensen geborgd worden. Het veel inhuren van anderen kan dit zeker belemmeren.

Ten slotte wil spreker nog de betrouwbaarheid van de organisatie jegens de burgers als zwaar aandachtspunt benadrukken. Een groot deel van het vertrouwen in overheid en politiek hangt sterk samen met de vraag hoe adequaat en fatsoenlijk de burgers worden geholpen en bejegend door de organisatie. De juiste attitude is van groot belang, bij elke medewerker. Hij trekt dan ook een lijn van programma 14 naar het Burgerjaarverslag.

Voor het overige wil hij iedereen hartelijk danken die een bijdrage heeft geleverd aan het tot stand komen van de diverse, zeer goed leesbare rapportages.

De heer Dijkgraaf zegt dat de fractie van GroenLinks net als voorgaande jaren aandacht vraagt voor toevoeging van een afkortingen- en begrippenlijst aan de stukken. Elk jaar zijn vele begrippen en afkortingen aanleiding voor veel irritatie, in elk geval bij deze fractie. In de beantwoording van door haar gestelde vragen is aangegeven dat een dergelijke lijst in overweging wordt genomen. Alvast oprechte dank daarvoor!

Een andere bron van irritatie is dat de paginering van het concept en de definitieve jaarrekening steeds verschillend is; dit geldt eveneens voor de begroting. Het betekent dat alle pakken papier weer moeten worden doorgenomen om een en ander goed op elkaar af te stemmen, en dat is eigenlijk zonde van de tijd. Spreker hoopt dat dit vanaf nu is afgelopen, want het is irritant en storend. Door het een goed op het ander af te stemmen kan ook extra papierreductie tot stand komen. Dat zou op zich al winst zijn. Verder bepleit hij vanaf het volgend jaar jaarrekening, Kadernota en begroting vanaf de concepten digitaal aan te leveren, zodat bijvoorbeeld ook steunfractieleden voldoende kunnen worden betrokken bij de voorbereidingen.

De grondexploitatie geeft aanleiding tot grote zorgen, zeker de transparantie ervan; spreker verwijst hierbij naar het advies van de audit-commissie. De winst is van € 7 miljoen naar ruim € 3 miljoen gezakt. Dat moet toch te den-

ken geven! De GroenLinks-fractie roept het college en de raad op fundamentele wijzigingen in het grondbeleid aan te brengen. Het moet vanaf vandaag gaan om duurzaamheid, innovatie en kwaliteit, niet over steeds méér. De kredietcrisis biedt hiervoor genoeg aanknopingspunten. Spreker heeft hierover verleden jaar ook al iets gezegd. Overigens moet hij wel de hand in eigen boezem steken, want verleden jaar heeft hij toegezegd hierover met een voorstel te zullen komen en dit is niet gebeurd. De fractie van GroenLinks trekt zich dat aan en zal uiterlijk bij de behandeling van de begroting met voorstellen komen, ook in relatie met het actieplan kredietcrisis. Dan zal spreker graag met de heer Arends in discussie treden. De milieugenda is in concept af, terwijl het de periode 2006-2010 betreft. Dat is voor de fractie niet genoeg. Er is door de raad een motie aangenomen waarbij is besloten Emmen in 2020 klimaatneutraal te hebben. De raad zou daarover dit voorjaar een discussie gaan voeren. De vraag aan de wethouder is nu wanneer dit gaat gebeuren. In de jaarrekening komen nogal wat aannames voor. De GroenLinks-fractie betreurt dit. De jaarrekening is toch een verantwoording betreffende het voorgaande jaar! Daar hoort bij wat er precies is gebeurd. Een paar voorbeelden.

- Op pagina 119 wordt niet aangegeven waarom de interne communicatie wordt verbeterd.
- Op pagina 127 gaat het over de uitvoering van de notitie glasvezel. Niet aangegeven wordt wat de resultaten op 31 december 2008 waren.
- Op pagina 127 wordt niet aangegeven wat de stand van zaken op 31 december betreffende het masterplan tuinbouw was.
- Op pagina 136 wordt niet aangegeven wat de resultaten zijn van de uitvoering van het veiligheidsplan.

Zo zou nog wel even kunnen worden doorgaan. De fractie van GroenLinks roept het college op dit het volgend jaar beter uit te laten voeren. Dar zou echt een verbetering van het jaarverslag zijn, want dan kan worden gezien wat de daadwerkelijke resultaten van het uitgevoerde beleid zijn geweest.

De GroenLinks-fractie onderschrijft de adviezen van de auditcommissie en hoopt dat deze allemaal zullen worden opgevolgd. Zij is alvast blij dat het college de auditcommissie volgt ten aanzien van het aanhouden van de resultaatbestemming en het betrekken hiervan bij de Kadernota.

In het raadsvoorstel wordt aangegeven dat er voor ruim € 3 miljoen een voorziening moet worden getroffen voor de grondexploitatie in het gebied het Rundedal. Waarvoor is die voorziening precies bedoeld? Het is niet te hopen dat de bedoeling is nog meer geld in de bodemloze put van de glastuinbouw te steken. Dáár moet nu eindelijk eens een einde aan komen, zoals de GroenLinks-fractie al jaren zegt. Laat de gemeente het Rundedal teruggeven aan de natuur en een innovatief energiecentrum maken, bijvoorbeeld in relatie met zonne-energie. Dat zou opnieuw een uniek object kunnen zijn!

Vervolgens het Sociaal Jaarverslag.

Spreker heeft begrepen dat het flexwerken nogal moeizaam op gang is gekomen. Hij hoort er verschillende berichten over. De vraag is of de wethouder kan vertellen welke vorderingen in dezen zijn gemaakt. Het is mooi te zien dat het ziekteverzuim geringer is geworden. Is er wat dit betreft een relatie te leggen met het flexwerken, of is aan te geven waarom dit zo is?

En wat het Burgerjaarverslag betreft: de fractie van GroenLinks omarmt het idee van burgemeester Bijl, gelezen op de website van het *Dagblad van het Noorden*, vanaf 2010 niet meer een papieren Burgerjaarverslag uit te brengen met tekst en uitleg over de gemeentelijke dienstverlening. De fractie is het er helemaal mee eens dat deze 'dode bomen'-presentaties worden weggegooid. Wat de fractie er voor in de plaats wil stellen, is: laten we op de website en via allerlei andere voorzieningen aan de mensen laten zien hoe de dienstverlening in deze gemeente tot stand komt en hoe eraan wordt gewerkt om deze te verbeteren.

De heer Schoo merkt op dat het overslaan van de commissiebehandeling van de jaarstukken verleden jaar ook is gebeurd bij de Kadernota en dit jaar ook ten aanzien van de parkeerkelder Willinkplein. Of de meerderheid van de raad hiermee uit de voeten kan, is één ding, maar het past de DOP-fractie niet dat een democratisch orgaan te veel intern georiënteerd is. Met het overslaan van de commissiebehandeling wordt immers ook burgers en organisaties de kans ontnomen in te spreken. Een hoorzitting voor de burgers over de begroting 2009 was ook al niet mogelijk. Vaste procedures hebben in een democratie meestal een functie. Laat de uitzonderingen dus geen regel worden! Dit is zowel een advies als een waarschuwing aan het adres van het college.

Welke onderwerp pak je er als fractie uit? Over

elk programmaonderdeel zou wel op twee of drie zaken op hoofdlijnen iets kunnen worden gezegd, maar de spreektijd is daarvoor te beperkt. De DOP-fractie heeft er voor gekozen bij vier onderwerpen wat langer stil te staan.

1. Het te geringe aantal kandidaten voor de ondernemingsraad (OR); zie pagina 15 van het Sociaal Jaarverslag. Slechts 9 van de 13 beschikbare zetels in de OR van de gemeente Emmen worden ingenomen en dat baart de DOP-fractie zorgen. Voldoende kandidaten voor de OR zijn voor de fractie een teken van betrokkenheid bij de gemeentelijke organisatie. Onvoldoende kandidaten voor de OR zou dan ook kunnen duiden op een afnemende betrokkenheid van ambtenaren bij hun eigen organisatie, waar ongetwijfeld redenen voor zullen zijn. De fractie hoopt dat het college de verminderde interesse voor de OR als een zorgelijk signaal ziet en hierover niet te lichtzinnig denkt.
2. De eigen bijdrage hulpmiddelen WMO, pagina 300 van de jaarverantwoording. Per 1 juli 2008 moet voor de meeste hulpmiddelen een eigen bijdrage worden betaald. In de jaarrekening valt te lezen wat het eerste half jaar heeft opgebracht: niet de verwachte € 467.500,-, maar € 7.500,-. Er gaan ook nog eens de uitvoeringskosten van af, waarvoor € 184.000,- per jaar is begroot. Kortom, het is voor de gemeente Emmen een zwaar verliesgevend regeling. Het zou in de ogen van de DOP-fractie dan ook logisch zijn geweest als in de verantwoording was uitgelegd waarom de opbrengsten bij lange na niet worden gehaald. Dat is toch de bedoeling van de verantwoording en niet om een paar honderd pagina's positief nieuws te produceren! In de krant heeft de fractie een verklaring van wethouder Jumelet gelezen. Deze verklaring komt niet overeen met de verklaring die de accountant het vorig jaar heeft gegeven over de systematiek van de opbrengst eigen bijdragen. De accountant gaf over 2007 aan dat een groot deel van de eigen bijdragen nog niet is ontvangen, maar dat er sprake was van *verwachte* opbrengsten, met een onzekerheid. Bij de keuze tussen de accountant en de wethouder gelooft de DOP-fractie de accountant. Zij kan maar twee dingen concluderen: de raad heeft in juni 2008 een ondeugdelijke financiële onderbouwing gekregen ter zake de

eigen-bijdragenregeling hulpmiddelen, of wethouder Jumelet wil graag af van dit stokpaardje van de PvdA-fractie, maar wil er zelf niet over beginnen en hoopt dat iemand anders dat doet. Welnu, bij dezen! De vraag aan het college is nu: wil het deze regeling, die geld kost, voortzetten of stelt het voor daarmee te stoppen? En waarom wordt in de jaarverantwoording geen tekst en uitleg gegeven? Wanneer kan de raad een evaluatie van de regeling tegemoet zien?

3. Het Burgerjaarverslag, tevredenheid WMO. Er zijn in 2008 honderden bezwaarschriften WMO-hulp bij het huishouden binnengekomen. De indiërs hebben maanden en maanden op een reactie van het college moeten wachten. Er waren in juni 2008 meer dan 100 ontevreden thuiszorgmedewerkers bij de commissievergadering in Schoonebeek. Er is met unanieme instemming een motie aangenomen om de WMO-hulp bij het huishouden aan te passen, omdat een en ander niet goed was geregeld. Hiervoor is zelfs extra geld uitgetrokken. En wat kunnen de raad en de burgers op pagina 25 van het Burgerjaarverslag lezen? "De huishoudelijke hulp zorgde in 2008 voor beroering in de media. Gelukkig blijkt uit onderzoek dat cliënten tevreden zijn over de planning van de huishoudelijke hulp en de keuzemogelijkheden." Volgens het college waren er geen problemen en voor zover die er wél waren, lag dit aan de media. Het had van respect getuigd als in het Burgerjaarverslag de werkelijkheid was opgenomen.
4. Andere boekhoudkundige voorschriften. Een deel van het positieve resultaat 2008 wordt, zoals het raadsvoorstel vermeld, veroorzaakt door andere boekhoudvoorschriften, de zogenoemde comptabiliteitsvoorschriften. Hoe groot dit deel is, wordt niet genoemd. Spreker moet ook eerlijk zeggen dat hem dit boven de pet gaat, al heeft hij als raadslid een controlerende taak. Hij is er wel argwanend over. Hij denkt hierbij automatisch aan het financieel gegoochel bij de banken, maar ongetwijfeld zal hij dit verkeerd zien! Je rijk rekenen is vaak gemakkelijker dan echt rijker worden.

Tot slot: in het jaar 2008 deed zich een gedaantewisseling voor van de burgemeester. Bij het Atalanta-project en bij de modernisering WSW/EMCO vervulde de burgemeester meer en meer een politieke rol. Deze stond steeds

minder boven de partijen en lijkt de gedaante-wisseling in 2009 te willen voortzetten. Wat vindt de DOP-fractie hiervan? Laat spreker het zó zeggen: Emmen begint in de ogen van de fractie meer en meer een echte burgemeester te missen.

(Tijdens het betoog van de heer Schoo is de heer Engberts ter vergadering gekomen)

De voorzitter stelt zich voor dat het college nu meteen begint met de beantwoording en draagt de leiding van de vergadering over aan de waarnemend vicevoorzitter van de raad.

Mevrouw Logtenberg-de Wolde wil voorafgaande aan de beantwoording door het college graag namens de auditcommissie nog iets zeggen.

De waarnemend voorzitter biedt haar daartoe de gelegenheid.

Mevrouw Logtenberg-de Wolde dankt allereerst voor de waarderende woorden. De auditcommissie is ook blij met de aanpak en de werkwijze in het afgelopen jaar en de open manier van communiceren met de wethouder van financiën en de financiële experts van de gemeente en de begeleiding van de accountant. Door de PvdA-fractie is de vraag gesteld hoe de auditcommissie aan kijkt tegen het advies van het college. Welnu, daar is de auditcommissie blij mee, hoewel de reactie op een wat laat tijdstip kwam. De punten die de auditcommissie belangrijk vindt en heeft aangegeven, worden grotendeels overgenomen en in de tweede helft van 2009 komt er een geactualiseerd meerjarenperspectief, dus dat kan netjes in de gaten worden gehouden.

Er zijn twee punten die nog uitstaan waarop het college eveneens terugkomt, namelijk verbeterstappen in de begroting 2009 en de overlopende passiva. Daarvoor is nog geen concrete tijdsplanning aangegeven, maar wel kan in de gaten worden gehouden of deze punten het volgend jaar zijn opgelost.

Het belangrijkste punt dat eigenlijk door alle raadsfracties is aangehaald, is de bestemming van de reserves. Het college heeft aangegeven dat de raad daarover nog zal kunnen beslissen bij de Kadernota.

Al met al is de auditcommissie blij met de reactie van het college.

De heer Arends dankt mevrouw Logtenberg voor de beantwoording van de vraag van de PvdA-fractie. De vraag was evenwel ook hoe

de auditcommissie aan kijkt tegen het advies van het college richting de raad waar het gaat om het in materiële zin overnemen van diens overwegingen met betrekking tot de resultaatbestemming. Hij weet niet of hierover nog in de auditcommissie is gesproken of dat hierover nog niets is te zeggen omdat er nog niet over gesproken is. Niettemin is hij erg nieuwsgierig of mevrouw Logtenberg hierover toch iets kan melden.

Mevrouw Logtenberg-de Wolde antwoordt dat over deze reactie van het college de auditcommissie niet meer heeft kunnen spreken, maar zij leest hierover: "Dit betekent concreet dat u (de raad) instemt met de voorliggende jaarrekening, onder toezegging van het college dat het in lijn met het advies van de auditcommissie bij de Kadernota 2009 met een nadere onderbouwing zal komen van het totaal aan de resultaatbestemming." Dat wil zeggen: een nadere onderbouwing, inclusief de bespreking en de besluitvorming van de raad. Dit is haar interpretatie. Zij verneemt graag van het college of die interpretatie correct is, Als dat zo is, dan is dit in de lijn van wat de auditcommissie heeft aangegeven.

De waarnemend voorzitter geeft vervolgens namens het college allereerst het woord aan de wethouder van financiën.

Wethouder Kuper zegt in de eerste plaats dank voor de complimenten voor de leesbaarheid van de stukken. Het doet hem ook heel goed dat de auditcommissie aangeeft dat het college zeer transparant en open is over alles wat het doet en niet doet. Inderdaad heeft het college geen geheimen en dat is maar goed ook, want dan hoeft je niets te onthouden! Dit laat onverlet dat ook het college het teleurstellend vindt dat het totstandkomingsproces aangaande de jaarrekening dit jaar een *hickup* heeft gehad. Dit punt komt op meerdere plekken terug. De heer Huttinga noemde onder andere dat zich verschuilen achter de BBV (Besluit begroting en verantwoording) wat al te gemakkelijk is, maar het is niet anders. De interimcontrole die de accountant in het najaar heeft verricht, zag er heel goed uit. Daarop afgaande, zou je jezelf een 8 of een 9 geven, doch er is gewoon verzuimd voldoende te doordenken wat de consequenties zijn van de wijzigingen in de BBV. Die bleken veel groter dan gedacht werd. Dit heeft geleid tot de inmiddels bekende planningsproblemen. Bekend is dat de planning heel krap is. Tot de tijd waarin spreker als wethouder begon, werd de

jaarrekening na de zomervakantie besproken, terwijl deze nu reeds voorligt. Er is evenwel vertraging ontstaan en dan bestaat het risico dat er fouten in insluipen.

Al met al is spreker toch blij met wat er nu ligt. Zijns inziens geeft dat een goed beeld van wat er gebeurd is. Door de PvdA-fractie is de vraag opgeworpen of er iets met de budgetbewaking of het begrotingsproces aan de hand is. Daarop is te zeggen dat als wordt gekeken naar de € 22,7 miljoen resultaat vóór bestemming, dat in het rapport van bevindingen de totale correcties die gepaard zijn gegaan met de aanpassing van de wetgeving ruim € 21 miljoen bedroegen. Hiermee is dan meteen de heer Schoo geholpen, want het college goochelt niet en brengt alles transparant in beeld. Kortom, in het bedrag van € 22,7 miljoen zit € 15,6 miljoen, ten aanzien waarvan is gevraagd de voorzieningen om te zetten in een reserve, en een bedrag voor onderhanden werk. Als hiermee rekening wordt gehouden, kom je tot een heel normaal verschil.

De heer Reitsma merkt op dat een van de redenen van het bedrag van € 15,6 miljoen het ontmantelen van de voorzieningen betreffende orders. Is hij gek ver mis als hij zegt dat dit er jaren in heeft gezeten, dat dit nu geheel is ontmanteld en dat nu gelukkig met een schone lei verder kan worden gegaan?

Wethouder Kuper antwoordt dat bij de ruim € 21 miljoen € 15,6 miljoen kan worden opgeteld bij het vierde punt van het ontwerpbesluit. De voorzieningen die daar worden genoemd, zaten al jaren in de desbetreffende posten. Voor zover het gelden van derden betreft, meestal het rijk, worden deze overgezet als een te betalen post op de balans. Echter, als er van het rijk geen terugbetalingsverplichting meer op rust, kunnen deze gelden integraal worden toegevoegd aan het resultaat, wat nu ook is gedaan; het bedrag van € 15,6 miljoen zit in het bedrag van ruim € 22 miljoen.

Vervolgens is de vraag wat de raad wil met die € 22 miljoen. Zoals al gezegd, heeft het college het advies van de auditcommissie overgenomen. In feite wordt aan de raad gevraagd de jaarrekening vast te stellen, maar het complete winstbestemmingsvoorstel, dus ook de € 8 miljoen en de € 2 miljoen, respectievelijk voor SIOF en de BAR, en de € 15,6 miljoen te betrekken bij de Kadernota. Maar om de raad meteen uit de droom te helpen: het college vindt dat veel van de posten die worden genoemd, hoewel er dan geen terugbetalingsverplichting van het rijk meer op rust, voor de

genoemde doeleinden nodig zullen zijn. Als wordt gevraagd die € 15,6 miljoen om te zetten en de andere € 6 miljoen voor het gemak ook maar even, is de reactie van het college dat het dit niet doet, maar dat op de winstbestemming integraal terug wordt gekomen bij de Kadernota.

Mevrouw Houwing-Haisma merkt op dat het wél zo is dat in het voorstel dat de raad in eerste aanleg kreeg alles op voorhand al in het rekeningresultaat was verwerkt. De vraag is gesteld waarom het college dit heeft gedaan. Het zou het college gesierd hebben als het deze problematiek vooraf bij de raad onder de aandacht had gebracht. Als de auditcommissie dit er niet uit had gehaald, was het zó meegegaan. De wethouder heeft nu wel een mooi verhaal, maar dit komt wel naar aanleiding van het advies van de auditcommissie en van de opmerkingen vanuit de raad.

Wethouder Kuper heeft niet bedoeld een mooi verhaal te houden. In 2008 was het college nog niet op de hoogte van de omzetting van voorzieningen naar reserves; die kwam eerst tijdens de controle van de jaarrekening naar voren. Als het college dit eerder had geweten, was hiermee anders omgegaan. Mevrouw Houwing heeft overigens wel een punt, dat hij zichzelf kwalijk neemt. Hij had op voorhand moeten zeggen: niks winstbestemming, het moet anders! Hij geeft mevrouw Houwing daarin volledig gelijk, waarmee hij de hand in eigen boezem steekt, want de raad heeft het budgetrecht en niet het college.

De heer Arends zegt dat de wethouder bezig was met een reactie op een opmerking van de PvdA-fractie. Misschien heeft hij zich niet goed uitgedrukt, of heeft de wethouder hem niet goed verstaan, maar het ging hem met name om de afwijking tussen baten en lasten en de realisatie daarvan. Daar zit een verschil van € 30 miljoen tussen. Hij heeft niet bedoeld te vragen of de begrotingskwaliteit zo slecht op orde is, maar te vragen: hoe verhoudt zich dat tot de kwaliteit van het begrotingsproces. Hij zou graag hebben gezien dat daarvoor wat meer aandacht was geweest in het verslag van de accountant. Wat spreker al een aantal jaren zegt, is dat als de kwaliteit van de jaarrekening goed is, dit bijdraagt aan de kwaliteit van de begroting enzovoort. Hij heeft dat niet kunnen lezen in het verslag van de accountant. Hij ziet veel aandacht voor de rechtmatigheid en dat is ook goed, maar hij zou ook graag wat aandacht willen hebben voor de beheersing van de kwa-

liteit van de budgetbewaking en het begrotingsproces als begin van het verbetertraject dat in de loop van de tijd verder moet worden uitgewerkt. Dat is zijn bedoeling geweest. Als de wethouder wat anders heeft gehoord, is dit bij dezen dus verhelderd.

Wethouder Kuper denkt dat eenieder zich dit ter harte zal nemen. Hij begrijpt dat de heer Arends een uitspraak van de accountant wenste over de vraag hoe de gemeente in control is. Dat is nu niet meer te repareren. Hij heeft geprobeerd aan te geven om welke posten het gaat, namelijk posten die voortvloeien uit wijzigingen in de wet. Een punt is ook dat de begroting in de afgelopen jaren na begrotingswijzigingen met € 40 miljoen of wellicht nog meer is gestegen. Een belangrijke component daarin is dat nu voor het eerst de EMCO via de rekening loopt, als gevolg waarvan het begrotingsbudget in één keer met circa € 40 miljoen omhoog vliegt. Hoe dan ook, hem dunkt dat de accountant en het college het aangedragen punt g raag ter harte nemen. Het lijkt hem goed dat de accountant bij het rapport van bevindingen ook eens diens mening geeft over hoe de gemeente een en ander in de greep heeft. Het college heeft trouwens intussen ook wel wat geleerd. Tot nu toe rapporteerde het in de Beraps eigenlijk altijd over het resultaat na onttrekking uit de reserves en voorzieningen. Het zijn van een lerende organisatie moge te dien aanzien blijken. Ook zijn de gevolgen te zien van transparantie. Spreker zou de raad willen uitdagen er de jaarrekening van het eerste jaar waarin hij wethouder was nog eens te bekijken en zich de vraag te stellen of er toen ooit werd gelet op de post resultaat vóór onttrekking en storting van reserves. Wellicht zijn er een paar raadsleden die dit deden, maar hij kijkt nu speciaal naar één raadslid, zijnde de heer Huttinga. Deze heeft verleden jaar al gezegd dat de enige post waarop de gemeentelijke begroting moet worden beoordeeld het resultaat is vóór onttrekking en storting naar de reserves. In de Berap I die straks aan de Kadernota wordt toegevoegd, zal zijn te lezen dat in het vervolg in elke Berap ook de onttrekkingen en stortingen in de reserves worden meegenomen in de verantwoording. Daarmee is er dan weer een stuk tegemoetkoming waardoor de raad er dichter op komt te zitten.

De heer Huttinga denkt dat het goed is op dit punt even een compliment te geven. De transparantie heeft namelijk geleid tot deze cijfers. Het betekent echter tevens dat daarop van de raad weer een reactie is te verwachten. Zo

werkt het nu eenmaal! Wat nu is gedaan, is in elk geval te prijzen.

Wethouder Kuper durft ook te zeggen dat het college zeer transparant is. Hij zegt vaker: vluchten kan niet meer! Het college heeft bijna alle potjes in de gaten. Datgene wat hij in de afgelopen vijf jaar heeft geleerd, heeft daartoe geleid. Zowel de begincijfers als de eindcijfers van de jaarrekening 2008 zijn aangepast aan de nieuwe inzichten. Waarom is er door het college misschien wat gemakkelijk over het onderwerp heen gestapt? Omdat het eigenlijk vond dat de gemeente niet echt rijker wordt; spreker doelt dan even op het bedrag van € 15,6 miljoen. Dit stond er als voorziening, waar een verplichting achter zit, maar is er sprake van een bestemmingsreserve, dan is er eigenlijk een grotere reserve. Dat is mooi, maar je daar wordt niet meteen rijker van en het banksaldo neemt niet toe.

De heer Douwstra wil toch nog even ingaan op de passage in de brief van het college in reactie op het advies van de auditcommissie. Daarin staat dat het college adviseert het advies van de auditcommissie in materiële zin over te nemen en vervolgens dat het college met een nadere onderbouwing zal komen. Als de raad die onderbouwing erg slecht vindt, kan het college zeggen: tja, we zijn met een nadere onderbouwing gekomen en met inachtneming daarvan heeft de raad indertijd een besluit genomen! Vandaar ook dat hij in zijn eerste termijn duidelijk heeft aangegeven dat hij ervan uitgaat dat dit gedeelte wordt aangehouden en dat de raad daarvan nog van alles van mag vinden.

Wethouder Kuper merkt op dat de raad straks bij de Kadernota van het bedrag van € 15,6 miljoen zou kunnen zeggen: mooi verhaal, maar we stoppen dit geld eerst in bijvoorbeeld de BAR!

De heer Arends acht het helder dat als de raad vandaag de jaarrekening vaststelt, straks bij de Kadernota een onderbouwing krijgt van de € 15,6 miljoen. Dat bedrag zou overigens ook wel even uit de jaarrekening kunnen worden gehaald; dat kost helemaal niet zo veel moeite. Wat hij nog wil zeggen, is niet bedoeld om het probleem te bagatelliseren, maar om het enigszins te relativiseren. Immers, tot een aantal jaren geleden was het niet ongebruikelijk dat mutaties via het eigen vermogen liepen, van voorziening naar bestemmingsreserve en omgekeerd. Het is dus niet zo dat er nu een kunstgreep of een creatieve oplossing is toegepast.

Wat is gedaan, is iets wat een aantal jaren geleden niet ongebruikelijk was. Omdat het nu niet meer zo hoort, had het het college gesierd als het dit anders had gedaan, maar inmiddels is al het boetekleed aangetrokken.

Burgemeester Bijl wil op gevaar af dat hij nu inhoudelijk gaat worden toch de volgende opmerking maken. Het is niet zo dat het college voorstelt iets aan te houden. Het stelt juist voor het voorstel formeel te accepteren zoals het er ligt. In materieel opzicht doet het college daar echter niets mee totdat bij de Kadernota met de raad goede afspraken zijn gemaakt. Zoals gezegd, heeft de raad immers het budgetrecht. Als de raad vanavond iets anders besluit dan wat voorligt, kan dit problemen geven ten aanzien van de accountantsverklaring, zo heeft hij begrepen. En dan schiet het niet op. Dat is de achterliggende reden om voor te stellen formeel in te stemmen, materieel niet. In materiële zin komt een en ander nog aan de orde bij de Kadernota. Dan is de raad volledig aan zet en gebeurt er gewoon wat de raad beslist.

Wethouder Kuper denkt dat als het zo ligt, de tekst in het collegevoorstel moet worden aangepast.

De heer Douwstra zegt dat dit ook de strekking van zijn opmerking was.

Wethouder Kuper zal hierover in de schorsing even nadenken. De BGE-fractie heeft gevraagd hoe het college denkt over een aparte bijeenkomst over het Rundedal. Zijn suggestie zou zijn het rekenkameronderzoek af te wachten. Hij neemt aan dat dit na het zomerreces aan de raad zal worden gepresenteerd, waarna hier opnieuw over het Rundedal kan worden gesproken. En wat het treffen van een voorziening betreft: bij veel gelegenheden heeft hij al gezegd dat de huidige grondexploitatie jaarlijks een rentederving kent van acht tot negen ton. Overigens blijft de lijn van het college dat als er tussen nu en vijf jaar geen ontwikkelingen op het Rundedal plaatsvinden en er een andere bestemming voor zou worden gekozen, dan ook de tekorten die er nu op het tuinbouwcomplex zijn later weer goed moeten worden gemaakt. Dat was voor de accountant niet voldoende. Deze heeft gezegd dat voor het verwachte renteverlies alvast een voorziening moet worden gevormd ten laste van het resultaten van de grondexploitatie. En dat heeft het college gedaan. Het meteen teruggeven van het gebied aan de natuur heeft de heer Dijkgraaf voorgesteld. Spre-

ker denkt dat de heer Dijkgraag niet verwacht dat dit gebied meteen wordt teruggegeven aan de natuur. In elk geval wil hij het toch nog graag een tijdje een kans gunnen.

Hij hoopt de heer Schoo ervan te hebben overtuigd dat het college niet heeft gegoocheld. Dan nog de vraag van de ChristenUnie-fractie over de post belastingen. Spreker vindt dit zelf ook een storende post. In de afgelopen jaren was het college erin geslaagd de waarderingkamer buiten de deur te krijgen. Zoals bekend, heeft de gemeente een viertal jaren onder permanent toezicht gestaan van de waarderingkamer. Nadat zij is vertrokken, heeft zij de gemeente keurig een groene kaart gegeven. Alle lof dus voor de afdeling belastingen. Maar toen de desbetreffende post boven water kwam, was zijn eerste vraag: is de volledigheid van de belastingopbrengsten op deze manier gegarandeerd? Het antwoord was ja. Van het bedrag van € 425.000,- heeft hij op dit moment niet paraat of dit is opgelost, doch in elk geval gaat hij ervan uit dat dit binnen afzienbare tijd het geval zal zijn.

Spreker meent hiermee de meeste zaken van commentaar te hebben voorzien.

De waarnemend voorzitter schorst de vergadering vervolgens voor een pauze.

Schorsing

De waarnemend voorzitter heropent de vergadering en geeft achtereenvolgens het woord aan de andere leden van het college.

Wethouder Evenhuis gaat in op de vragen over de genoemde werkgelegenheidscijfers. Hierbij is een bepaalde systematiek gevolgd, gekoppeld aan de provincie. De heer Huttinga maakt zich wat zorgen over de wijze waarop met prognoses en verloop wordt omgegaan. Aan hem kan worden gezegd dat de cijfers lopen van april tot april. Maandelijks kan goed worden gevolgd hoe het met de WBB gaat en hoe het zit met ingeschrevenen bij andere organisaties. Verder worden bij de sociale dienst de precieze cijfers van het UWV opgevraagd om een prognose te kunnen maken ten aanzien van de vraag hoelang mensen nog in UWV-verband zitten om te kunnen bepalen wanneer zij in de WBB terechtkomen. Hopelijk zullen alle getallen geen realiteit worden. De inschatting is dat dit voor ongeveer 40% van de nu bekende getallen het geval zal zijn. Er is voorts een vraag gesteld over de boekwaarde van het oude politiebureau, waarbij is gerefereerd aan een hogere overheid. Daarin is

niet de reden voor het vaststellen van de boekwaarde gelegen. De waarde van een locatie heeft soms ook te maken met de mate van hoogbouw. Is de hoogte lager dan bijvoorbeeld drie, vier, vijf of zes lagen, dan is de boekwaarde anders. Deze wordt dus gecalculeerd op basis van het aantal verdiepingen. Dat is nu niet helemaal gebeurd, omdat er nog niet bekend is wat er gebouwd gaat worden. Over de bedrijventerreinen kan nog worden gezegd dat deze kwalitatief goed zijn. Dat moet ook vooral zo blijven.

Wethouder Holman reageert op de gemaakte opmerkingen over het onderhoudsniveau. In de stukken is te lezen dat er te dien aanzien inderdaad wat vertraging optreedt en dat dit niveau nog niet is zoals iedereen graag zou zien. Toegezegd is dat in beeld zal worden gebracht wat het niveau van het grijsonderhoud is en wat het zou moeten zijn, alsmede aan welke normen wel of niet wordt voldaan. Dat stuk is zo goed als klaar. Hij verwacht dat dit binnenkort in het college aan de orde komt en dat het stuk direct na de zomervakantie in de commissie kan worden gebracht. Het zal na de zomervakantie trouwens wel druk worden, want ook andere vragen die zijn gesteld, zullen direct daarna in de commissie kunnen worden behandeld. Spreker heeft het dan bijvoorbeeld over de evaluatie van het beeldkwaliteitsplan groen, die in concept gereed is, en de parkeernota. Wellicht zal deze nota nog vóór het zomerreces aan het college kunnen worden aangeboden, waarna deze dan de inspraak kan ingaan.

De heer Arends vraagt of het college toezegt dat de parkeernota en de groennota uiterlijk in september zullen kunnen worden besproken in de commissie wonen en ruimte.

Wethouder Holman vindt het gevaarlijk een precieze termijn te noemen en zegt dan ook: direct na de zomervakantie. In augustus zal de vakantieperiode voorbij zijn, zodat hij ervan uitgaat dat het in september gaat lukken.

De heer Arends informeert of dit ook geldt voor het 'keigoede' fietsnetwerk.

Wethouder Holman antwoordt dat de gemeente samen met de provincie nog steeds bezig is met het maken van een combinatie. De volgende week heeft hij weer een overleg met de provincie en hij neemt aan dat dan zal worden aangegeven hoever zij met een en ander is. In elk geval is de combinatie gewenst, want

gezamenlijk kun je meer doen dan alleen. Hij zal proberen ook dit onderwerp zo snel mogelijk op de agenda te krijgen.

De heer Arends roept in herinnering dat bij de behandeling van de begroting 2008 een amendement over het 'keigoede' fietsnetwerk is aangenomen. Het gaat om € 50.000,-, dus zo moeilijk moet het dus niet zijn om wat in een hogere versnelling te doen.

Wethouder Holman wijst erop dat er verschillende elementen in zitten. Als hij al die elementen meeneemt, zal die € 50.000,- niet voldoende zijn. Er wordt dan ook geprobeerd een combinatie te maken met de provincie.

De heer Arends raadt de wethouder en diens ambtenaren aan het amendement nog eens te lezen. Hij heeft weleens het idee dat besluiten over amendementen wat minder aandacht hebben dan besluiten over voorstellen van het college.

Wethouder Holman laat dat idee maar voor rekening van de heer Arends. Hij heeft al gezegd zijn best te zullen doen om op dit onderwerp na de vakantie terug te komen. De CDA-fractie heeft het gehad over de bereikbaarheid. Reeds afgesproken is dat er zeker in het hele Atalanta-project voor zal worden gezorgd dat de bereikbaarheid zó wordt geregeld dat er met name in het centrum geen belemmeringen voor het winkelend publiek en de aan- en afvoer van goederen ontstaan. Samen met de provincie is de gemeente ook bezig om het bereikbaarheidsprofiel rond Emmen in kaart te brengen. Dat is redelijk ver gevorderd. Naar verwachting zal ook dit na de vakantieperiode snel op de agenda verschijnen. Wat de motie over klimaatneutraal betreft: afgezien van de afspraak die hier is gemaakt over klimaatneutraliteit voor Emmen in 2020, is er een aantal convenanten betreffende klimaat, energie en milieu afgesloten met zowel het ministerie en de provincie als SNN. Momenteel wordt in kaart gebracht wat er allemaal is afgesproken, aangezien er allerlei dubbelingen in zitten. Om te voorkomen dat iedereen op verschillende borden aan het schaken is, wordt derhalve bekeken wat de convenanten en het streven naar klimaatneutraliteit betekenen. Als dit in beeld is, zal daarover in de commissie kunnen worden gesproken. Hopelijk zal de raad dan een richting aangeven, oftewel: wat zou er moeten worden gedaan en wat kan er worden gedaan om zoveel mogelijk in de richting van klimaatneutraal te komen?

De heer Dijkgraaf vraagt of de wethouder kan aangeven wanneer deze discussie in commissie en raad gevoerd kan worden.

Wethouder Holman heeft al gezegd dat alle genoemde onderwerpen direct na de zomervakantie bij de raad op tafel zullen komen

Wethouder Jumelet gaat in op de vraag van de heer Huttinga over de inhuur van externen. Inderdaad loopt het bedrag daarvoor op. Het is evenwel goed in gedachten te houden dat er in 2008 een aantal grote projecten onderhanden is geweest, bijvoorbeeld Atalanta, digitalisering en herhuisvesting. Er is ook een reden te vinden bij de dienst publiek, in het bijzonder de afdeling MZZ, waarbij het gaat om de uitvoering van WMO-zaken. Daar wordt eveneens veel meer van de organisatie gevraagd, bijvoorbeeld betreffende herindicaties. Langdurige inhuur van derden had ook te maken met moeilijk te vervullen vacatures. Op dit moment is er een geheel andere situatie. Te zien is dat mensen weer werkzekerheid zoeken bij de overheid. Wat er aan de inhuur van derden wordt gedaan, is bijvoorbeeld het sturen op inhuur via contractpartners om inkoopvoordeel te bewerkstelligen. Een verbetering van planning en control is een nieuw systeem ter ondersteuning van de inhuur van derden om een goed zicht te verkrijgen op die inhuur, van aanvraag tot betaling. Het is verder goed het loopbaanbeleid te melden. De pilot ter zake, waarbij het gaat om het intern meer zelf oplossen, start in september. Er hebben zich inmiddels zo'n 80 medewerkers voor aangemeld. Zo is er een aantal instrumenten om er voor te zorgen dat de kennis binnenshuis wordt gehouden. Het college hoopt daarmee op een adequate manier om te gaan.

Het flexwerken is een concept van werken dat gestalte heeft gekregen na de herhuisvesting. Natuurlijk was het wennen voor een groot aantal medewerkers. Er wordt momenteel een medewerkestevredenheidsonderzoek ingesteld, waarvan het resultaat in september beschikbaar zal zijn. Dan zal blijken hoe mensen het flexwerken-concept ervaren.

De heer Schoo heeft gesproken over de OR. Het is fijn dat daar belangstelling voor is, want landelijk is de tendens dat er steeds minder belangstelling voor het werk van de OR-en is. In 2008 bestond inderdaad de situatie dat er wat vacatures waren. De OR heeft dit zeer voortvarend opgepakt teneinde weer een volledige OR te krijgen en dat is gelukt. In maart zijn er verkiezingen geweest en nu kan weer

worden gesproken van een volledig bezette OR en ook vrijwel volledig bezette onderdeelcommissies. Spreker meent dat daarmee de vraag over afnemende betrokkenheid wel is beantwoord.

De heer Schoo heeft eveneens een vraag gesteld over de eigen bijdrage voor hulp bij het huishouden. Hoe het college erover denkt, was in mei in de krant te lezen. De heer Schoo heeft zelf een persbericht het licht doen zien en spreker is gevraagd daarop te reageren. Helaas was het een communiceren via de krant en dus is het goed dit ook hier te doen. De heer Schoo heeft aangekondigd op het onderwerp te zullen terugkomen en derhalve was spreker voorbereid. Reeds per mail heeft hij geantwoord dat de eigen bijdrage een vertaling krijgt naar het moment van indiceren. Het innen daarvan gaat via het Centraal Administratiekantoor. De gemeente is verplicht de eigen bijdragen via het CAK te innen. Hij heeft kenbaar gemaakt dat als op 1 juli wordt begonnen met de eigenbijdrageregeling, er een flink aantal maanden overheen gaat voordat alles loopt zoals het moet. Met andere woorden: in 2009 zal het meeste geld binnenkomen. Toen over deze regeling in de raad werd gesproken, heeft het college aangegeven graag te willen evalueren en dat wordt momenteel voorbereid. Het wordt vaker gezegd: in september zal het resultaat daarvan bekend worden.

Mevrouw Houwing-Haisma hoort de wethouder zeggen dat het meeste geld in 2009 zal binnenkomen. Dat jaar is inmiddels reeds voor bijna de helft om. Heeft het college er al zicht op of dit zo daadwerkelijk zal zijn. Komen er nu al forse bedragen binnen?

Wethouder Jumelet zegt dat dit een probleem is. Het CAK is een organisatie die momenteel niet op orde is; de staatssecretaris heeft daar een onderzoek naar lopen. Het gaat daarbij om een combinatie van de eigen bedragen voor voorzieningen, hulpmiddelen en zorg in natura of anderszins. Het punt is: waar boek je wat op en wat is er binnengekomen? Dat wordt thans uitgezocht.

Mevrouw Houwing-Haisma vraagt alleen maar of er nu wel of niet substantiële bedragen zijn binnengekomen.

Wethouder Jumelet antwoordt bevestigend. De eigen bijdrage geldt namelijk ook voor andere producten die binnen de WMO vallen.

Mevrouw Houwing-Haisma meent dus te

mogen concluderen dat dit probleem zich in 2009 niet meer zal voordoen.

Wethouder Jumelet hoopt aan de hand van de evaluatie inzichtelijk te maken hoe het een zich tot het ander verhoudt, zoals met elkaar is afgesproken.

De heer Arends neemt aan dat de heer Schoo vooraf bij de betrokken afdeling heeft geïnformeerd wat de oorzaak is van het verschil.

De heer Schoo heeft de jaarstukken erop nageslagen, nergens geïnformeerd. Uit de jaarstukken heeft hij de cijfers gehaald en hij heeft de accountantsverklaring geraadpleegd. Verleden jaar werd niet gesproken over een grote onzekerheid, is door de PvdA-fractie een motie ingediend en is gezegd dat de gemeente de eigen bijdragen voor hulpmiddelen betaald zou krijgen. Over onzekerheid wordt nu wél gesproken. Hij ziet verwachte inkomsten van € 467.000,- en een ingeboekt bedrag van € 7.500,-. Als de wethouder zegt dat er substantiële bedragen binnenkomen, veronderstelt spreker dat er intussen een paar ton binnen is. Als dat niet zo is, rijzen er bij hem grote twijfels. Het CAK opereert al jaren slecht en steeds blijft het argument dat het CAK niet op orde is. Hij vraagt zich dan af of moet worden doorgegaan met een regeling die zo veel geld kost. Spreker verwacht dat er binnenkort kan worden gemeld dat substantiële bedragen zijn binnengekomen.

De heer Arends had slechts de simpele vraag aan de heer Schoo of deze geïnformeerd had bij de afdeling. Dat blijkt niet het geval. Intussen heeft de heer Schoo wel de hele gemeente kond gedaan van het feit dat er maar € 7.500,- is binnengekomen en dat er met de regeling hoge kosten gemoeid zijn, gebaseerd op non-informatie. De heer Schoo heeft in eerste termijn gezegd niet zo goed te zijn in het lezen van jaarrekeningen en accountantsverslagen, dus het ware wellicht beter geweest als deze even geïnformeerd had. Dan had deze geweten dat er een verhaal onder zit. Spreker kan hem zeggen dat er baten zijn op moment dat ze er zijn. Er zijn allerlei zaken die een rol kunnen spelen. Wellicht kan de heer Schoo als goed volksvertegenwoordiger zich een beetje verdiepen in de materie en zich baseren op juiste feiten, in plaats van op eigen interpretaties.

De heer Schoo heeft helemaal niet gezegd een jaarrekening niet te kunnen lezen, want heeft

het gehad over comptabiliteitsvoorschriften. Hij heeft gezegd van de wijziging daarvan weinig verstand te hebben. De cijfers die hij heeft genoemd, heeft hij echter uit de jaarrekening gehaald. Bovendien heeft hij gekeken naar wat er bij motie is afgesproken. Dan komt hij tot de conclusie dat er slechts € 7.500,- is binnengekomen. De heer Arends kan een mooi verhaal houden over het niet kunnen lezen van de stukken, maar het staat duidelijk in de jaarrekening. Spreker heeft tot nu toe niet gehoord dat dit niet juist is.

De heer Arends constateert dat de heer Schoo niet wil luisteren. Als er met cijfers wordt gegoocheld, gebeurt dat vaak door de heer Schoo, omdat deze blijkbaar de zaken niet helemaal kan doorgronden. Dat is op zich geen probleem, maar deze moet zich dan goed laten informeren. Dan hoeft deze anderen niet te verwijten dat zij stokpaardjes berijden. Spreker vindt dat de heer Schoo beter diens huiswerk moet doen.

De heer Schoo zegt dat de heer Arends blijkbaar denkt hiermee weg te komen, doch dat hij nog geen antwoord heeft gekregen op de vraag of deze de regeling wel goed vindt. In de accountantsverklaring is immers al aangegeven dat er onzekerheid is. Welnu, die onzekerheid is niet weggenomen.

De heer Arends heeft er de betrokken pagina van het verslag maar eens even op nagekeken en heeft geconstateerd dat de accountant dit helemaal niet zegt. Deze zegt alleen iets over het CAK en dat er een raming is met een onzekerheidsfactor. Dat is in het kader van rechtmatigheid een gebruikelijke gang van zaken. En waar het om de regeling gaat: het verschil tussen de fracties van PvdA en DOP is dat de PvdA-fractie uitgaat van het gelijkheidsbeginsel. Dat hoort bij de sociaaldemocratie. De heer Schoo is daarmee niet zo verbonden en dat kan, maar daarover zal in de komende tijd vast nog wel worden gesproken. Als de heer Schoo ervan uitgaat dat ook de rijken het allemaal maar van de overheid moeten hebben, is dat een verschil tussen de PvdA en de DOP en andere partijen die daaraan gelieerd zijn.

De heer Schoo ziet toch duidelijk vermeld staan dat het totaal aan ontvangen bijdragen over 2007 is geraamd op € 1,4 miljoen en dat dit bedrag voor de helft is ingeschat als onzekerheid, neerkomend op zeven ton. In de verslaggeving over 2008 wordt gemeld dat de gemeente een verwachte opbrengst heeft van

€ 467.000, terwijl in de jaarstukken 2008 een bedrag van € 7.500,- wordt gemeld. Daaruit trekt hij de conclusie dat de regeling meer geld kost dan zij oplevert, omdat de uitvoerende ambtenaren ook € 184.000,- kosten.

De heer Arends merkt op dat als de heer Schoo citeert, deze ook volledig moet citeren en er niet één stukje uit halen. In het verslag van de accountant staat dat er € 1,4 miljoen is geraamd, dat er problemen zijn bij het CAK, dat niet met zekerheid kan worden gezegd of dit geld ook binnenkomt < dat geldt trouwens voor alle gemeenten in Nederland > en voorts: “hiervan is door ons de helft ingeschat als onzeker”, neerkomend op € 712.000,- en “het totaal aan onzekerheid hebben we in onderstaand overzicht opgenomen, ingedeeld naar getrouw beeld, rechtmatigheid en fouten die het resultaat beïnvloeden”. En dat heeft te maken met de comptabiliteitsvoorschriften.

Wethouder Jumelet stelt ten slotte vast dat de heer Schoo nogal wat heeft gezegd over de WMO. Er is een onderzoek gedaan onder de klanten en daaruit blijkt een ruime voldoende.

Wethouder Thalens-Kolker wil beginnen met de twee vragen die door de CDA-fractie zijn gesteld, ten eerste de vraag naar de effecten van het Centrum voor Jeugd en Gezin. Wat je daarmee wilt bereiken, is dat kinderen goed en gezond opgroeien. Dat is lastig te meten, maar er is wel een aantal andere cijfers te geven. Spreekster heeft die niet beschikbaar, doch zal deze op een later moment verstrekken. Dan zal zij aangeven hoe vaak er gebruik wordt gemaakt van de telefoon die 24 uur per dag bereikbaar is en hoe vaak er via de digitale weg een beroep op het centrum wordt gedaan. Ook kunnen de meldingen worden aangegeven die via de verwijfsindex worden gedaan. Zij stelt voor dit alles te betrekken bij de evaluatie van het jeugdbeleid die eveneens in september/oktober zal kunnen worden besproken. Vervolgens de vraag over de uitbreiding van de VVE. In het kader van het GSB-beleid is afgesproken dat 360 kinderen dienen te worden bereikt. Het aantal ligt nu op 348 en er zijn inmiddels weer twee nieuwe locaties bij gekomen. De kinderen die deelnemen moeten een jaar lang hebben genoten van een VVE-programma. Dat betekent dat bij de nieuwe locaties per 31 december 2009 ruimschoots het aantal van 360 wordt gehaald. Met het project kan een extra impuls worden gegeven aan de voorschoolse periode. De bedoeling is in het uitvoeringsprogramma dat in 2011 alle doel-

groepkinderen in deze gemeente met een VVE-programma worden bereikt, maar het college heeft een hogere ambitie. Het streven is alle kinderen op een of andere manier te laten profiteren van een voorschoolse voorziening. Door de ChristenUnie-fractie is gevraagd naar het voortijdig schoolverlaten. Dat is nog steeds een speerpunt, omdat de cijfers nog altijd te hoog zijn, hoewel er nu wel een daling is te zien. Dat heeft uiteraard te maken met de convenanten en de maatregelen die daaruit voortvloeien. De scholen zetten hierop ook actief in, hoewel het nog méér zou kunnen dan nu gebeurt. Er komt jaarlijks een verslag van RMC en aan de hand daarvan kan de ontwikkeling nauwkeurig worden gevolgd.

Wethouder Sleeking merkt op dat er terecht vragen zijn gesteld met betrekking tot de doelstelling van het college op het gebied van de woningbouw, i.c. de productie die in dezen is gehaald. Deze periode is gestart met een doelstelling die voor een groot deel was gebaseerd op de doelstellingen in de Strategienota. Daarbij zijn de aantallen die in de verschillende bouwprogramma's van de verschillende particuliere opdrachtnemers en de corporaties zijn opgenomen in de beschouwingen betrokken. Geconstateerd is dat er sprake was van een bijna ongekend hoog aantal afgegeven bouwvergunningen en vergunningen die in de pijplijn zaten. Alles gecombineerd, was een productie tussen 600 en 900 woningen per jaar niet onrealistisch. In de tweede helft van 2006 moest reeds worden vastgesteld dat er in Nederland discussies ontstonden over de krimp van de bevolking, die ook voor deze regio gevolgen heeft. In de loop van 2007 begon zich ook een bepaalde verkramping in de markt af te tekenen, vooral op die terreinen waarvan werd gehoopt dat er sprake zou zijn van heel hoge producties. Spreker heeft het dan over een uitleglocatie als Delftlanden, de investeringen die door de corporaties juist aan de onderkant van de bouwmarkt (sociale huur) gedaan zouden moeten worden, de herstructurering en de grote aantallen die daarin in feite geproduceerd zouden moeten worden. Vanaf die tijd heeft het college zich natuurlijk afgevraagd hoe hiermee moest worden omgegaan. Enerzijds is ingezet op het toch zoveel mogelijk halen van de doelstelling kansrijke projecten te stimuleren, anderzijds heeft het college geprobeerd in te zetten op: hoe kan, kijkend naar de verwachtingen voor de komende periode, de productie zodanig worden bijgesteld dat er toch een groot aantal wordt gehaald? Dan heeft spreker het over herstructurering,

sloopprogramma's en nieuwbouw, om op die manier te proberen toch een groot aantal woningen toe te voegen. Krimp als mogelijkheid en als realiteit heeft zich in die periode stevig voortgezet. Daarom is ook gekeken naar de vraag waar de capaciteit nog zoveel mogelijk kan worden gerealiseerd, teneinde alsnog een deel van de voorgenomen productie te halen. Dat betekent: inzetten op de bestemmingsplannen in de verschillende dorpen. Daar gaat natuurlijk een bepaalde periode mee heen. Op het moment waarop je de bestemmingsplancapaciteit op de markt zou kunnen zetten < Zwartemeer, Gorzenveld en Emmer-Compasuum, waar veel eigen kavels mogelijk zijn > wordt je evenwel geconfronteerd met een situatie waarin mensen aan het afwachten zijn. Het college probeert dit te beïnvloeden, mede door maatregelen ter demping van de kredietcrisis, om toch productie op gang te krijgen. Samen met de corporaties wordt gekeken naar projecten die aan de onderkant van de markt kunnen worden toegevoegd om de doorstroming van onderaf te bevorderen. Dit is al heel concreet aan de raad voorgelegd met een plan in Klazienaveen, het tweede Schip. Het college is verder nog met een aantal andere projecten bezig. Spreker hoopt nog vóór de zomervakantie in staat te zijn aan de raad te melden dat in een van de wijken van Emmen eenzelfde soort project kan worden gerealiseerd. Als dat lukt, kan de bouw daarvan begin volgend jaar starten. Het zijn maatregelen waarmee wordt geprobeerd concrete projecten van de grond te krijgen. Daarvoor zal een hoeveelheid middelen nodig zijn. In het kader van de resultaatbestemming zal het college ook laten zien dat de middelen die in de bestemmingsreserves zitten hard nodig zullen zijn om dit soort projecten goed van de grond te krijgen. Aan de andere kant wordt geprobeerd goed tegen het licht te houden wat de situatie op de markt voor de nieuwe beleidsperiode betekent. Het is aan de ene kant bezig om nieuwe verstedelingsafspraken te maken met het rijk en samen met de provincie te bezien wat de provinciale prognosis leren en aan de andere kant bezig om met de corporaties te streven naar de invulling van een nieuw lokaal akkoord met stevige afspraken over de herstructurering en de productie die de corporaties in de komende jaren zouden moeten leveren.

Voor het wijkontwikkelingsplan voor Emmermeer is aan het ministerie van VROM een bijdrage van € 2 miljoen gevraagd. Spreker is blij de raad te kunnen melden dat deze gisteravond is toegekend. Dat betekent dat in elk geval in Emmermeer zaken van de grond kun-

nen worden getrokken die de leefbaarheid van die wijk ten goede zullen komen.

Burgemeester Bijl stelt vast dat de heer Wilms hem heeft gevraagd te reageren op diens vraag hoe dicht je bij de burgers moet gaan staan om meer waardering of betrokkenheid te krijgen. Eerlijk gezegd, denkt hij dat dit niet moet met comptabiliteitsvoorschriften. Geprobeerd wordt op allerlei manieren een de brug naar de burger te slaan. Mevrouw Houwing sprak al over de getoonde belangstelling voor de filmpjes. Hij zal daar navraag naar doen. Gekozen wordt voor verschillende benaderingen, maar ook de raad zelf doet er door middel van de eigen raadskrant wat aan. Hij kijkt hierbij naar de heer Pekelsma, voorzitter van de commissie lokale betrekkingen! Op allerlei manieren wordt bekeken hoe het werk van de gemeente en van de raad over het voetlicht kan worden gebracht en contact met de burger tot stand is te brengen. Overigens meent hij dat er al veel contactmomenten zijn. Ook moet in de gaten worden gehouden dat de burger soms gaat wennen aan bepaalde zaken, waardoor de waardering weleens minder wordt. De eerste keer dat het complete college in een dorp kwam om met de EOP en de plaatselijke ondernemers te overleggen, was de belangstelling geweldig; de vijfde keer was het gewoon geworden en was de waardering afgenomen. Vervolgens is dan de vraag hoe daar weer een betere invulling aan is te geven. Het is trouwens niet een specifiek Emmens probleem is. Emmen doet met andere gemeenten mee in het onderzoek naar de vraag: waar staat je gemeente? Dan is te zien dat landelijk de waardering van de burger voor de gemeente op ongeveer 4,4 uitkomt. Dat is een cijfer dat spreker vroeger alleen voor wiskunde haalde! Emmen zit daar met 4,3 vlak onder, maar is wel de enige 100.000plus-gemeente die meedoet. Te zien is: hoe groter de gemeente, des te lager is de waardering. Hij denkt dat Emmen van alle 100.000plus-gemeenten lang niet het slechtst zou scoren. In elk geval is in heel Nederland de waardering laag voor de lokale overheid. Overigens spreekt hij liever niet over lagere en hogere overheden, want die zijn er niet; er zijn alleen centrale en decentrale overheden.

Kortom, er zal gewoon moeten worden doorgaan. Ook het Burgerjaarverslag is een middel om daarmee wat te doen, hoewel spreker vindt dat bij de volgende raadsperiode moet worden besproken of hiermee moet worden doorgaan, dan wel of het wellicht beter is het een integraal onderdeel te maken van het Jaarver-

slag van het college. Immers, de verplichting als burgemeester een apart Burgerjaarverslag te publiceren, is inmiddels vervallen. Overigens: als de heer Schoo het college aanspreekt op het Burgerjaarverslag is dat niet helemaal terecht, want het is spreker die daarop moet worden aangesproken. Hij zegt ook altijd met genoeg tegen de andere collegeleden: jullie kunnen het alleen maar voor kennisgeving aannemen, want dit is mijn verantwoordelijkheid! Te zien is ook dat de onderwerpen in het Burgerjaarverslag steeds meer uitwaaieren. Oorspronkelijk ging het alleen om de kwaliteit van de dienstverlening en gaandeweg is er van alles bij gekomen. In de colofon is te zien dat er een klankbordgroep voor het Burgerjaarverslag is; de heren Oosting en Wittendorp hebben daarvan in het verleden deel uitgemaakt. Enkele onderwerpen zijn verplicht, maar verder laat spreker de onderwerpkeuze en de inhoud afhangen van de inbreng van de klankbordgroep. Dat het Burgerjaarverslag zo leesbaar is, komt niet door hem, maar door de klankbordgroep, want die zorgt er voor dat het een heel leesbaar en toegankelijk verslag wordt. Deze groep wordt vanuit allerlei invalshoeken bememd, door de erkende overlegpartners, de cliëntenraad, de WMO-raad, de seniorenraad en de jongerenraad, en bepaalt in hoge mate hoe het Burgerjaarverslag er uit komt te zien en wat wel en niet wordt meegenomen. Het laatste wat hij wil, is de media ergens de schuld van te geven. Dit gebeurt ook niet; feitelijk wordt gezegd dat er een hoop beroering in de media over de WMO was. De cijfers die worden genoemd, zijn geselecteerd door de mensen die betrokken zijn bij het Burgerjaarverslag. Er was geen enkele bedoeling mee; er is alleen aangegeven dat mensen over een aantal zaken ontevreden waren. Spreker hoopt dat een en ander toch evenwichtig genoeg is. Hoe dan ook, hij wil vanaf het volgend jaar met de nieuwe raad graag de vraag bespreken hoe het Burgerjaarverslag moet worden gecontinueerd, in dezelfde vorm of op een andere manier. Of het dan wel of niet op papier komt te staan, dit in de richting van de heer Dijkgraaf, dan wel of als troubadours zingend en verhalend langs de dorpen moet worden gegaan < alle moderne technieken zijn tenslotte niet tot iedereen doorgedrongen! >, is iets waarover ook nog kan worden gesproken. De heer Dijkgraaf heeft ook geadviseerd eens te kijken naar het meer meetbaar aangeven van resultaten, met name waar het gaat om de veiligheidsparagraaf. Bekeken zal worden hoe die resultaten beter inzichtelijk kunnen worden gemaakt.

De heer Schoo is het opgevallen dat spreker de laatste tijd in diens ogen wat inhoudelijker is gaan opereren. Hij is na dit jaar zo'n 19 jaar burgemeester en in zijn eerste gemeente was hij onder andere ook portefeuillehouder financiën, economische zaken, onderwijs en ruimtelijke ordening. Hij is van mening dat altijd onderscheid moet worden gemaakt tussen portefeuilles die je als lid van het college invult en je klassieke rol als burgemeester. Waar hij optreedt als portefeuillehouder doet hij dit als gelijkwaardig lid van het college. Als er dingen zijn waarvan wordt gevonden dat ze niet goed zijn, mag hij daar gerust op worden aangesproken, want ook hij dient in een commissie of de raad verantwoording af te leggen. Het is wat symbolisch, maar daarom ook de overstap van de ene naar de andere tafel. Als hij aan de tafel zit waar ook de wethouders zitten, is hij gewoon portefeuillehouder en als zodanig aanspreekbaar. Gaat het om de andere inhoud van de functie, dan is er een mooi ritme van klankbordgesprekken. Hij ziet die graag tegemoet. Ten slotte nog het volgende. Hij heeft opgeschreven: "de bestemming van het resultaat aanhouden" en hij meent dat de wethouder en de vicevoorzitter van de auditcommissie daar inmiddels uit zijn.

De heer Thole reageert op de opmerking dat het college elk jaar op bezoek gaat bij de erkende overlegpartners. Dat klopt, maar na vijf/zes jaar is de glans er een beetje af. In elk geval bezoeken de leden van de CDA-fractie ook heel graag de openbare vergaderingen van de EOP's. Hijzelf bedient in dit opzicht het gebied De Monden, Nieuw-Weerdinge, Emmer-Compascuum en Roswinkel. Vroeger moest hij daar bijna maandelijks zijn en nu haast nooit meer. Het is jammer dat men haast niet meer vergadert. Het gebeurt in Nieuw-Weerdinge en Roswinkel nog wel, maar verder zakt dit steeds verder weg.

De heer Dijkgraaf zegt dat dit misschien komt omdat de heer Thole constant aanwezig is!

De waarnemend voorzitter neemt dit maar voor kennisgeving aan. Hij constateert dat het inmiddels 23.00 uur is geweest, maar stelt voor de vergadering toch af te maken en nu te beginnen met de tweede termijn.

De heer Arends informeert of hij uit de afsluitende opmerking van burgemeester Bijl moet begrijpen dat de wethouder van financiën nog iets zal zeggen over het bereikte akkoord tus-

sen hem en de vicevoorzitter van de auditcommissie.

Wethouder Kuper maakt van deze gelegenheid gebruik om de woorden van de vicevoorzitter van de auditcommissie aan te halen. Die komen erop neer dat vanavond de jaarrekening kan worden vastgesteld en dat bij de Kadernota zal worden gekomen met voorstellen voor de winstbestemming. Dit kan betekenen dat er wijzigingen optreden.

Mevrouw Logtenberg-de Wolde voegt toe: gaat het dus zowel om besluitvorming als om bespreking.

De heer Arends stelt vast dat alle vragen van de PvdA-fractie zijn beantwoord. Hij dankt het college daarvoor.

Nu wil hij nog één opmerking maken. Het is zo dat Emmen een burgemeester heeft die geen lid is van de Zweedse Koninklijke familie en zich dus niet beperkt tot het doorknippen van linten, maar een burgemeester die is aange trokken om diens daadkracht en het daar waar nodig te intermedieëren en te interveniëren, teneinde zaken los te maken. De raad heeft nadrukkelijk zo'n burgemeester gewild. Het is dan opmerkelijk dat op het moment dat de burgemeester datgene doet waarvoor de raad deze heeft aangetrokken op een bepaalde manier wordt bejegend. Spreker vindt het voor deze burgemeester pleiten dat deze een aantal lastige trajecten zo goed tot een einde heeft weten te brengen. De door de heer Schoo gemaakte opmerking doet geen recht aan de kwaliteiten, eigenschappen en resultaten.

De heer Wilms zegt dat het college ook de vragen van de CDA-fractie heeft beantwoord en heeft gereageerd op de gemaakte opmerkingen. Dank daarvoor!

Ook de CDA-fractie heeft zich absoluut niet herkend in de constatering van de heer Schoo met betrekking tot de burgemeester. Zij vraagt zich zelfs af wat voor beeld de heer Schoo heeft van de verantwoordelijkheden en de taken van de burgemeester. In elk geval vindt de CDA-fractie dat burgemeester Bijl uitstekend functioneert.

Mevrouw Houwing-Haisma zegt dat men in dit land gelukkig vrijheid van meningsuiting heeft. Iedereen mag dus zeggen wat hij of zij wil, en dat gebeurt in dit huis in alle openbaarheid.

Het is duidelijk geworden dat het college de aanbeveling van de auditcommissie overneemt.

Dat betekent dat alles bij de behandeling van de Kadernota nogmaals voorbij zal komen. Spreekster verwacht dan een hele berg aan materiaal en verzoekt het college die zo spoedig en zo overzichtelijk mogelijk aan de raad aan te leveren, opdat hij daarmee goed uit de voeten kan.

De wethouder van financiën heeft het boete kleet aangetrokken. De wijze waarop een en ander tot stand is gekomen, heeft de VVD-fractie gestoord en zij gaat ervan uit dat zoiets in de toekomst niet meer aan de orde zal zijn. Het gaat de fractie er vooral om dat de raadsleden als volksvertegenwoordigers goed hun werk kunnen doen.

De heer Douwstra sluit zich namens de BGE-fractie bij de laatste opmerking van mevrouw Houwing volledig aan.

Verder wil hij zaken verder niet oprakelen. Uiteraard kent men in dit land vrijheid van meningsuiting. Dat neemt echter niet weg dat de BGE-fractie toch ook wat verbaasd aan keek tegen de uitsmijter van de heer Schoo. Misschien kan deze een beetje verduidelijken wat hiermee precies werd bedoeld. Een goed gesprek tussen de heer Schoo en burgemeester Bijl zou het een en ander ook kunnen oplossen.

De heer Huttinga zegt dat de ChristenUnie-fractie het college zeer erkentelijk is voor de omstandigheid dat ruimhartig is ingegaan op de gemaakte opmerkingen. Wel zou hij op enkele punten nog graag wat horen van het college.

Hij heeft bijvoorbeeld aandacht gevraagd voor het probleem met de huuropbrengsten en het in control komen van het college ten aanzien van de contracten. Volgens hem is daarop niet ingegaan.

Verder: de rechtmatigheidstoets wordt door de gemeente elk jaar keurig behaald, maar nominaal loopt het bedrag steeds verder op. Dan is het ook niet zo moeilijk erbinnen te blijven. Er zijn toch best wel een paar 'lelijke dingen' die daar steeds binnen vallen. Hoe gaat het college daarmee om?

Ten slotte: in de jaarverantwoording staat dat er aandacht nodig is voor het onderhoud van de accommodaties. Dat is juist een punt dat in het kader van de aangenomen motie en de crisismaatregelen naar voren kan worden gehaald. Spreker meent dat ook hierop niet is ingegaan.

De heer Dijkgraaf merkt op dat op bijna alle opmerkingen van de GroenLinks-fractie is ingegaan. Waarop hij wil terugkomen, is het volgende.

Hij heeft opgemerkt dat de paginering van concepten en de officiële jaarrekening altijd verschillend is en dat dit bijzonder irritant is en veel tijd kost. Hij heeft dan ook verzocht dit de volgende keer anders te doen.

Het moge duidelijk zijn dat de fractie tegen de voorziening voor het Rundedal is als die in concreto aan de orde is.

Vervolgens een klein technisch puntje. Bij grondexploitatie Klokkenslag ontbreekt volgens spreker een nul.

En wat de opmerking over de burgemeester aangaat: hij heeft de indruk gekregen dat de heer Schoo terugverlangt naar een burgemeester zoals men die van de serie *Swiebertje* kent. Spreker herinnert zich dat de heer Schoo altijd voorop stond toen het ging om gekozen burgemeesters. Welnu, dat gaat het dan vooral om politieke burgemeesters, en kennelijk wil de heer Schoo die nu opeens niet meer.

Hij moet nog maar eens denken over nóg een termijn, want hij zou graag zien dat het ten aanzien van het Burgerjaarverslag heel anders gaat worden.

De heer Schoo reageert allereerst op de opmerkingen die zijn gemaakt over hetgeen hij over de burgemeester heeft gezegd. Het zijn zijn gevoelens en daarmee zal men het moeten doen. Hij heeft het jaar 2008 als voorbeeld genomen en ziet een en ander doorgetrokken in 2009. Zoals hij zich heeft uitgedrukt, zo bedoelt hij het ook. Als de burgemeester het niet snapt, is hij best bereid zijn woorden eens nader toe te lichten, maar hij heeft er geen behoefte aan daar nu verder op in te gaan.

Het verslag van de bevindingen van de accountant over de jaarrekening is weleens lovender geweest. De gemeente Emmen en haar financiën zullen de gevolgen van de economische crisis gaan voelen. Met het Atalanta-project zijn grote bedragen gemoeid. Het volgend jaar zal de verantwoording liggen bij een ander college. De DOP-fractie wil het college dan ook op het hart drukken voldoende aandacht te hebben voor de interne organisatie en de boekhouding en deze ook goed over te dragen.

Wat de opbrengst eigen bijdragen hulpmiddelen betreft: verleden jaar kon het college prima voorrekenen wat de regeling bij benadering zou opleveren. Er is nooit gezegd dat het college dit niet wist. Nu, een jaar later, wil het college het doen vóórkomen dat het minder over de financiën weet dan het vorig jaar. Dat zegt iets over het verhaal dat het college nu houdt en ook iets over de betrouwbaarheid van het voorstel van verleden jaar. Graag wil de fractie na de zomervakantie een evaluatie van

deze regeling tegemoet zien. Spreker heeft begrepen dat de wethouder daartoe bereid is. Zou deze nog kunnen aangeven in welke maand de evaluatie er zal zijn; dat hoeft niet september te zijn, want die zit al vol!

Over de resultaatbestemming hoeft hij nu niets meer te zeggen; dat is genoegzaam gedaan door mevrouw Logtenberg en de wethouder. Conclusie: de resultaatbestemming komt terug bij de Kadernota.

De DOP-fractie moet aannemen dat de jaarstukken een getrouw beeld geven, gezien het oordeel van de accountant, en derhalve zal zij met de voorgelegde voorstellen instemmen.

Wethouder Kuper wil nog ingaan op de opmerking van de ChristenUnie-fractie over de € 425.000,- aan belastingopbrengst. Hij kan daar op dit moment geen antwoord op geven, maar dit zal binnenkort komen.

Verder zal hij terugg rapporteren over het onderwerp huuropbrengsten.

Ook acht hij het goed dat in de auditcommissie samen met de accountant nog even wordt stilgestaan bij de opmerking over de rechtmatigheidstoets en de nominale stijging.

Spreker deelt de mening van de heer Dijkgraaf over de paginering. Deze zal hebben gezien dat in het rapport van bevindingen wordt verwezen naar pagina 25, terwijl het pagina 15 moet zijn. Voor het feit dat er paginanummers in oude stukken worden gebruikt in nieuwe heeft hij nog geen oplossing. Hij moet daarnaar eens kijken. Zelf heeft hij ook allerlei stukken naast elkaar moeten leggen om te zien waar wat stond en inderdaad is dat razend vervelend.

De heer Huttinga zegt dat er een heel simpele oplossing is: in het kladexemplaar wordt begonnen bij pagina 25. Dan is er voldoende marge om in het mooie gedrukte met dezelfde telling te beginnen en daaraan allerlei voorwaarden vooraf te laten gaan.

Wethouder Kuper zal zich er eens over buigen.

Wethouder Jumelet constateert dat is gerefereerd aan de evaluatie eigen bijdragen WMO. Deze is gepland voor na de vakantie. Hij laat het aan het presidium over wanneer deze wordt geagendeerd.

Wethouder Thalens-Kolker wil nog een antwoord geven op de vraag van de heer Huttinga over het onderhoud van accommodaties. Op de versnellingsagenda in het kader van de kredietcrisis staat een aantal accommodaties ge-

noemd.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens de onder nr. B9 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat op de resultaatbestemming wordt teruggekomen bij de behandeling van de Kadernota.

B10. Mededelingen en ingekomen stukken
[Stuknr. RA09.0062]

1. Goedkeuringsbesluit provincie Drenthe inzake het bestemmingsplan 'Emmen-Westenesch, manege De Eekwal' (Volgnr. 09.031938)
2. Brief WMO-adviesgroep over de gemeenteraad en WMO (Volgnr. RIS.3549)
3. Bericht van de gemeente Renkum over motie betreffende stemmen voor visueel gehandicapten en een brief aan de staatssecretaris van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over dit onderwerp (Volgnr. 09.032187)
4. Brief Steunpunt mantelzorg betreffende mantelzorgondersteuning (Volgnr. 09.037142)
5. Advies SER Noord-Nederland inzake aanbesteding huishoudelijke hulp (Volgnr. 09.032885)
6. Circulaire ministerie BZK van 27 maart 2009 inzake rechtspositiebesluit burgemeesters (Volgnr. 09.035692)
7. Brief Veiligheidsregio Drenthe inzake jaarrekening 2008 Regionale Brandweer Drenthe, jaarrekening 2008 GHOR Drenthe en ontwerpbegroting 2010 Hulpverleningsdienst Drenthe (Volgnr. RIS.3703)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden de onder 1 t/m 7 vermelde stukken voor kennisgeving aangenomen.

Wethouder Kuper verwijst naar de twee brie-

ven die de raadsleden bij de aanvang van de vergadering op hun tafels zullen hebben aangehouden. Een is aan de raad gericht, de andere aan het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Het zal de raadsleden niet ontgaan zijn dat er de afgelopen week een aandeelhoudersvergadering van Essent over de toekomststrategie is geweest. Zij zullen ook hebben meegekregen dat Noord-Brabant inmiddels een positief besluit heeft genomen. Op de aandeelhoudersvergadering bleek dat meer dan 80% van de andere aandeelhouders voor was. Dat betekent in feite dat de voorwaarde van de raad materieel is ingelost. Formeel moeten nog alle gemeenten aan de provincies goedkeuring vragen en de provincies moeten vervolgens nog aan het ministerie van BZK vragen of dit er zich in kan vinden dat wordt ingestemd met verkoop. Spreker kan al wel zeggen dat in de aandeelhoudersvergadering is aangegeven dat het percentage van voorstemmers schommelt rond de 95%. Als daar net overheen wordt gegaan, kan het zijn dat de afslag van de bonus niet gaat plaatsvinden, dus dat de bonus intact blijft. De andere aandeelhouders is verzocht hun aandelen ook te verkopen. Om de procedure zo snel mogelijk te laten verlopen, is aan het college van Gedeputeerde Staten de vraag voorgelegd of het akkoord gaat met de verkoop en deelneming in de nieuwe vennootschap. Daarmee is dit deel door de gemeente Emmen verzorgd. De aandeelhoudersvergadering van 26 juni is overigens uitgesteld in verband met een aantal formele trajecten; die zal nu 13 juli plaatsvinden.

Deze mededeling wordt voor kennisgeving aangenomen.

Sluiting

De waarnemend voorzitter stelt vast dat hiermee een einde is gekomen van de vergadering. Na de vergadering is er nog gelegenheid voor het nuttigen van een drankje en een hapje. De vergadering is gesloten (23.22 uur).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering 25 juni 2009.

De voorzitter,

De griffier,

AGENDA

Categorie Nummer	Agenda nummer	Stuk nummer	Onderwerp
A	1	--	Opening en vaststelling agenda
A	2.	--	Vragenhalfuur
A	3a	RA09.0063)	Notulen raadsvergadering van 26 maart 2009, voortgezet op 7 april 2009
A	3b	RA09.0060	Notulen raadsvergadering van 23 april 2009
A	4	RA09.0038	Vaststelling bestemmingsplan 'Partiële herziening bestemmingsplan buitengebied gemeente Schoonebeek (bouwbedrijf Striper)' + bijlage RIS.3640
A	5	RA09.0047	Verantwoording fractievergoedingen 2007
A	6	RA09.0048	Vaststelling richtlijnen voor het milieueffectrapport 'Dierenpark/theater' + bijlagen RIS.3644 en RIS.3645
A	7	RA09.0049	Verordening langdurigheidstoelage 2009
A	8	RA09.0050	Vorbereidingskrediet aanbesteding en ontwerproute Theater/Wereld van de Ontmoeting + bijlage RIS.3651
A	9	RA09.0051	Krediet voorbereidingsfase Atalanta 2009 + bijlage RIS.3665
B	1a	RA09.0039	Vaststelling bestemmingsplan 'Nieuw-Amsterdam/Veenoord, bedrijventerrein De Tweeling' + bijlagen RIS.3667 en RIS.3668
B	1b	RA09.0040	Vaststelling exploitatieplan 'Nieuw-Amsterdam/Veenoord, bedrijventerrein De Tweeling' + bijlage RIS.3669
B	1c	RA09.0041	Grondexploitatie bedrijventerrein 'De Tweeling' + bijlagen RIS.3641, RIS.3670, RIS.3671, RIS.3672 en brief 09.038966
B	1d	RA09.0042	Vaststelling beeldkwaliteitsplan bedrijventerrein 'De Tweeling' + bijlage RIS.3673
B	1 ^e	RA09.0043	Vaststelling bestemmingsplan geluidszone bedrijventerrein 'De Tweeling' gemeente Emmen en gemeente Coevorden + bijlagen RIS.3674 en RIS.3675
B	2a	RA09.0044	Vaststelling bestemmingsplan 'Klazienaveen, De Planeet' + bijlagen RIS.3676 en RIS.3677
B	2b	RA09.0045	Exploitatie bestemmingsplan 'Klazienaveen, De Planeet'

B	2c	RA09.0046	Vaststelling beeldkwaliteitsplan 'Klazienaveen, De Planeet'
B	3	RA09.0048	Zie A6
B	4	RA09.0036	Meerjarenbeleidskader schuldhulpverlening Emmen 2009-2013 + brief B&W van 7 april 2009 (09.035948)
B	5	RA09.0049	Zie A7
B	6	RA09.0050	Zie A8
B	7	RA09.0051	Zie A9
B	8	RA09.0052	Project Gasbol (budgetaanvraag) + bijlage RIS.3679
B	9	RA09.0061	Jaarstukken 2008 (jaarverslag en jaarrekening) en Sociaal Jaarverslag 2008 Ter vaststelling: Jaarrekening en jaarverslag (RIS.3698) Accountantsverklaring (RIS.3699), verslag van bevindingen accountant (RIS.3700) en reactie college (09.041086) Ter bespreking: Advies auditcommissie jaarrekening 2008 (09.044769) Reactie op advies auditcommissie jaarrekening 2008 (09.045956) Ter kennisneming: Sociaal Jaarverslag 2008 (RIS.3701) Burgerjaarverslag (RIS.3702)
B	10	RA09.0062	Mededelingen en ingekomen stukken Sluiting